ГОРИ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ

НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДЛС „ТРАКИЯ”

РАЗРАБОТИЛ:

WWF - Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска Програма България

Май, 2015 год.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото проучване е извършено в периода 2014-15 г., във връзка с определяне на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на ТП Държавно ловно стопанство (ТП ДЛС) „Тракия" и в изпълнение на изискванията за сертификация на управлението на гори по системата на [redacted] Инвентаризацията и проучванията са направени съгласно указанията на Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност. Проучването е изготвено от WWF - Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска Програма България.

В Националното ръководство е дадена дефиниция за ГВКС, включваща в себе си шест различни характеристики на гората или комбинации от тях, които определят нейната консервационна стойност. В общ план Ръководството дава и насоки за управление и стопанисване, които ще запазят или повишат тези консервационни стойности. При разработката на настоящия документ, екипът се е водил изцяло от определенията, праговете и оценките посочени в Националното ръководството. Съответните дефиниции са адаптирани конкретно за земите и горите от горския фонд, управлявани от ТП ДЛС „Тракия". Посочените указания за стопанисване и мониторинг са разписани конкретно и съобразно спецификата на горите и начина им на управление на проучваната територия. Разработени са всички консервационни стойности, установени на територията на горското стопанство. Инвентаризацията на ГВКС, свързани с наличието на редки, застрашени и изчезващи видове е продължителен процес излизащ извън рамките на един сезон. Препоръчва се базата данни за разпространението на тези ВКС да бъде постоянно актуализирана от персонала въз основа на периодични техни наблюдения.

Общата площ на териториите управлявани от ТП „ДЛС – Тракия" е 27139 ха /държавни горски територии/.Стопанството е формирано от ТП ДЛС „Чекерица" като първоприемник, през 2008 г. е предаден към него ЛСУ „Тъмраш", а през 2012 г.е присъединена територията на бившето ТП ДГС „Кричим" и част /1372.2 ха/ горски територии от ТП ДГС „Пловдив". Няма единен Горскостопански план /ГСП/, а се работи по ГСП „Чекерица", ГСП „Тъмраш", ГСП „ Кричим" и част ГСП „ Пловдив".

Територията на стопанството в сегашния си вид обхваща южните части на Сърнена Средна гора, част от Горнотракийската низина, северните склонове на Централните Родопи – Родопския дял „Чернатица", част от Западните Родопи.

Районът попада в Европейско-континентална климатична област, преходно-континентална климатична подобласт.Съобразно надморската височина попада в следните климатични райони: Климатичен район на Източна Средна България, Севернородопски нископланински климатичен район, Планински климатичен район.

Седалището на ловното стопанство се намира в Пловдивското поле - североизточно от долното течение на река Стряма, на 15 km от гр.Пловдив .Обособени са четири отделни ловни участъка (Чекерица и Виница-Градина, обхващащи части от поречието на река Марица и река Стряма, Тъмръш и Петвар-Михалково разположени в централната част на Родопа планина), с 32 500 ha обща ловна площ. Различието в надморската височина (от 100 m в ловен участък „Градина" до 2000 m в ловен участък „Тъмръш") определя голямото видово разнообразие. Спокойствието и девствената природа пазят естествените местообитания на кафявата мечка, благородния елен, дивата свиня, глухара, дивата коза и сърната. Богатството на дивата фауна е представено също от яребица, фазан, заек, елен лопатар, муфлон, както и всички прелетни ловни видове. Разнообразието на релефа, почвените характеристики и

климатът обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основната част от горите на територията на ТП ДЛС „Тракия" са включени в различните категории ВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

По време на процеса на идентификация на ГВКС за територията на ДЛС „Тракия", екипът работи в тясно сътрудничество с ръководството на горскостопанската единица. Ръководният състав е преминал теоретично обучение за основните принципи по прилагането на методиката на Националното ръководство по определяне, управление и мониторинг на гори с висока консервационна стойност.

През периода на проучванията са проведени консултации с представители на местните власти и сдружения за определяне на значимите за местните общности горски територии и съгласуване на режимите за стопанисване. По време на срещите те са информирани за проучването и за основните принципи на горите с висока консервационна стойност и е потърсено тяхното мнение относно възможностите за прилагане.

Препоръчително е при изготвянето в новия и обобщен горскостопански план на ТП ДЛС „Тракия" да се интегрират резултатите от изследването и препоръчаните горскостопански мероприятия в него. Това ще допринесе за по-добро и екологосъобразно стопанисване на горските екосистеми в района.

ВКС 1. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, В КОИТО СА СЪСРЕДОТОЧЕНИ ГЛОБАЛНО, РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧИМИ СТОЙНОСТИ ЗА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО (НАПР. ЕНДЕМИЗЪМ, ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ, РЕФУГИИ)

При определянето на тази ВКС се прави оценка на управлението на ТП ДЛС „Тракия", свързано с опазването на биологичното разнообразие и защитените територии и зони. Извършва се инвентаризация на важните за района видове с природозащитна стойност, както и въздействието на лесовъдските дейности върху тях и техните местообитания.

На национално ниво в ръководството за страната са определени следните компоненти:

- Защитени територии и защитени зони
- Застрашени, изчезващи и ендемични видове
- Критични концентрации на видове

ВКС 1.1 ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

В България за ГВКС се смятат всички защитени територии, както следва:

1. Горски територии (ГТ) в резервати, поддържани резервати, национални паркове, защитени местности, природни забележителности, обявени по ЗЗТ;

2. ГТ в природни паркове попадащи в зони предназначени за опазване на биологичното разнообразие определени с плановете за управление или паркоустройствените проекти по реда на Закона за горите (ЗГ);

3. ГТ в природни паркове които нямат устройствени документи;

4. ГТ попадащи в защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

На територията на ТП ДЛС "Тракия" има обявени 5 защитени територии, които отговарят на т.1 от ВКС 1.1. Четири от тези територии са обявени като защитени местности (ЗМ) по смисъла на Закона за защитените територии. В границите на стопанството попада и поддържан резерват "Изгорялото гюне", който се управлява от Регионална инспекциия по околната среда и водите (РИОСВ) Пловдив. Обобщени данни за защитените територии в ТП ДЛС "Тракия" са посочени в Таблица 1.

1. Горски територии (ГТ) в резервати, поддържани резервати, национални паркове, защитени местности, природни забележителности, обявени по ЗЗТ;

I. Поддържани резервати

Дървовидна хвойна, сн. Н. Арабаджиева

<u>Поддържан Резерват "Изгорялото гюне"</u>

Площ: 32.56 хектара

Местоположение: Област: Пловдив, **Община:** Кричим, **Населено място:** гр. Кричим

Попада на територията на: РИОСВ Пловдив

Попада на територията на РДГ Пловдив, респективно бивше ДГС Кричим

Документи за обявяване: Постановление на Министерски Съвет No.5334 от 16.08.1949 г., бр. на Държавен вестник

Документи за промяна:

1. Промяна в площта - намаляване със Заповед No.2245 от 30.12.1956 г., бр. на Държавен вестник

2. Прекатегоризация със Заповед No.363 от 15.10.1999 г., бр. 97/1999 на Държавен вестник

3. Промяна в площта - актуализация със Заповед No.РД-169 от 22.02.2013 г., бр. 33/2013 на Държавен вестник

Цели на обявяване: Естествено находище на дървовидна хвойна.

Режим на дейности:

1. До утвърждаване на план за управление в поддържания резерват се разрешава извършване на следните дейности: 1. Извеждане на санитарни сечи при съхнене на повече от 5% от

дървостоя; 2. Поддържащи и възстановителни мероприятия; 3. Използване на биологични средства за растителна защита.

II. Защитени местности

1. Защитена местност“Сечената кория”

Площ: 11.35 хектара

Местоположение: Област: Пловдив, **Община:** Брезово, **Населено място:** с. Чехларе

Попада на територията на: РИОСВ Пловдив

Документи за обявяване: Заповед No.РД-903 от 07.10.2005 г., бр. 89/2005 на Държавен вестник

Цели на обявяване: Опазване на естествена вековна дъбово-благунова гора;

Режим на дейности:

1. Забранява се извеждане на сечи, с изключение на санитарни;

2. Забранява се строителство;

3. Забранява се увреждане и унищожаване на дървесна и храстова растителност;

4. Забранява се паша и бивакуване на домашни животни;

5. Забранява се палене на огън;

6. Забранява се залесяване с неместни дървесни и храстови видове;

7. Забранява се замърсяване с отпадъци;

2. Защитена местност "Тракийски равнец"

Площ: 8.03 хектара

Местоположение: Област: Пловдив, **Община:** Марица, **Населено място:** с. Маноле

Попада на територията на: РИОСВ Пловдив

Документи за обявяване: Заповед No.РД-82 от 30.01.2012 г., бр. 18/2012 на Държавен вестник

Цели на обявяване: Опазване на растителен вид тракийски равнец (*Achillea thracica*) и нейното местообитание.

Режим на дейности:

1. Забранява се промяна на предназначението и начина на трайно ползване на земята;

2. Забранява се строителство, както и поставяне на временно преместваеми обекти;

3. Забранява се търсене, проучване и добив на подземни богатства;

4. Забранява се внасяне на неместни видове;

5. Забранява се залесяване;

6. Забранява се палене на огън.

3. Защитена местност "Козница"

Площ: 650.16 хектара

Местоположение: 1. Област: Пловдив, **Община:** Кричим, **Населено място:** гр. Кричим

2. Област: Пловдив, **Община:** Родопи, **Населено място:** с. Скобелево

Попада на територията на: РИОСВ Пловдив

Документи за обявяване: Заповед No.РД-405 от 07.07.2008 г., бр. 73/2008 на Държавен вестник

Цели на обявяване: Опазване на най-голямото в Родопите находище на дървовидна хвойна (*Juniperus excelsa Bieb*).

Режим на дейности:

1. Забранява се търсене, проучване и добив на подземни богатства;

2. Забранява се разрушаването и изземването на скални маси;

3. Забранява се строителство, с изключение на обекти за ловностопански дейности;

4. Забранява се изграждане на нови пътища;

5. Забранява се промяна предназначението и начина на трайно ползване на земите, горите и водните течения;

6. Забранява се осъществяване на горскостопански дейности през периода 1 март - 15 юли;

7. Забраняват се всякакви сечи, с изключение на санитарни и отгледни;

8. Забранява се залесяване с неместни за района растителни видове;

9. Забранява се разселване на неместни за района животински видове;

10. Забранява се скалното катерене, алпинизъм, парапланеризъм, делтапланеризъм и мотоделтапланеризъм;

11. Забранява се бивакуването на хора;

12. Забранява се паша и бивакуване на домашни животни;

13. Забранява се паленето на огън;

14. Забранява се събирането на лечебни растения и гъби.

<u>4.Защитена местност "Перестица"</u>

Площ: 6.05 хектара

Местоположение: 1. Област: Пловдив, **Община:** Перущица, **Населено място:** гр. Перущица

Област: Пловдив, **Община:** Родопи, **Населено място:** с. Устина

Попада на територията на: РИОСВ Пловдив

Документи за обявяване: Заповед No.173 от 09.03.1983 г., бр. 26/1983 на Държавен вестник

Документи за промяна:

1. Прекатегоризация със Заповед No.РД-331 от 31.03.2003 г., бр. 42/2003 на Държавен вестник

2. Промяна в режима на дейностите със Заповед No.РД-935 от 28.12.2007 г., бр. 11/2008 на Държавен вестник

Цели на обявяване: Опазване на гнездово местообитание на черен щъркел и характеран ландшафт.

Режим на дейности:

1. Забранява се извеждане на сечи, с изключение на санитарни;

2. Забранява се осъществяване на горско- и ловностопански дейности в периода от 1.III до 15.VII;

3. Забранява се използване на скалния комплекс за скално катерене и практикуване на екстремни спортове;

4. Забранява се паша и бивакуване на хора и домашни животни;

5. Забранява се палене на огън;

6. Забранява се замърсяване с отпадъци;

7. Забранява се строителство;

8. Забранява се търсене, проучване и добив на подземни богатства;

9. Забранява се разрушаване на скалните образувания.

Таблица 1. Данни за защитените територии, попадащи в границите на ТП ДЛС "Тракия"

Защитена територия	**Площ** /ha/	**Отдел/ подотдел**	**Землище**	**Заповед за обявяване/ ограничения**	**Цел на обявяване**
Поддържан резерват **„Изгорялото гюне”**	3,3	3 „в”, „г”, 4 „а”, „б”, „в”, 5 „а”, „б”,”в”, „г”, „д”	гр.Кричим	ПМС№5334/16.08.1949 г. на МЗС	Запазване на естествено находище на дървовидна хвойна
Защитена местност **”Сечената кория”**	11,3115	172 „и”	с.Чехларе	Заповед РД-903 от 07.10.2005 г.	Обявена с цел опазване на естествена вековна дъбова-благунова гора
Защитена местност **„Тракийски равнец”**	8,033	228 „с”	с.Маноле	Заповед РД-82 от 30.01.2012 г.	Обявена с цел опазване на растителен вид-тракийски равнец
Защитена местност **„Козница”**	652,5	66-76	с.Скобелево	Заповед РД-405 от 07.07.2008 г.	Обявена с цел опазване на най-голямото в Родолите находище на дървовидна хвойна
Защитена местност **„Перестица”**	7,2	133 „1”,”6”, 134 „3”, „4”	гр.Перущица	Заповед №173/09.03.1983 г. на КОПС при МС	Обявена с цел опазване гнездово местообитание на черен щъркел и характерен ландшафт.

4. ГТ попадащи в защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Идентифицирани защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие на територията на стопанството са девет зони за опазване на местообитанията и една зона за опазване на местообитанията на птиците.

I. Защитени зони за опазване на местообитанията:

1. Защитена зона "Река Омуровска" – BG 0000443

Обща площ: 532.31 хектара

Документи за обявяване: Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е настраницата:http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0000443/BG0000443_PS_16.pdf

2. Защитена зона „Трилистник" BG 0000289

Обща площ: 616.95 хектара

Документи за обявяване: Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е настраницата:http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0000443/BG0000289_PS_16.pdf

3. Защитена зона „Гора Шишманци" BG 0000291

Обща площ: 373.99 хектара

Документи за обявяване: Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е настраницата:http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0000443/BG0000291_PS_16.pdf

4. Защитена зона „Река Стряма" – BG0000429

Обща площ: 4078.38 хектара

Документи за обявяване: Обявена с Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник за приемане на списък на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За територията на зоната има определени 3 типа горски местообитания, част от които попадат на територията на стопанството.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е на страницата:http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000429&siteType=HabitatDirective

5.Защитена зона "Река Марица" – BG0000578

Обща площ: 14693.1 ха

Документи за обявяване: Обявена с Решение No.122 от 02.03.2007 г. на МС за приемане на списък на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна *(Обн. ДВ. бр.21/2007г.).*

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За територията на зоната има определени 5 типа горски местообитания, част от които попадат на територията на стопанството.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е настраницата:http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000578&siteType=HabitatDirective

6. Защитена зона "Родопи- Западни" – BG0001030

Обща площ: 272851.4 ха

Документи за обявяване: Обявена с Решение № 661 от 16 октомври 2007 г. на МС за приемане на списък на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна *(Обн. ДВ. бр.85 от 23 Октомври 2007г.).*

Документи за промяна: Промяна в площта - увеличаване с Решение No.811 от 16.11.2010 г., бр. 96/2010 на Държавен вестник

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За територията на зоната има определени 21 типа горски местообитания, част от които попадат на територията на стопанството.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е настраницата:http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0001030&siteType=HabitatDirective

7. Защитена зона „Бесапарски възвишения" BG 0000254

Обща площ: 6743.06 хектара

Документи за обявяване: Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За територията на зоната има определени 21 типа горски местообитания, част от които попадат на територията на стопанството.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е настраницата:http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000254&siteType=HabitatDirective

8. Защитена зона „Река Въча – Тракия” BG0000424

Обща площ: 550.32 хектара

Документи за обявяване: Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За територията на зоната има определени 21 типа горски местообитания, част от които попадат на територията на стопанството.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е настраницата:http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000424&siteType=HabitatDirective

9. Защитена зона „Брестовица” BG0001033

Обща площ: 2670.58 хектара

Документи за обявяване: Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За територията на зоната има определени 21 типа горски местообитания, част от които попадат на територията на стопанството.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е настраницата:http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=1033&siteType=HabitatDirective

ЗЗ „Брестовица“, снимка: Н. Арабаджиева

II. Защитени зони за опазване на птиците

<u>1. Защитена зона "Персенк" BG0002105</u>

Обща площ: 16119.67 хектара

Документи за обявяване: Заповед No.РД-772 от 28.10.2008 г., бр. 103/2008 на Държавен вестник

Цели на обявяване:

1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

2. Възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

1. Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 3 от ЗБР: Осояд (*Pernis apivorus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Планински кеклик (*Alectoris graeca*), Лещарка (*Bonasa bonasia*), Глухар (*Tetrao urogallus*), Врабчова кукумявка (*Glaucidium passerinum*), Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*);

2. Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР: Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (*Керкенез*) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*).

Режим на дейности:

1. Забранява се премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;

2. Забранява се залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

3. Забранява се използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;

4. Забранява се намаляването площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

1. За защитените територии в обхвата на ДЛС се спазват стриктно разпоредбите, посочени в заповедите за обявяване.

2. За защитените зони в границите на ДЛС няма изготвени и приети планове за управление. До изготвянето на такива, стопанисването да се извършва съгласно Закона за биологичното разнообразие и заповедта за обявяване.

2. За защитените територии и зони в обхвата на ДЛС са в сила и следните допълнителни норми и ограничения:

- ✓ За природните горски местообитания, включени в Приложение 1 на Закона за биологичното разнообразие, се прилагат нормите и режимите за горскостопанските мероприятия, дефинирани в наръчника "Режими за устойчиво управление на горите в Натура 2000", издаден от Изпълнителна агенция по горите.
- ✓ Да се извърши оценка на благоприятното природозащитно състояние за горските екосистеми на територията на ДЛС, включени в границите на защитените зони. По линия на превенцията, прилаганите горскостопански дейности да бъдат изцяло съобразени с поддържането и подобряването на благоприятното природозащитно състояние на горските видове и местообитания.
- ✓ Санитарни сечи и изваждане на мъртва дървесина и стари дървета, се водят само в случаите когато има големи природни нарушения (ветровали, снеговали, пожари) или каламитети. Санитарни сечи при каламитети се провеждат само при наличие на повреди и съхнене на дървета, съставляващи не по-малко от 20% от запаса на насаждението, при спазване нормите за запазване на количествата мъртва дървесина посочени по-долу.
- ✓ При провеждане на сечи се запазват стояща и лежаща мъртва дървесина и загиващи дървета, които са не по-малко от 10% от запаса на насаждението преди сечта, като не по-малко от 5% е стояща мъртва дървесина. Мъртви дървета, застрашаващи безопасността на хора и съоръжения в гората, се повалят и оставят като лежаща мъртва дървесина.
- ✓ Прилаганите лесовъдски мероприятия да се съобразяват с естествената динамика на горските екосистеми и сукцесионните процеси.
- ✓ В горите в които се планира провеждане на отгледни сечи са в сила следните ограничения и норми:
  - не се допуска еднократно отсичане на повече от 20% от запаса на насаждението;
  - прилага се само комбиниран метод с преобладаване на върхов метод;
  - склопеността и пълнотата на насаждението след провеждане на отгледни сечи не се допуска да бъде по-малка от 0,8;
  - за осигуряване на акумулация на мъртва дървесина при отгледните сечи се запазват подтиснати и част от некачествените, повредените и особено загиващи дървета, които не конкурират директно качествени дървета.
- ✓ Не по-малко от 10% от площта на всяко природно горско местообитание (Приложение I от Закона за биологичното разнообразие) в защитените зони на територията на ДЛС се обособява като „гори във фаза на старост” както границите и местоположението на тези площи не се променят.

- ✓ приоритет имат възобновителните сечи с дълъг възобновителен период;
- ✓ в насажденията с изведени подготвителни и осеменителни и осветителни фази на постепенна сеч, следващите фази на сечта да се изведат в съответствие с принципите на дългосрочните възобновителни сечи;
- ✓ при провеждане на възобновителни сечи не се допуска еднократно отсичане на повече от 25 % от запаса на насаждението;
- ✓ площта на първоначално отворените при възобновителните сечи прозорци е не по-голяма от 0,05 ха;
- ✓ клоните и остатъците от сечта се оставят равномерно разпръснати в местата на падане на дърветата извън местата с подраст;
- ✓ извозът на отсечената дървесина се извършва само на секции;
- ✓ използват се техника и технологии, с които в минимална степен се нарушава растителната и почвената покривка и пътната инфраструктура;
- ✓ след прекратяване на горскостопанските дейности се извършва рехабилитация на нарушените терени (напр. извозни горски пътища).

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

1. Поради липсата на изготвени и приети планове за управление на представените защитени територии и защитените зони е необходимо ръководството на ДЛС, което по закон отговоря за управлението на защитените територии, да следи за неблагоприятни въздействия върху ВКС. Съвместно с РИОСВ Пловдив трябва да се определят стандартните процедури и индикатори за мониторинг, с цел идентификация и предотвратяване на отрицателните въздействия от дейностите върху ВКС на защитените територии и зони. Например може да се следи за въздействия на горскостопанските дейности върху горските екосистеми, нарушаване на миграционни пътища на дивите животни, повишаване на риска от пожари, влошаване на благоприятното природозащитно състояние и др.

ВКС 1.2 ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ

ВКС притежават териториите от горскостопанските единици, в които се среща всеки вид от *Приложение 1* към ръководството. Това са видове с толкова голяма консервационна значимост, че е достатъчно наличието на един такъв вид, постоянно обитаващ горскостопанската единица, за да представлява тя ГВКС. Всяка ГТ, включваща местообитания на видовете, включени в *Приложение 1* към ръководството е ГВКС.

Растителни видове включени в *Приложение 1* към Националното ръководство, установени на територията на ТП ДЛС „Тракия”

Родопска горска майка *(Lathraea rhodopaea* Dingler*)*

Многогодишно тревисто растение, геофит, паразит. Цветовете са розови, събрани в цилиндрично, гроздовидно съцветие. Цъфти в периода март – април, а плодоноси от май до юни. Паразитира върху корените на леските, бука, смърча, белия бор, елшите и други дървесни видове. Среща се във влажни и сенчести гори до 1500 m н.в. Включен в Приложение 1 на ЗБР, балкански ендемит.

ПРЕПОРЪКИ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Инвентаризиране и картиране на потенциалните находища на вида в границите на лесничейството е препоръчително да се извършва през пролетта - юни. Дейностите могат да се извършват и от служители на ДЛС.

Мероприятията по маркиране на лесосечния фонд в установените находища на родопската горска майка, да се провеждат през месец юни - по време на цъфтежа й. При установяването наличие на вида, дърветата в съседство се запазват и не подлежат на сеч. При дейностите да се внимава да не се наранява корените на оставащите дървета.

ПРЕПОРЪКИ ЗА МОНИТОРИНГ

Проверка състоянието на находището на вида (минимум на 5 години) – брой индивиди в горскостопанска единица. Да се извършва предварително планиране и оценка на лесовъдските мероприятия, преди началото на дейностите в близост до находищата на вида, с цел да не се наранят дървета-гостоприемници и да не се нарушат условията на средата.

***Родопско еньовче* (*Galium rhodopeum* Velen.)**

Многодишно тревисто растение с дълго коренище. Стъблата високи 7–35 cm, в основата с многобройни стерилни клонки, образуващи рехави чимове. Листата тяснолинейни до игловидни, късоосилесто заострени, разположени в прешлени по 6. Цветовете дребни, бледожълтеникави, събрани в тясно пирамидално съцветие. Плодът сух, от 2 бъбрековидни орехчета. Цв. V–VI, пл. VII–VIII. Расте по сухи варовити каменисти склонове, предимно на южни изложения върху хумусно-карбонатни, ерозирани и неразвити почви от пояса на ксеротермните дъбови гори до буковия пояс. Участва в тревния етаж на съобщества от *Quercus pubescens* и *Carpinus orientalis*, в състава на скални съобщества заедно с *Morina persica*, *Polygala rhodopaea*, *Alyssum montanum* и др. (Анчев и Горанова 2011).

Видът е балкански ендемит, терциерен реликт, включен е в ЗБР и Червена кига на Р. България т. 1 с категория „застрашен” (Пеев и др. /ред./ 2011).

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Инвентаризиране и картиране на находищата на вида в границите на горското стопанство. При провеждане на лесовъдските мероприятия да не се нанасят механични повреди на индивидите.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Проверка състоянието на находището на вида (ежегодно) – брой индивиди, определяне на възрастовата структура на ценопопулацията (брой цъфтящи или плодоносещи индивиди), здравословно състояние (наличие на повреди или вредители).

Бодливолистен джел (Ilex aquifolium L.)

Вечнозелен храст или ниско дърво до 10 m високо. Листата широки 2–10 cm, яйцевидни, обратнояйцевидни или елиптични, кожести, бодливо назъбени, с 2–9 остри, триъгълни, 5–11 mm дълги зъба или целокрайни, отгоре тъмнозелени, лъскави, отдолу светлозелени, матови, голи. Дръжките на листата с плитки и широки бразди. Двудомни растения. Съцветията съставени от 2–4 цвята, разположени на миналогодишните клонки в пазвите на листата. Цветовете еднополови, чашелистчетата 4, рядко 5; венчелистчетата 4–5, голи, бели. Мъжките съцветия с три цвята, женските с един, рядко с 2–3 цвята. Плодът с месеста червена обвивка, сферичен, яйцевиден или елиптичен, ендокарпите („костилчиците“) елипитични или полулунни. Цв. IV–V, пл. VIII–X. Опрашва се от насекоми. Размножава се със семена.

Среща във влажни и сенчести букови и смесени гори, като подлес. Популациите имат много ниска плътност – отделни индивиди. По-висока численост имат находищата в Мъгленишки рид на Източни Родопи – среща се в четири субпопулации, всяка една със среден брой около 15–20 индивида. Районът на разпространение и заеманите площи са много редуцирани, тъй като площите, структурата и състоянието на мезофилните букови гори, в които видът се среща, са силно намалени и повлияни. Като реликтен елемент има ниска численост и затруднено възобновяване (Гусев 2011).

Видът е терциерен реликт, включен е в Червена книга на Р. България т. 1 (Пеев и др. 2011) с категория „застрашен” и в приложение 3 на ЗБР.

Растителни видове с природозащитно значение, установени на територията на ТП ДЛС „Тракия”

Тракийски равнец (Achillea thracica Velen.)

Многогодишно тревисто растение, високо 30–50 cm. Листата просто перести с линейноланцетни до линейнотриъгълни делчета, късовлакнести, с гъсто разположени прилегнали жлези. Цветовете златистожълти, съцветията щитовидни, образувани от многобройни дребни кошнички. Плодосемката продълговата, без хвърчилка. Цв. VI–IX, пл. VII–X. Опрашва се от насекоми. Размножава се със семена, разнасяни от вятъра и животните и вегетативно, чрез коренищни издънки.

Расте по сухи тревисти места покрай пътища, из храсталаци и по горски полянки в ксеротермния дъбов пояс. Популациите са разкъсани, малочислени, представени от по няколко до десетина индивида. По-компактна и по-многочислена субпопулация има сред остатъчна дъбова гора от *Quercus pubescens* и *Carpinus orientalis* на около 3–4 km северозападно от с. Маноле, Пловдивско. Заеманата площ е около 600–700 m^2. На много места растението се проявява като пионерен елемент, бързо се настанява на новосъздадени от човека местообитания (Станев 2011).

Видът е български ендемит, терциерен реликт, включен е в ЗБР и Червена кига на Р. България т. 1 Растения и гъби с категория „критично застрашен” (Пеев и др. /ред./ 2011).

На територията на стопанството е установен в земл.на с. Маноле.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Инвентаризиране и картиране на находищата на вида в границите на горското стопанство. При провеждане на лесовъдските мероприятия да не се нанасят механични повреди на индивидите. Запазването на индивидите от вида трябва да се има предвид и при определяне и разполагане на временните складове за дървесина.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Проверка състоянието на находището на вида (ежегодно) – брой индивиди, определяне на възрастовата структура на ценопопулацията (брой цъфтящи или плодоносещи индивиди), здравословно състояние (наличие на повреди или вредители).

Животински видове включени в *Приложение 1* към Националното ръководство, установени на територията на ДЛС "Тракия"

1. Видра (*Lutra lutra*)

Снимка: N. Sloth (biopix.nl)

Обитава разнообразни сладководни басейни, предимно обрасли с гъста растителност или с трудно достъпни скалисти брегове.

Застрашен вид, включен в „Червена книга на България, том 2; Закон за биологичното разнообразие, Приложение 2 и 3; Бернска конвенция, Приложение II; CITES, Приложение I; IUCN, категория уязвим.

На територията на ДЛС "Тракия" се среща в почти всички реки и стоящи водоеми.

ЗАПЛАХИ

Основни заплахи за видрата са унищожаването на крайбрежната растителност, силен антропогенен натиск и преследване в рибовъдни стопанства.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Опазване на крайречната дървесна растителност по реките в ДЛС, вкл. недопускане на мероприятия по прочистване на речните корита. Изгребване на инертен материал и корекции на реките. При идентифициране на обитаемо леговище да се минимизира безпокойството в съответния участък, като на по-малко от 100м от леговището да не се провеждат никакви мероприятия.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Да се установят броя на наличните размножаващи се семейни групи от вида и да се извършва ежегоден мониторинг на числеността им. Могат да се ползват и следите, видровите пътечки и екскременти, като указание за присъствие на вида.

2. Кафява мечка (*Ursus arctos*)

Снимка: Любомир Андреев/Зелени Балкани

Защитен вид, включен в Червена книга на България т. 2 с категория рядък; Закон за билологичното разнообразие, Приложение 2 и 3; Бернска конвенция, Приложение II; CITES, Приложение II. У нас с разпокъсано разпространение, главно съсредоточено в Рила, Пирин, Славянка, Западни Родопи, Централна и Източна Стара планина.

ЗАПЛАХИ

Основни заплахи за мечката са загубата на местообитания, директно преследване и безпокойство от човека.

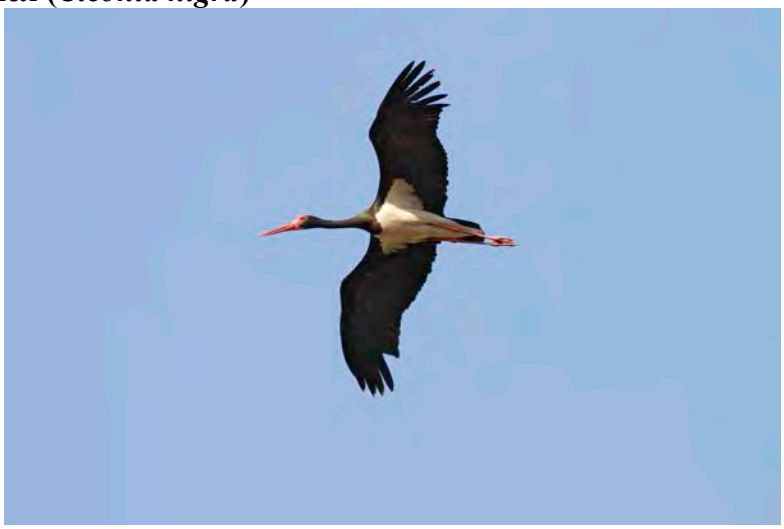
ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

В отделите, в които е установено наличие на леговище, което е обитавано поне два пъти през последните 10 години, да не се извършват никакви мероприятия в радиус от 200 м. Разработване и прилагане на дългосрочна стратегия за развитие на горските екосистеми, чрез подпомагане на естественото възстановяване, опазване на смесените гори и масивите от жълъдо-образуващите дървета и други видове значими за мечката.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Установяване на точните местонахождения на леговищата и дългосрочен мониторинг на броя на мечките.

3. **Черен Щъркел (*Ciconia nigra*)**

Снимка: Добромир Добринов/Зелени Балкани

Вид включен в Червената книга на България т. 2 в категорията уязвим; Приложение II и III на ЗБР. Гнезди най - често в равнинни и планински широколистни гори, скални комплекси и проломи на реки.

ЗАПЛАХИ

Загуба на горски местообитания, преследване в рибни стопанства, замърсяване на влажните зони и урбанизация .

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

В отделите, в които е установена заета територия или гнездене на вида да не се извършват сечи както следва: за периода от 01.01 до 30.06 зоната е 500 м, а от 01.07 до 31.12 зоната е 250 м. Да се запазват старите дървета в широколистните гори, като предпоставка за гнездова база на вида. Предотвратяване на обезводняването на планинските реки.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Ежегоден мониторинг на популацията на територията на стопанството. Установяване на точните координати на всяко сигурно гнездово находище.

4.Глухар (*Tetrao urogallus*)

Снимка: wildaboutbritain.co.uk

Включен в Червена книга на България, категория “Застрашен”, ловен обект с регулирано ползване на мъжките .

.

ЗАПЛАХИ

Основни заплахи за вида са фрагментация и промяна на структурата на местообитанията, антропогенен натиск, унищожаване на туковищата, липса на достатъчно хранителна база, интензивни горскостопански мероприятия по време на размножителния период и нерегламентиран отстрел.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Да се сведат до минимум фрагментацията на местообитанията в отделите, в които е установен вида. В идентифицираните туковища да не се извеждат сечи. Да не се допуска събирането на горски плодове и билки в периода на токуване, мътене и отглеждане на малки. В радиус от 600м от центъра на туковището да не се извеждат голи сечи, реконструкции, застрояване, прокарване на пътища и други дейности водещи до промяна в ландшафта. Да се ограничат посещенията от туристи в районите на токуване.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Ежегоден мониторинг на птиците в периода на токуване. Оценка на антропогенното въздействие, в районите в които се среща глухаря и при нужда да се сведе до минимум.

5.Гълъб хралупар (*Columba oenas*)

Снимка: Andy Bright

Застрашен вид включен в Червената книга на България; Приложение III на ЗБР. Обитава стари широколитсни, смесени и иглолистни гори до 2000 м н.в. През последните десетилетия се наблюдава значителен спад на популацията на вида в България.

ЗАПЛАХИ

Намаляване площта на старите гори с подходящи хралупати дървета. Безпокойство през размножителния период. Пестициди използвани в селското стопанство.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Запазване на старите хралупати дървета. Увеличаване на площта на старите гори и свеждане до минимум санитарните сечи. Намаляне на безпокойството през размножителния период. В отделите където е установен вида да не се извършват сечи както следва: От 01.01. до 30.06. в радиус от 500м до 700м от гнездото. От 01.07. до 31.12. зона от 250м до 350м.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Картиране на гнездовите находища и ежегоден мониторинг на състоянието им.

6. Южен белогърб кълвач (*Dendrocopos leucotos lilfordi*)

Снимка: J. Perez Canestro (pbase.com)

Приоритетен за опазване уязвим вид. Включен в Приложение 2 и 3 на ЗБР и Червена книга на България, том 2. Обитава стари букови, дъбови и смесени гори.

ЗАПЛАХИ

Изсичането на стари широколистни и смесени гори и тяхното фрагментиране.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Ограничаване на санитарните сечи в старите гори. Ограничаване на ползването на стари гори в затворените горски басейни. В отделите, където е установен вида да не се извършват сечи както следва: От 01.01. до 30.06. в радиус от 500м до 700м от гнездото. От 01.07. до 31.12. зона от 250м до 350м.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Картиране на гнездовите находища и ежегоден мониторинг на състоянието им.

6.Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*)

Сн. (pbase.com)

Уязвим вид. Включен в Червената книга на България том II и Приложение II и III на ЗБР. Обитава предимно стари букови гори от 600 до 1600м. Видът в България се намира в периферията на ареала си. **На територията на ДЛС „Тракия" бяха установени две нови находища на вида в България,** едно в ГСУ „Розовец" и едно в ГСУ „Тъмраш".

ЗАПЛАХИ

Загуба и фрагментация на местообитания. Възобновителни и санитарни сечи. Тясно специализиран вид към местообитанието.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Да се обособяват гори във фаза на старост в отдели, в които видът е установен като гнездящ. Минимизиране на санитарните сечи в старите гори. В отделите, в които е установена заета територия или гнездене да не се извършват сечи както следва: От 01.01. до 30.06. в радиус от 400м. От 01.07. до 31.12. зона от 200м.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Картиране на гнездовите находища и ежегоден мониторинг на състоянието им. Да се проведат по обстойни изследвания на вида в ГСУ „Тъмраш" и ГСУ „Розовец".

7.Черен кълвач (*Dryocopus martius*)

Снимка: Tomi Muukonen (birdphoto.fi)

Среща се предимно в стари широколисни, смесени и иглолистни планински гори до горната им граница и сравнително по-рядко в равнинни гори. Рядък вид, включен в „Червена книга на България, том 2; Приложение II и III на ЗБР.

ЗАПЛАХИ

Изсичането на старите гори, конкуренция от други видове кълвачи, антропогенен натиск и загуба на хранителна база. Тясно специализиран вид към храна и местообитание.

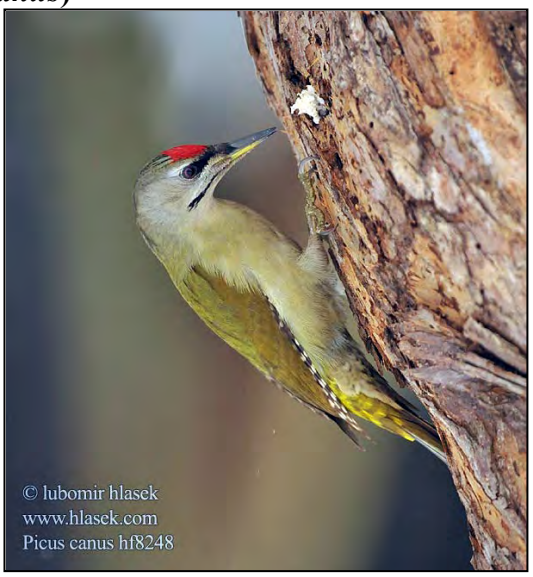
ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Да се обособяват гори във фаза на старост в отдели, в които видът е установен като гнездящ. Да се запазват старите хралупати дървета. Минимизиране на санитарните сечи в старите гори. Опазване на мравуняците на червената горска мравка.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Картиране на гнездовите находища и ежегоден мониторинг на състоянието им.

8.Сив кълвач (*Picus canus*)

Снимка: Lubomir Hlasek (hlasek.com)

Застрашен вид. Включен в Червената книга на България том II; Приложение II и III на ЗБР. Обитава стари букови, дъбови и крайречни гори до 1200 м н. в. Извън гнездовия период и до горната граница на гората.

ЗАПЛАХИ

Намаляване на площта на старите гори. Конкуренция от други видове кълвачи, антропогенен натиск и загуба на хранителна база. Тясно специализиран вид към храна и местообитание.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Да се обособяват гори във фаза на старост в отдели, в които видът е установен като гнездящ. Да се запазват старите хралупати дървета. Минимизиране на санитарните сечи в старите гори.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Картиране на гнездовите находища и ежегоден мониторинг на състоянието им.

10. Голям ястреб (*Accipiter gentilis*)

Снимка: Любомир Андреев/Зелени Балкани

Застрашен вид, включен в Червената книга на България; Приложение III на ЗБР. Обитава високостъблени, широколистни планински, равнинни и крайречни гори. Често гнезди и в иглолистни култури.

ЗАПЛАХИ

Загуба на местообитания, преследване от хора, изземване на яйца и малки с цел търговия.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Ограничаване на дърводобива и събирането на недървесни горски продукти в отделите и подотделите, в които е установено гнездене. Спазване на забраната за отстрел на вида. При установено гнездене на вида да не се извеждат сечи в радиус от 300 м от гнездото.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Картиране на гнездовите находища и ежегоден мониторинг на състоянието им.

11. Малък ястреб (*Accipiter nisus*)

Снимка: Mario Cea

Включен в Червената книга на България том II; Приложение III на ЗБР.
Гнезди в гори и покрайнините им, от равнините почти до алпийският пояс.

ЗАПЛАХИ

Загуба на местообитания вследствие на обезлесяване на обширни територии. Преследване и безпокойство от човека.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

Както и при големия ястреб. Ограничаване на дърводобива и събирането на недървесни горски продукти в отделите и подотделите, в които е установено гнездене. Спазване на забраната за отстрел на вида. При установено гнездене на вида да не се извеждат сечи в радиус от 250м от гнездото.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Картиране на гнездовите находища и ежегоден мониторинг на състоянието им.

12. Осояд (*Pernis apivorus*)

Снимка: Зелени Балкани

Уязвим вид, включен в „Червена книга на България, том 2 и в Приложение II и III на ЗБР. Обитава високостъблени широколисни и смесени гори, понякога и в иглолистни до 1700 м н.в.

ЗАПЛАХИ

Намаляването на старите гори и безпокойство. Използването на пестициди в селското и горско стопанство.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

В отделите, където са установени двойки през гнездовия период, да се не се извеждат интензивни сечи – с интензивност над 10% /освен в горските култури попадащи в изброените отдели/. Ограничаване на ползването в затворените горски басейни. Около гнездата да не се провеждат сечи в радиус от 500м през гнездовия период от 1.04 до 31.07. Извън този период зоната около гнездото, в която не се водят сечи е с радиус не по-малък от 250м.

Опазване на старите клонести дървета, които предоставят гнездова база на вида. Да не се използват пестициди в горското стопанство в отделите, в които попадат гнездовите и ловните територии на вида.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Картиране на гнездовите находища и ежегоден мониторинг на състоянието им.

13. Лещарка (*Tetrastes bonasia*)

Снимка: Daniele Occhiato

Застрашен вид. Включен в Приложение II и III на ЗБР. У нас се среща само в планините, главно в Рило-Родопския масив. Предпочита естествени, гъсти смесени и иглолистни гори с богат подлес и наличие на горски плодове, обикновено над 1000 м.н.в.

ЗАПЛАХИ

Унищожаване и увреждане на местообитанията. Безпокойство от човека.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ

В посочените отдели /ако не е предвиден по-строг режим заради други видове/ да се спазват следните правила при водене на сечи: да не се извеждат мащабни сечи /да не се секат повече от 10-15 % от дърветата на дадено насаждение/, да не се провеждат голи сечи, реконструкции и възобновителни сечи- окончателна фаза. Да не се унищожава подлеса на гората. Да не се извършват сечи в периода 1 март – 31 юли. Да не се изгражда нова пътна, туристическа и спортна инфраструктура в районите на обитаване на вида. Да не се застроява. Да се контролира потока от събирачи на гъби и горски плодове извън посочените отдели /подотдели/

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Ежегоден мониторинг на вида на територията на стопанството основно през ранна пролет.

ВКС 1.3 КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ

Целта на този елемент е да осигури запазването на гори с важни концентрации на видове, които използват дадената горска територия постоянно или само през определено време или в отделни фази от жизнения си цикъл. Тук се включват критични места за размножаване и миграции, миграционни маршрути и коридори (по отношение на географската ширина или надморската височина). В тази ВКС могат да бъдат използвани съществуващите системи за определяне на територии с високи концентрации на видове, например Орнитологично важни места, Ботаническо важни места, Херпетологично важни места и т.н.

Примери за важни временни концентрации:

- Концентрации на мигриращи птици
- Токовища на глухари
- Колонии от прилепи
- Миграции на риби до местата за хвърляне на хайвер
- Сватбовища на елени

Натериторията на стопанството са установени токовища а глухари и сватбовища на елени.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И МОНИТОРИНГ НА ТОКОВИЩАТА НА ГЛУХАР:
Да се прилагат препоръките и указанията за опазване и мониторинг на глухаря посочени по-горе.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ СВАТБОВИЩАТА НА ЕЛЕНИ
Да се контролира строго бракониерството в района. За райони, където няма крайна необходимост, да не се прокарват нови горски пътища тъй като те улесняват бракониерството. Пътища, водещи до обиталищата на вида, които не се планира да се използват за нуждите на ДЛ е препоръчително дори да бъдат блокирани с бариери или по друг начин. Да не се изгражда нова пътна, туристическа и спортна инфраструктура. Да не се допуска застрояване на ливадите и горските площи.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ СВАТБОВИЩАТА НА ЕЛЕНИ
Провеждане на ежегодно преброяване на елените в района и определяне на половото съотношение на животните при възможност.

ВКС 2. ЗНАЧИМИ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, ФОРМИРАЩИ ЛАНДШАФТ ОТ РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ, В КОИТО ВСИЧКИ ЕСТЕСТВЕНО СРЕЩАЩИ СЕ ВИДОВЕ СЪЩЕСТВУВАТ ПРИ ЕСТЕСТВЕНИ УСЛОВИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ОБИЛИЕ.

Гори, които съдържат жизнеспособни популации на повечето или всички местни видове, трябва да имат голяма площ и да са сравнително неповлияни от човешка дейност и с ниско ниво на фрагментация (% незалесени територии). Целта на определяне на тази консервационна стойност е да бъдат включени типични ландшафти и тяхното биологично многообразие от съответния горско-растителен район.
ВКС 2 представляват значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие.

451 броя отдели в ТП ДЛС „Тракия", попадат в обхвата на ВКС 2: 7 - 37, 39 - 104, 107 - 172, 174 – 188, 5007, 5009, 5101 – 5108 (от ДЛС „Чекерица") и 1001 – 1150, 1153 – 1157, 1202 – 1208, 1212 (от ДГС „Кричим").

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 2

1. Планираните лесовъдски и стопански мероприятия не трябва да водят до намаляване на процента на лесистост на ДЛС.
2. Да се използват лесовъдски системи, които да поддържат видовото, възрастовото и структурното разнообразие в насажденията и на ниво ландшафт. Да се прилагат природосъобразни и разнообразни лесовъдски системи в съответствие с особеностите на конкретното насаждение.
3. Най-малко 2% от територията на горскостопанската единица трябва да бъдат отделени за осигуряване на гори от основно представените горскодървесни видове, които са във фаза на старост (Old-growth forests).
4. Да се спазват екологични принципи и практики при планиране и извеждане на лесовъдските мероприятия. При провеждане на лесовъдски дейности да се поддържат определено количество мъртва дървесина в насаждението, дървета с храГСПи, единични и групи стари дървета.
5. Да се дава приоритет на естественото възобновяване. Да се прилагат лесовъдски системи, които осигуряват естествено възобновяване.
6. Не се допуска смяна на коренния дървесен състав.
7. При възстановителни дейности (залесяване) да се използват само местни видове и произходи. Да не се внасят чуждоземнни дървесни видове и произходи с изключение на дендрариумите и географските култури, както и животински видове извън естественият им ареал на разпространение на територията на ДЛС.
8. Да не се допуска изкуствено залесяване на естествени открити пространства в горските масиви, с изключение на мероприятия за контрол на ерозионни процеси.
9. Да не се допускат дейности (в това число и лесовъдски), които да увеличават антропогенната фрагментираност на територията. При планиране на пътищата и инфраструктурата, трябва максимално да се запази целостта на ландшафта. Необходимо е да се осигурят подходящи елементи, намаляващи влиянието на фрагментираността на територията, които да подпомагат движението на организмите – например да се предвиждат коридори за придвижване, връзки и зони на спокойствие на животните и т.н.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 2

1. При провеждане на мониторинга се следят и количествените показатели на трите критерия – естественост, фрагментираност и лесистост.
2. Мониторирането се извършва всяка година по документи и снимки. Да се използват действащите лесоустройствени проекти, планове за управление, териториално устройствени планове, процедури, свързани с промяна на предназначението на земи и гори от горския фонд, стопански планове и т.н.
3. Да се осъществява контрол върху изпълнение на дърводобивните дейности.
4. На всеки 5 години да се прави ревизия на теренни обекти, в които са проведени дейности, касаещи някой от критериите. Да се провеждат консултации със заинтересованите групи, обществеността и съответните власти, за да се осигури информираността на всяка от страните за дейностите на другата страна и работа за смекчаване на потенциалните бъдещи заплахи, като незаконна сеч, разработване на мини, неустойчиво земеделие и др.
5. Да се извършва мониторинг на въздействието на външни заплахи от антропогенен характер, например пожари, както и мониторинг на условията за възникване на екстремни събития, например нападения на вредители и др. и прилагане на превантивни мерки когато е възможно.

ВКС 3. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ РЕДКИ, ЗАСТРАШЕНИ ИЛИ ИЗЧЕЗВАЩИ ЕКОСИСТЕМИ, ИЛИ СЪДЪРЖАЩИ СЕ В ТАКИВА.

ГВКС представляват всички ГТ, включени в списъка на *Приложение 4* към Националното ръководство. За ВКС се считат и гори, притежаващи характеристики, отличаващи ги като гори във фаза на старост (Old growth forests), които със своята възрастова структура и степен на естественост представляват местообитание на комплекс от видове от специфични екологични и таксономични групи.

За определяне на горите, отговарящи на критериите на ВКС 3, са използвани данни от ГСП на ТП ДЛС „Тракия". Извършено е и теренно обследване на идентифицираните за тази консервационна стойност типове екосистеми. Съгласно списъка към *Приложение 4* на Националното ръководство за определяне на ГВКС, за територията на ТП ДЛС „Тракия" са идентифицирани 15 типа редки, застрашени или изчезващи екосистеми. Границите на отделните гори, представляващи ВКС 3, не са отбелязани на терена тъй като в повечето случаи съвпадат с границите на насаждението.

G1.2232(0) Helleno-Balkanic ash-oak-alderforests (Longos forests)

Смесените низинни и крайречни гори и лонгози са част от интразоналната растителност, разпространена в долините на редица реки в България. Характерни особености са периодичните заливания, а в някои случаи и високата въздушна влажност. Почвата може да бъде добре изсушена между наводненията или да остане мокра. В зависимост от водния режим, доминиращите дървесни видове са различни, но най-често принадлежат към родовете *Fraxinus, Ulmus* или *Quercus*. Тревният етаж е добре развит, с разнообразен видов състав, формирал се под влияние на зоналната растителност. Смесените низинни и котловинни крайречни гори и лонгози се отнасят към клас *Populetea albae* разреди *Fraxinetalia* и *Populetalia*, и съюзи *Alno-Quercion roboris* и *Alnion incanae*. Различават се три основни подтипа, като на територията на ДЛС „Тракия" се среща подтипът Лонгозни гори (асоциация *Smilaco excelae-Fraxinetum oxycarpae*). Характерният облик на тези гори е свързан с участието на редица растения с дълги увивни стъбла (лиани). Възникването им е обусловено от специфични климатични, хидрологични, исторически и флорогеографски условия. Лонгозните гори са млади по произход и са се формирали върху кватернерни наслаги и богати, влажни и дълбоки наносни и блатни почви. Специфични са за условията на преходно-континентален и средиземноморски климат с мека и влажна зима. Това определя и наличието на някои вечнозелени и топлолюбиви видове в състава им, което ги различава от останалите крайречни гори в България. Поради тази причина те са разпространени основно в близост до Черно море, в долините на реките Велека, Ропотамо, Камчия, Батова, където най-силно се чувства неговото смекчаващо климатично влияние. Срещат се локално в Тунджанската равнина и Горнотракийската низина. При пролетните разливания на реките се формира различен по дълбочина воден слой, който след около 1-1,5 месеца постепенно се оттича в реката и през лятото хидрологичното им подхранване се осъществява основно от високите подпочвени води. В дървесния етаж влизат *Acer campestre, Alnus glutinosa, Fraxinus oxycarpa, F. pallisiae, Populus alba, P. nigra, Quercus robur, Salix alba, Ulmus laevis, U. minor*. Обликът на храстовия етаж се дава от *Acer tataricum, Cornus sanguinea, Crataegus monogyna, Euonymus europaeus*, *Ligustrum vulgare* и *Prunus padus*. Характерно за тези гори е

участието на увивни растения с вдървенели и тревисти стъбла - *Calystegia sepium, Clematis vitalba, Hedera helix, Humulus lupulus, Periploca greaca, Smilax excelsa, Tamus communis* и *Vitis sylvestris*. Те правят лонгозите на места непроходими и им придават вид на влажни тропически гори. Тревната покривка е с непостоянен състав, зависещ от локални особености и динамични процеси. Задържането на много влага в почвата през голяма част от годината и силното засенчване, ограничават развитието на тревната покривка, в която участват и редица рудерали. Доминанти най-често са *Brachypodium sylvaticum, Galium aparine, Geum urbanum, Poa sylvicola* и др. Специфични видове в пролетния ефемероиден синузий са *Dactylis glomerata* subsp. *lobata, Fritillaria pontica, Leucojum aestivum,Primula vulgaris* subsp. *sibthorpii, Scilla bithynica*. В участъците с по-продължително заливане преобладават рудерални и хидрофитни видове. От рудералите по-чести са *Galium aparine, Parietaria erecta* (= *Parietaria officinalis*), *Rumex sanguineus, Stellaria media, Urtica dioica*. Там където водата се задържа по-продължително се формират групировки с преобладаване на хигрофити и хигромезофити - *Elymus repens, Iris pseudacorus, Lythrum salicaria, Mentha* spp., *Physalis alkekengi*, *Poa sylvicola, Potentilla reptans, Ranunculus repens*, *Symphytum officinale* и др. (Димитров и Цонев 2011).

Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том. 3 с категория "критично застрашено местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).

На територията на ТП ДЛС „Тракия" местообитанието е установено в отдели:

От Чекерица: 210 н, 225 н, 225 р, , 225 у, 225 ф, 226 а1, 226 м, 226 н, 227 а, 227 б, 227 в, 227 г,227 и, 227 о, 227 п, 227 р,

Това са горски екосистеми със сложна структура, богато биологично разнообразие и висока продуктивност. Те зависят в голяма степен от хидрологичния режим на територията и особено от достъпа до подпочвените води (ППВ). Не трябва да се допускат мероприятия, водещи до спадане на нивото на ППВ, като дрениране, корекции на водните течения и др. В случаите на използване на подпочвените води за напояване и битови нужди е необходимо да се прави периодичен мониторинг за нивото на ППВ, като не се допуска понижаването му до критични стойности.

Основна цел на управление на тези уникални горски екосистеми е тяхното запазване и възстановяване. Съществуват данни, че в миналото площта им на територията на ДЛС е била значително по-голяма. Днес на много места все още съществуват условия и потенциал за възстановяването им.

В тези горски екосистеми се прилагат по-скоро поддържащи и възстановителни мероприятия, като в случая добивът на дървесина е следствие от постигането на основната цел. Стопанисването им трябва да е в съответствие с естествената динамика на насажденията. Препоръчва се използването на сечи с дълъг възобновителен период, които да осигурят устойчива, неравномерна мозаечна структура на насажденията (постепенно-котловинна, неравномерно-постепенна).

Не трябва да се планират и прилагат голи и краткосрочно-постепенни възобновителни сечи.

В тези гори се наблюдава тенденция на изместване на летния дъб и бряста от полския ясен. За да се запази смесения състав на насажденията, е необходимо при провеждане на лесовъдски мероприятия да се толерират дъбовите екземпляри, което означава осигуряване на достатъчно растежно пространство и/или възобновителни участъци. Възобновителни сечи да се извеждат с предимство в семеносни години за дъба. По възможност се извършва подпомагане на възобновяването чрез засяване на дъбов жълъд. При извеждане на сечи се запазват в максимална степен лианите и дърветата с лиани.

Задължително се запазват старите дъбови дървета, независимо от здравословното им състояние. Препоръчително е да се направи регистър на летните дъбове в тези насаждения.

Не се допуска паша на домашни животни в насажденията.

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи и т.н.

Не се допуска трансформация на тези гори в интензивни култури.

При възстановителни мероприятия, включващи залесяване, трябва да се използват местни репродуктивни материали.

Въвеждане на забрани за редуциране на площите на този тип местообитания с цел инфраструктурни и други проекти, увеличаване на земеделските земи и т.н.

Необходимо е да се предприемат мерки за подобряване охраната на горите.

G1.3155 Rhodopide Mediterranean poplar galleries

Крайречни гори, срещащи се в равнините и низините с преходно-континентален климат в Южна България. Заемат тесни ивици от поречията на по-големите реки (Марица, Тунджа, Струма, Места и др.) и техните притоци. Развиват се върху богати алувиални (наносни) почви. Характерни са периодични пролетни заливания с различна продължителност. Основни едификатори са бялата (*Populus alba*), черната топола (*P. nigra*), бялата (*Salix alba*) и трошливата върба (*S . fragilis*). Срещат се също черна елша (*Alnus glutinosa*), по-рядко полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), източен чинар (*Platanus orientalis*) и летен дъб (*Quercus robur*). Характерно е и присъствието на увивни растения – хмел (*Humulus lupulus*), повети (*Clematis vitalba, C. viticella*), бръшлян (*Hedera helix*), къпини (*Rubus* spp.), гръцки гърбач (*Periploca graeca*), обикновено чадърче (*Calystegia sepium*), горска лоза (*Vitis sylvestris*). Местообитанието в повечето случаи е подложено на антропогенен натиск в резултат от създаване на високопродуктивни хибридни тополови култури. В тревно-храстовия етаж обликът се определя от голям брой подвижни видове и антропофити, като *Aegopodium podagraria, Aristolochia clematitis*, *Berula erecta, Bidens tripartita, Bromus sterilis, Chelidonium majus, Galium aparine, Heracleum ternatum,Parietaria erecta* (= *Parietaria officinalis*), *Solanum dulcamara*, *Urtica dioica* и др. Върбово-тополовите галерии в Южна България се отличават от крайречните върбово-тополови гори в Северна България по наличието на повече видове с южен произход като *Bryonia alba*, *Clematis flammula, C. viticella, Parietaria erecta, Periploca graeca, Platanus orientalis, Salix xant hicola, Tamarix tetrandra* и др. (Димитров и Ташев 2011).

Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания (Бисерков и др. /ред./ 2011) с категория “уязвимо местообитание”.

На територията на ТП ДЛС “Тракия” са установени в следните отдели:

От Чекерица: 225 б, 227 х.

От Кричим: 1151 е, 1151 и, 1151 м.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Това са съобщества които имат изключително важна защитна и противоерозионна роля и естетическа стойност. Поради факта, че са гранични екосистеми, те оказват благотворно влияние върху водните екосистеми посредством регулация на температурния режим и създаване на нови местообитания.

През последните десетилетия тези гори са обект на засилено негативно антропогенно влияние в резултат на изискванията за почистване на речните корита, които на много места се изпълняват не с оглед осигуряване на нормален воден отток на

реките, а с явно комерсиална цел. Това на практика води до унищожаване на тези изключително важни за речните екосистеми гори.

За да бъдат запазени е необходимо **в тези гори да се спре всякаква дейност с изключение на санитарни сечи за отстраняване на част от сухите дървета**. При това мероприятие все пак трябва да се осигури и запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, дървета с хралупи и т.н

При необходимост от прилагане на мероприятието "почистване на речните корита" да се дефинират конкретни параметри на намесата. Допустимо е да се премахват само дървета в рамките на речното легло, които при екстремни нива на водите има реална опасност да създадат условия за задръстяване и/или пречат на речния отток.

Да се извърши инвентаризация на териториите, заети от този тип местообитания. На местата където тези горски екосистеми са изчезнали или деградирали е необходимо да се приложат възстановителни мерки, които могат да включват възстановяване на нарушен хидрологичен режим, подпомагане естественото възобновяване на местните видове (черна и бялата елша, източен чинар и обикновен ясен) и изкуствено залесяване с местни видове.

Не се допуска трансформация на тези гори в интензивни култури.

Необходимо е да се предприемат мерки за подобряване охраната на горите и преустановяване на незаконните сечи на крайречни дървета.

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, дървета с хралупи и т.н.

Въвеждане на забрани за редуциране на площите на този тип местообитания с цел инфраструктурни и други проекти, увеличаване на земеделските земи и т.н.

G1.6921 Southeastern Moesian acidophilous beech forests

Гори с преобладание на бук, разположени на бедни кисели и влажни почви. Местообитанието включва ацидофилни широколистни и смесени широколистно-иглолистни гори с основен едификатор обикновен бук (*Fagus sylvatica*). Развиват се на сравнително бедни (понякога ерозирали), кисели кафяви светли горски почви и ранкери, формирани главно върху диорит, гранит, риолит, пясъчници, кристалинни шисти и др. Заемат най-често стръмни склонове с различни изложения - както сенчести, така и слънчеви. Имат голям вертикален диапазон - от 700 до 1700 m надм. вис. В долната част на този диапазон (700-1100 m надм. вис.) горите са монодоминантни букови и смесени широколистни със сравнително голямо участие на обикновен габър (*Carpinus betulus*) и зимен дъб (*Quercus dalechampii*), а на места и на бяла бреза (*Betula pendula*). На по-големи надморски височини (1300-1700 m надм. вис.) обикновеният бук формира както чисти, така и смесени гори с обикновена ела (*Abies alba)* и обикновен смърч *(Picea abies)*. Единично участие имат офиката (*Sorbus aucuparia*), трепетликата (*Populus tremula*), бялата бреза и белият бор (*Pinus sylvestris*). Ацидофилните букови гори имат добре развит тревен синузий с преобладаване на видове, чието разпространение е свързано с кисели почви. В някои съобщества се формира мъхова покривка. В синтаксономично отношение ацидофилните букови гори се отнасят към клас *Querco-Fagetea*, разред *Fagetalia sylvaticae* и съюз *Luzulo-Fagion*. На територията на ДЛС „Тракия" са представени **типичните ацидофилни букови гори от асоциация *Luzulo luzuloidis-Fagetum sylvaticae*.**

Към този подтип се отнасят голяма група ацидофилни букови гори, с широко разпространение в България - Стара планина, Средна гора, Осоговска планина, Западни Родопи, Врачанска планина, Васильовска планина и Беласица. Развиват се най-често в

диапазона 1000-1500 m надм. вис. и заемат предимно стръмни склонове с различни изложения. Почвите са сравнително плитки и бедни кисели кафяви горски ненаситени (*Dystric Cambisols*), ранкери (*Umbric Leptosols*), и по-рядко кафяви горски наситени (*Eutric Cambisols*). Константни и доминиращи видове са *Luzula luzuloides* и *Deschampsia flexuosa*. Други често срещащи се видове са *Calamagrostis arundinacea, Hieracium murorum* gr., *Mycelis muralis, Poa nemoralis*. В отделни фитоценози доминанти и субдоминанти са *Bruckenthalia spiculifolia, Calamagrostis arundinacea, Juniperus communis, Vaccinium myrtillus, V. vitis-idaea, Veronica officinalis*, както и някои мъхове - *Leucobrium glaucum, Pleurozium schreberi, Polytrichum juniperinum* и др.
Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания с категория "уязвимо местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).
На територията на ТП ДЛС „Тракия" местообитанието е установено в отдели:
От Кричим: 1054 г, 1061 а, 1065 г, 1066 б, 1099 а, 1101 м, 1102 м, 1103 е, 1103 ж, 1125 р, 1125 у, 1125 ф, 1127 з, 1127 к, 1142 д, 1143 м.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Насажденията в преобладаващата си част се характеризират с неравномерна пространствена структура. Това предполага използването на лесовъдски системи, които да поддържат тази структурна неравномерност и ще подпомогнат запазването и увеличаване на дендрологичното разнообразие. Подходящи за целта са групово-постепенната, неравномерно-постепенната и групово-изборната. При лесовъдските мероприятия трябва да се вземе предвид и опасността от зачимяване.

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи и т.н. Приоритет при стопанисването на издънковите букови гори от тази група трябва да бъде тяхното превръщане в семенни.

G1.6922 Southeastern Moesian neutrophile beech forests

Неутрофилните букови гори са най-разпространените в България букови гори. Формирани са на относително по-големи надморски височини от около 700 до около 1800 (2100) m при типичен планински климат. Заемат предимно северни склонове, долове и клисури. Почвите са неутрални, слабо кисели или слабо алкални, богати на хранителни вещества, влажни кафяви горски. Тези гори се развиват при среден хидротермичен режим и се характеризират с участието на редица бореални и средноевропейски видове, което ги прави сходни със средноевропейските букови гори. Преобладаващ дървесен вид е обикновеният бук (*Fagus sylvatica* subsp. *sylvatica* и *Fagus sylvatica* subsp. *moesiaca*), който понякога в по-ниските части формира смесени широколистни гори с участие на *Acer heldreichii, A. pseudoplatanus, Betula pendula, Carpinus betulus, Fraxinus excelsior, Populus tremula, Sorbus aucuparia, Ulmus glabra*, а в по-високите части на планините образува смесени широколистно-иглолистни гори с *Abies alba, Picea abies* и *Pinus sylvestris*. Храстов етаж обикновено не се формира, но сравнително постоянно участие имат *Daphne mezereum, Lonicera xylosteum, Rubus idaeus, Salix caprea, Sambucus racemosa*. Мезофилните букови гори се отличават с богат и разнообразен по флористичен състав и обилие тревен етаж в сравнение с останалите букови гори в България. Доминиращи видове най-често са *Anemone nemorosa, Dentaria bulbifera, Galium odoratum, Lamiastrum galeobdolon, Sanicula europea, Melica uniflora*.
На територията на ДЛС "Тракия" неутрофилните букови гори са представени от следните подтипове:
Типични неутрофилни букови гори (асоциация *Asperulo-Fagetum*). Типичните неутрофилни букови гори са най-разпространения тип букови гори в България. Заемат

главно средната част на буковия пояс в диапазона 1000-1500 m надм. вис. в Стара планина, Средна гора, Осоговска планина, Беласица, Родопи, Рила, Пирин, Руй планина, Влахина, Конявска, Васильовска планина и Микренски възвишения. Отличават се със сравнително ниско покритие на тревния синузий, в който най-често доминират *Dentaria bulbifera, Galium odoratum* и *Mycelis muralis*.

Мезофитни букови гори върху сравнително бедни почви (асоциация *Festuco drymejae-Fagetum*). Този подтип включва гори върху бедни до средно богати, добре запасени с влага кафяви горски почви и сенчести склонове с надморска височина от 600 до 1500 m. Етажът на дърветата, в който често пъти субедификатори са *Carpinus betulus* и *Quercus dalechampii*, е със сравнително по-ниско покритие. По-високата почвена влажност определя участието на мезохигрофити като *Eupatorium cannabinum* и *Prunella vulgaris*. Основен доминант е *Festuca drymeja*. Постоянно присъствие имат също *Galium odoratum, Prenanthes purpurea* и *Rubus hirtus* (Димитров 2011).

Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания с категория "потенциално застрашено местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).

Местообитанието на територията на ТП ДЛС "Тракия" е установено е в отдели:

От Чекерица: 81 б, 84 к, 88 г, 88 е, 90 з, 90 л, 90 п, 138 а, 139 а, 147 а, 147 в, 148 а, 148 г, 150 а, 150 б, 150 в, 152 г, 152 д.

От Пловдив: 2450 в, 2613 ш1.

От Кричим: 1015 и, 1016 е, 1016 ж, 1017 а, 1017 б, 1017 г, 1017 и, 1018 з, 1019 е, 1019 з, 1020 и, 1020 п, 1021 а, 1021 б, 1021 в, 1026 в, 1027 г, 1030 е, 1033 в, 1039 в, 1040 в, 1040 д, 1040 з, 1041 б, 1041 г, 1041 д, 1042 е, 1042 ж, 1044 з, 1044 и, 1044 к, 1044 н, 1045 б, 1045 з, 1046 г, 1047 в, 1048 б, 1048 г, 1048 з, 1048 с, 1049 а, 1050 б, 1051 з, 1052 а, 1052 в, 1052 д, 1052 л, 1052 о, 1052 с, 1052 у, 1052 х, 1053 з, 1054 з, 1055 а, 1055 б, 1056 а, 1058 е, 1059 а, 1061 г, 1061 д, 1061 к, 1064 д, 1064 е, 1064 ж, 1064 з, 1064 и, 1065 б, 1065 в, 1069 г, 1071 г, 1071 д, 1072 б, 1072 в, 1072 г, 1077 б, 1077 в, 1078 б, 1078 в, 1078 ж, 1078 з, 1078 и, 1078 л, 1078 м, 1079 а, 1079 б, 1080 б, 1080 в, 1080 г, 1080 д, 1081 б, 1081 д, 1082 г, 1082 д, 1082 е, 1083 а, 1083 б, 1083 в, 1083 д, 1083 е, 1084 а, 1084 б, 1084 г, 1084 д, 1084 з, 1085 в, 1085 л, 1087 б, 1089 а, 1089 б, 1089 в, 1089 д, 1089 е, 1091 а, 1091 г, 1091 ж, 1091 к, 1091 р, 1091 т, 1092 в, 1092 и, 1092 с, 1093 а, 1093 б, 1093 в, 1093 е, 1093 н, 1093 н1, 1093 о, 1093 т, 1093 щ, 1094 а, 1094 б, 1094 в, 1094 о, 1094 т, 1094 х, 1096 д1, 1096 з1, 1096 и1, 1098 б, 1098 г, 1098 е, 1098 ж, 1099 а1, 1099 б1, 1099 д, 1099 л, 1099 о, 1099 ф, 1099 х, 1099 ц, 1099 ч, 1099 ш, 1099 щ, 1099 ю, 1099 я, 1100 л, 1100 м, 1100 н, 1100 р, 1101 р, 1105 д, 1116 а, 1116 б, 1116 в, 1116 г, 1116 е, 1116 ж, 1116 з, 1117 г, 1117 д, 1123 в, 1123 г, 1123 д, 1124 в, 1124 з, 1124 и, 1124 к, 1124 м, 1124 н, 1125 г, 1125 ж, 1125 м, 1125 н, 1125 с, 1126 а, 1126 в, 1126 г, 1126 е1, 1126 ж, 1126 ж1, 1126 к, 1126 к1, 1126 л1, 1126 м, 1126 т, 1126 т1, 1126 х1, 1126 ч1, 1126 ш1, 1126 щ1, 1126 ю1, 1127 ж, 1128 д, 1138 д, 1138 ж, 1139 б, 1140 а1, 1140 в1, 1140 д, 1140 е1, 1140 и, 1140 к1, 1140 м1, 1140 н1, 1140 о1, 1140 у, 1140 ф, 1140 х, 1140 ц1, 1140 ч1, 1140 ш1, 1141 а, 1141 в, 1141 д, 1141 з, 1141 и, 1141 н, 1141 о, 1142 а, 1142 к, 1142 м, 1142 н, 1142 о, 1142 п, 1142 р, 1143 и, 1143 к, 1144 б, 1144 е.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Условията в тези гори позволяват прилагане на разнообразни лесовъдски системи, които трябва да осигурят тяхното структурно разнообразие и разнообразието на фази на развитие. Приоритет трябва да имат сечите с дълъг възобновителен период, а именно групово-постепенната, неравномерно-постепенната и групово-изборната. Те ще спомогнат за формиране на неравномерна пространствена структура, която ще осигури по-голямо разнообразие от местообитания и ще спомогнат за запазването на

дендрологичното разнообразие. Препоръчително е да се избягва прилагане на краткосрочно-постепенни сечи, тъй като това води до формиране на едновъзрастни млади насаждения с хомогенна структура. Отгледните мероприятия в стопанисваните млади насаждения трябва да се извършват навреме за да се подобри тяхната устойчивост и качествени им параметри.

При възникване на едроплощни природни нарушения /ветровали, каламитети и пожари/ е препоръчително част от засегнатата площ да не се залесява, а да се остави на естествената сукцесия. Това ще допринесе за повишаване на структурното и видовото разнообразие на територията.

Приоритет при стопанисването на издънковите букови гори, трябва да бъде тяхното превръщане в семенни.

При планирането и извеждането на лесовъдските мероприятия да се осигури пространственото представяне на различните сукцесионни фази, както и отделните етапи в развитието на буковите съобщества. Особено внимание трябва да се обърне за запазването на насаждения, които са достигнали "фаза на старост" (old growth forests).

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи и т.н.

G1.661 Medio-European dry-slope limestone beech forests

Ксеротермофилни гори, развиващи се върху варовити, често плитки почви от типовете лесивирани файоземи (*Luvic Phaeozems*) и рендзини (*Rendzic Leptosols*). Основен дървесен вид е обикновеният бук (*Fagus sylvatica* subsp. *sylvatica* и *Fagus sylvatica* subsp. *moesiaca*). В състава на дървесния етаж участват още *Tilia tomentosa, T. cordata, Carpinus betulus* и *C. orientalis*. Храстовият етаж е изграден от *Acer campestre*, *Cornus mas, Fraxinus ornus* и *Ligustrum vulgare*. В тревния етаж участват видове, характерни за термофилните дъбови гори (*Brachypodium pinnatum*, *Lathyrus niger, Mycelis muralis, Physospermum cornubiense*). Характерен белег е и участието на видове от сем. *Orchidaceae* (*Cephalanthera* spp., *Dactylorhiza cordigera*, *Epipactis* spp., *Neottia nidus-avis*, *Orchis pallens*) (Димитров 2011).

Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания с категория "потенциално застрашено местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).

На територията на ТП ДЛС „Тракия" местообитанието е установено в следните отдели: От Кричим: 1041 и, 1102 а, 1102 б, 1102 в, 1102 д, 1102 е, 1102 з, 1102 к, 1102 л, 1103 а, 1103 м, 1103 н, 1103 о, 1109 е.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Тези горски екосистеми са се адаптирали към условията на средата, но очакваното бъдещо засушаване на климата може усложни ситуацията в тях. Потенциален проблем при извеждане на сечи е по-голямата вероятност от зачимяване при равномерно отваряне на склопа. Тъй като част от тези гори растат на терени с ниска продуктивност, за всяко конкретно насаждение се изисква да се направи оценка на производствените цели. При стопанисването им е необходимо да се прилагат лесовъдски системи, които да осигурят тяхното структурно и видово разнообразие. Приоритет трябва да имат сечите с дълъг възобновителен период, а именно групово-постепенната, неравномерно-постепенната и групово-изборната. Те ще спомогнат за формиране на неравномерна пространствена структура и запазване на дендрологичното разнообразие. Да не се прилагат краткосрочно-постепенни сечи. Да не се извършват голи сечи и реконструкции. Отгледните мероприятия в стопанисваните млади

насаждения трябва да се извършват навреме за да се подобри тяхната устойчивост и качествените им параметри.

При възникване на едроплощни природни нарушения /ветровали, каламитети и пожари/ е препоръчително част от засегнатата площ да не се залесява, а да се остави на естествената сукцесия. Това ще допринесе за повишаване на структурното и видовото разнообразие на територията.

Приоритет при стопанисването на издънковите букови гори, трябва да бъде тяхното превръщане в семенни. При планирането и извеждането на лесовъдските мероприятия да се осигури пространственото представяне на различните сукцесионни фази, както и отделните етапи в развитието на буковите съобщества.

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи и т.н.

G1.69 Thermophilous Moesian beech forests

Чисти и смесени широколистни гори с основен едификатор обикновен бук (*Fagus sylvatica* subsp. *sylvatica* и *Fagus sylvatica* subsp. *moesiaca*). Срещат се предимно в предпланините, ниските планини и долните части на високите планини в диапазона от 100 до 1300 m надм. вис. при условия на умерено-континентален и преходно-континентален климат. Заемат главно сенчести изложения и участъци в доловете с относително по-висока въздушна и почвена влажност. Почвите са кафяви горски и по-рядко канелени горски и рендзини. Мизийските букови гори се отличават с термофилен характер, подчертан чрез присъствието на видове от съседно разположените дъбови, липови, габърови и др. широколистни гори. В горната част от вертикалния си диапазон на разпространение, мизийският бук формира смесени гори с участие най-вече на обикновен габър (*Carpinus betulus*) и обикновен горун (*Quercus dalechampii*). В по-ниските участъци съедификатори са предимно дървесни видове сюжен произход и разпространение - *Acer hyrcanum*, *Corylus colurna, Ostrya carpinifolia, Quercus cerris, Q. frainetto, Sorbus torminalis* и *Tilia tomentosa*. Храстов етаж обикновено не е формиран. По-често се срещат единични храсти от *Cornus mas, Crataegus monogyna, Rosa arvensis, Rubus hirtus, Ruscus aculeatus, R. hypoglossum*. Общото покритие на тревния етаж варира в широки граници в зависимост от покритието на дърветата и се характеризира с мозаична структура. Най-често се формират микрогрупировки с преобладаване на следните видове: *Aremonia agrimonoides, Dentaria bulbifera, Euphorbia amygdaloides, Galium odoratum*, *Luzula forsteri, Melica uniflora* и *Sanicula europaea*. Други видове с висока срещаемост са *Dryopteris filix-mas*, *Hedera helix, Lamiastrum galeobdolon, Melissa officinalis, Mycelis muralis, Piptatherum virescens, Polygonatum latifolium, P. odoratum, Potentilla micrantha, Sanicula europaea, Tamus communis, Viola odorata, V. reichenbachiana* и *V. riviniana*. Присъствието на *Glechoma hederacea, Arum maculatum, Geum urbanum*, *Helleborus odorus, Lathyrus niger* и *Physospermum cornubiense* е указателно за термофилния характер на този тип букови гори. Характерен е и пролетният синузий от *Arum maculatum, Geum urbanum*, *Glechoma hederacea*, *Helleborus odorus, Lathyrus niger, Physospermum cornubiense* и др. (Димитров 2011).

Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания с категория “потенциално застрашено местообитание” (Бисерков и др. /ред./ 2011).

На територията на ТП ДЛС „Тракия” местообитанието е установено в отдели:

От Чекерица: 51 к, 58 в, 61 в, 63 а, 63 н, 63 п, 64 а, 64 б, 64 д, 64 и, 65 в, 65 з, 65 и, 65 л, 68 г, 68 д, 68 е, 68 з, 69 д, 69 н, 71 к, 74 в, 77 г, 78 г, 78 д, 79 а, 79 б, 79 д, 80 е, 80 ж, 80 и, 80 к, 80 м, 80 н, 81 а, 81 в, 82 в, 82 г, 84 л, 84 м, 85 б, 85 в, 85 д, 86 а, 86 б, 86 д, 86 ж, 87 а, 87 б, 88 а, 89 в, 89 г, 89 д, 89 е, 90 а, 90 в, 90 г, 90 ж, 90 и, 90 н, 90 с, 123 б, 124 г, 126

б, 126 в, 127 б, 132 а, 132 ж, 135 г, 136 а, 138 в, 140 б, 140 е, 140 з, 140 к, 141 а, 141 б, 141 д, 143 б, 144 б, 144 в, 144 г, 145 а, 145 б, 145 г, 146 а, 146 б, 147 б, 149 а, 149 б, 151 а, 151 в, 151 г, 151 д, 151 е, 152 б, 152 в, 153 а, 155 в, 158 а, 158 е, 158 ж, 158 з.
От Кричим: 1005 з, 1006 а, 1006 е, 1006 ж, 1015 г, 1015 ж, 1015 л, 1016 а, 1016 б, 1016 г, 1016 д, 1018 б, 1019 г, 1020 а, 1020 б, 1020 в, 1021 и, 1021 л, 1021 м, 1022 а, 1023 к, 1028 д, 1038 в, 1039 б, 1040 б, 1051 а, 1053 б, 1056 о, 1056 п, 1057 е, 1058 м, 1061 з, 1062 з, 1063 е, 1063 з, 1064 а, 1064 в, 1064 г, 1064 л, 1064 о, 1065 а, 1075 г, 1075 б, 1078 д, 1082 в, 1082 м, 1092 ф, 1100 б, 1100 к, 1101 е, 1101 з, 1101 и, 1101 н, 1101 п, 1104 а, 1104 б, 1104 е, 1114 г, 1114 д, 1114 е, 1114 ж, 1114 з, 1114 и, 1115 ж, 1115 и, 1117 в, 1118 м, 1118 н, 1118 р, 1118 т, 1119 к, 1125 т, 1130 г, 1137 д, 1140 а, 1140 г, 1153 щ.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Тези горски екосистеми са се адаптирали към не толкова благоприятните условия на средата, но очакваното бъдещо засушаване на климата може усложни ситуацията в тях. За насажденията, които растат на терени с ниска продуктивност, се изисква да се направи оценка на производствените им цели.

Поради граничните условия на месторастенето част от тези насаждения имат смесен характер. В горната част от вертикалния си диапазон на разпространение, букът формира смесени гори с участие най-вече на обикновенния габър и горунът. В по-ниските участъци съедификатори са предимно дървесни видове като хиркански клен, воден габър, цер, благун, сребролистна липа и брекина. При стопанисването на тези гори е необходимо да се прилагат лесовъдски системи, които да осигурят тяхното структурно и видово разнообразие. Приоритет трябва да имат сечите с дълъг възобновителен период, а именно групово-постепенната, неравномерно-постепенната и групово-изборната. Те ще спомогнат за формиране на неравномерна пространствена структура и запазване на дендрологичното разнообразие. Да не се прилагат краткосрочно-постепенни сечи. Да не се извършват голи сечи. Не се препоръчва изкуствено възобновяване, особено с нетипични за района и/или езотични видове. Отгледните мероприятия в стопанисваните млади насаждения трябва да се извършват навреме за да се подобри тяхната устойчивост и качествените им параметри.

При възникване на едроплощни природни нарушения /ветровали, каламитети и пожари/ е препоръчително част от засегнатата площ да не се залесява, а да се остави на естествената сукцесия. Това ще допринесе за повишаване на структурното и видовото разнообразие на територията. При възстановяването на такива територии трябва да се използва възможността за увеличаване участието на пионерни и светлолюбиви видове характерни за региона.

Приоритет при стопанисването на издънковите букови гори, трябва да бъде тяхното превръщане в семенни.

При планирането и извеждането на лесовъдските мероприятия да се осигури пространственото представяне на различните сукцесионни фази, както и отделните етапи в развитието на буковите съобщества. Особено внимание трябва да се обърне за запазването на насаждения, които са достигнали “фаза на старост” (old growth forests).

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи и т.н.

G1.7C1 [Ostrya carpinifolia] woods

Съобщества с участие на воден габър (*Ostrya carpinifolia*). Водният габър формира както горски, така и храстови съобщества предимно на скалисти варовикови и по-рядко на силикатни терени в Южна България и фрагментарно по северните склонове на Стара планина. В състава им участват както термофилни видове, някои от които с

предимно южен произход и разпространение, така и мезофилни видове, характерни за букови, габърви и горунови гори (*Acer hyrcanum, Aremonia agrimonoides*, *Brachypodium pinnatum*, *Carpinus betulus, Cornus mas, C. sanguinea, Corylus avellana, Cotinus coggygria, Cotoneaster nebrodensis, Fagus sylvatica, Fraxinus ornus, Haberlea rhodopensis, Hedera helix, Luzula luzuloides, Melica uniflora, Mercurialis perennis, Poa nemoralis, Polypodium vulgare, Quercus dalechampii*, *Tamus communis* и др.). На територията на ДЛС „Тракия" съобществата на водния габър, отговарящи на характеристиките на местообитанието се срещат главно на стръмни склонове и по-рядко в дълбоки влажни дерета в пояса на мезофилните габърови и букови гори (Русакова и Ташев 2011).
Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания с категория "уязвимо местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).
На територията на ТП ДЛС „Тракия" местообитанието е установено в отдели:
От Кричим: 1015 а, 1028 в, 1029 д, 1064 д, 1071 а, 1105 в, 1105 г, 1107 б.

Родопски силивряк (Haberlea rhodopensis), снимка: Нели Арабаджиева

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Тези гори са разположени на бедни и средно богати месторастения върху стръмни части и сипеи при ксеротермични условия и са със сравнително ниска продуктивност. Това са относително чувствителни растителни съобщества, които са се приспособили към условията на месторастенето и в тази връзка всяка неосъобразена с условията на средата лесовъдска намеса може наруши равновесието в системата. Еволюционната стратегия на водния габър му позволява бързо да заема освободени площи и при извеждане на гола или постепенна възобновителни сечи може да измести другите дървесни видове.

В зависимост от начина по който са възникнали насажденията, доминирани от воден габър, те може да се разглеждат като пионерни съобщества или като резултат от неблагоприятна вторична сукцесия. Тъй като преобладаващата част от насажденията са

разположени на много стръмни скалисти терени и имат изключителна защитна функция, в тях не се препоръчва провеждането на горскостопански мероприятия. Ако се вземе решение за стопанисване на тези гори, то лесовъдските мероприятия трябва да се провеждат с внимание към отделното дърво и биогрупа. Не трябва да се прилагат голи и краткосрочно-постепенни възобновителни сечи.

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, дървета с хралупи и т.н.

G1.7C41 Silver lime woods

Гори с ясно изразено доминиране на сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), възникнали предимно вторично на мястото на дъбови гори. Освен основният вид, в дървесния етаж участват *Acer campestre*, *Fraxinus ornus, Quercus cerris*, *Q. robur, Quercus frainetto, Q. petraea* agg., *Acer platanoides, A. pseudoplatanus, A. tataricum, Sambucus nigra, Sorbus torminalis, Tilia cordata*. В липовите гори няма развит храстов етаж. В някои съобщества сравнително често се среща *Staphylea pinnata*, Други храстови видове, които участват в състава на липовите гори, са *Berberis vulgaris, Cornus mas, C. sanguinea, Corylus avellana,Crataegus monogyna*, *Ligustrum vulgare, Viburnum lantana*. Тревната покривка е с ниско покритие, като по-често се срещат *Arum maculatum*, *Buglossoides purpurocoerulea, Dactylis glomerata*, *Hedera helix*, *Geum urbanum*, *Melica uniflora, Melittis melissophyllum, Ruscus aculeatus, Ruscus hypoglossum, Asperula taurina, Carex pilosa, Cephalanthera damassonium, Lilium martagon, Limodorum abortivum, Platanthera chlorantha, Stellaria holostea* и др. Характерно е масовото развитие на пролетни ефемероиди (*Anemone ranunculoides*, *Convallaria majalis*, *Corydalis bulbosa*, *C. solida*, *Ranunculus ficaria*, *Gagea minima*, *Galanthus elwesii, Helleborus odorus*, *Isopyrum thalictroides*, *Lamiastrum galeobdolon*, *Polygonatum latifolium, Pulmonaria officinalis*, *Scilla bifolia, Viola odorata*, *V. reichenbachiana*), които на места формират кратковременен етаж с покритие до 80 % (Цонев 2011).
Този тип гори са включени в Червена книга на България том. 3 Природни местообитания с категория “застрашено местообитание” (Бисерков и др. /ред. 2011).
На територията на ТП ДЛС „Тракия” местообитанието е установено в отдели:

От Кричим: 1001 з, 1037 б, 1037 г, 1038 к, 1069 д, 1071 а, 1076 а, 1076 б, 1076 в, 1115 в, 1115 г, 1137 а.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Лесовъдските мероприятия трябва да подпомагат създаването на смесени насаждения и да осигурят тяхното структурно и видово разнообразие. Не се прилагат краткосрочно-постепенни сечи, тъй като те няма да осигурят условия за възобновяването на всички желани дървесни видове. Особено внимание трябва да се обърне на запазването и увеличаването на участието на дъбовете в състава на насажденията. Необходимо е, отгледните мероприятия да се извършват навреме, за да се подобри устойчивостта и качествените показатели на младите насаждения както и да се контролира видовия състав.

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи и т.н.

Необходимо е да се прилага строг контрол при събирането на цветовете за стопански цели и недопускане сеч на клони и цели дървета за тази цел.

G1.A4 Ravine and slope woodland

Смесени широколистни гори разположени на стръмни и урвести места. Характерни растителни видове са планински ясен (*Fraxinus excelsior*), обикновен явор (*Acer pseudoplatanus*), дребнолистна липа (*Tilia cordata*) и едролистна липа (*Tilia platyphyllos*).Местообитанието е представено от сенчести и влажни смесени първични или вторични широколистни гори с разнообразен дървесен състав и задължително участие на *Ace*r spp., *Tilia* spp. и *Fraxinus* spp. Тези гори заемат най-често стръмни и отвесни скални склонове, сипеи или неравни колувиални наноси, по-често на варовик. Тревният етаж е представен от видове, характерни за буковите гори. Те са се запазили на местата където доминирането на бука е било невъзможно. Флористичният състав е разнообразен, но с най-висока срещаемост са следните видове: *Allium ursinum*, *Dryopteris* spp., *Galium aparine, Geranium robertianum*, *Geum urbanum*, *Mercurialis perennis, Phyllitis scolopendrium*, *Polystichum setiferum, Urtica dioica* и др. (Ташев 2011). Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания с категория "застрашено местообитание" (Бисерков и др. /ред. 2011).

На територията на ТП ДЛС „Тракия" местообитанието е установено в следните отдели: От Кричим: 1037 в, 1060 а, 1063 а, 1068 б, 1134 з.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Преобладаващата част от тези съобщества на територията на ДЛС са разположени на терени, характеризиращи се с разнообразие от микро-местообитания. Често явление при тях са комбинации от сравнително обезпечени с влага и по-дълбоки почви места, разположени във по-ниските части на терена или деретата, и части с дефицит на влага и по-неплодородна, силно каменлива почва. Динамиката на видовият състав в дългосрочен аспект ще зависи от комбинацията на микро-условията на месторастене. Тъй като част от тези гори растат на терени с ниска продуктивност и имат предимно защитни функции, за всяко конкретно насаждение се изисква да се направи оценка на производствените цели.

Препоръчва се в тези насаждения **да не се провеждат стопански дейности**. Ако се вземе решение за стопанисването им, то лесовъдските мероприятия трябва да подпомагат създаването на смесени насаждения и да осигурят тяхното структурно и видово разнообразие. Особено внимание трябва да се обърне на запазването и увеличаването на участието на дъбовете в състава на насажденията. Не се прилагат краткосрочно-постепенни сечи, тъй като те няма да осигурят условия за възобновяването на всички желани дървесни видове.

Необходимо е да се прилага строг контрол при събирането на цветовете за стопански цели и недопускане сеч на клони и цели дървета за тази цел.

G1.9135 Illyro-Moesian montane birch woods

Естествени чисти и смесени гори с доминиране на бяла бреза (*Betula pendula*) и участие на обикновен смърч (*Picea abies*), бял бор (*Pinus sylvestris*), обикновена ела (*Abies alba*), обикновен бук (*Fagus sylvatica*), бяла мура (*Pinus peuce*) и трепетлика (*Populus tremula*). Срещат се фрагментарно, на малки площи в почти всички планини в България. Развиват се предимно върху каменливи свежи кисели кафяви горски почви (*Cambisols*). Бялата брезае пионерен вид, срещащ се естествено на групи или единично в мезофилни иглолистни и букови гори. В резултат на естествени или антропогенни сукцесии, на мястото на унищожени или разстроени гори тя формира вторични чисти и смесени съобщества. Благодарение на добрата си репродуктивна способност брезата бързо заема площи, освободени от коренната растителност при ветровали, снеголоми, пожари и лавини. В някой случаи тя се настанява и на изоставени пасища и ливади. Често

брезата е основен едификатор, а в подлеса преобладават смърч, бук или ела. В тревния етаж взимат участие най-често мезофитни видове характерни за иглолистни и букови гори (*Calamagrostis arundinacea,Chamaenerion angustifolium* (= *Epilobium angustifolium*), *Deschampsia flexuosa, Epilobium montanum, Euphorbia amygdaloides, Luzula luzuloides, Poa angustifolia, P. nemoralis, Rubus idaeus, Senecio nemorensis, Trifolium medium, Vaccinium myrtillus, Veronica urticifolia* и др.) (Димитров 2011).
Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания с категория "потенциално застрашено местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).
На територията на ТП ДЛС "Тракия" местообитанието е установено в следните отдели:
От Чекерица: 140 ж.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Брезовите гори са пионерни растителни съобщества и в зависимост от коренния тип гори за района в състава им взимат участие и видове като зимен дъб, бук и смърч. Дългосрочното съществуване на този тип гора е възможно на територия, в която има разнообразие от микро-местообитания с различни характеристики. Например, склонове в които има комбинация на сравнително обезпечени с влага места и по-дълбоки почви (дерета) и части с дефицит на влага и по-неплодородна, силно каменлива почва. Динамиката на видовият състав в дългосрочен аспект ще зависи от комбинацията на микро-условия на месторастене. Участието на брезата, която е пионерен вид, ще намалява и ще се запази само в местата в които тя има конкурентно предимство – силно каменливи почви и дефицит на влага.

На територията на ДЛС това съобщество, освен изключително важната си противоерозионна роля, може да се възприеме и като един вид "източник" от които брезата се разпространява и заема съседните незалесени територии. Не трябва да се пренебрегва и естетическата му стойност.

Лесовъдските мероприятия в останалите брезови гори трябва да запазват смесения характер на насажденията без обаче да влизат в противоречие с естествената им динамика, т.е. не трябва да се стремят да запазят на всяка цена брезата на местата, където тя няма конкурентно предимство.

G3.16 Moesian [*Abies alba*] forests

Горите от обикновена ела (*Abies alba* subsp. *alba*) имат ограничено разпространение в планините на България. Вертикалната им амплитуда е повече от 1500 m (450-2000 m надм. вис.), като оптимумът им на развитие е между 1000 и 1700 m надм. вис. Заемат най-често долните части на склонове със северно изложение в падини и дълбоки долове, където овлажнението на почвите и въздуха е относително високо. Скалната основа е по-често силикатна, рядко алкална. Еловите гори се развиват най-често върху дълбоки, влажни, богати и много богати, кисели и слабо кисели, добре дренирани и аерирани кафяви горски почви и тъмноцветни планинско-горски почви. Извън тези оптимални характеристики на местообитанията, елата расте при различни топографски, климатични, хидроложки, петрографски и почвени условия, които намират израз в голямото разнообразие във флорния състав на отделните фитоценози. Монодоминантните гори на обикновената ела все повече се превръщат в изчезващи реликтни фитоценози. По-широко разпространение имат смесените гори, като най-често в тях освен обикновена ела участват още обикновен смърч (*Picea abies*) и обикновен бук (*Fagus sylvatica*). Съотношението между трите вида се мени в различни етапи от тяхната синдинамика. Освен смърч и бук, съедификатори на елата значително по-рядко са белият (*Pinus sylvestris*) и черният бор (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*), бялата

(*Pinus peuce*) и черната мура (*Pinus heldreichii*), обикновеният явор (*Acer pseudoplatanus*) и др. Храстов етаж липсва, спорадично се срещат *Corylus avellana*, *Daphne mezereum, Lonicera nigra, L. xylosteum, Rosa pendulina, Rubus idaeus*. В тревния етаж доминират видове, характерни за европейските широколистни мезофилни гори: *Aegopodium podagraria,Athyrium filix-femina, Cardamine pectinata,Dentaria bulbifera, Dryopteris filix-mas, Euphorbia amygdaloides*, *Galium odoratum, Glechoma hederacea, Lamiastrum galeobdolon, Mycelis muralis, Sanicula europaea* и *Soldanella chrysostricta*, *Luzula luzuloides, L. sylvatica, Oxalis acetosella, Vaccinium myrtillus*, *Rhytidiadelphus triquetrus* и др.Монодоминантните и смесени с черен бор, смърч и черна мура гори от обикновена ела, развиващи се върху варовикови субстрати, имат ограничено разпространение в Средните Родопи и Славянка. В приземния синузий характерни видове са *Aquilegia vulgaris, Corallorhiza trifida, Daphne laureola, D. oleoides, Epipogium aphyllum, Haberlea rhodopensis, Hepatica nobilis* и *Rubus saxatilis* (Димитров и Рускова 2011).
Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том. 3 Природни местообитания с категория "застрашено местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011)
На територията на ТП ДЛС "Тракия" местообитанието е установено в следните отдели:
От Тамръш-Пловдив: 347 д, 395 б, 395 в, 399 г, 399 з, 399 и, 400 г, 401 в, 401 л, 445 в, 448 а, 457 а1.
От Кричим: 1020 д, 1020 е, 1020 з, 1021 г, 1042 л, 1043 а, 1044 г, 1044 р, 1045 а, 1045 к, 1053 д, 1054 к, 1054 л, 1054 п, 1055 ж, 1055 н, 1056 л, 1056 м, 1059 д, 1059 о, 1060 д, 1060 ж, 1079 в, 1079 г, 1079 е, 1080 ж, 1081 а, 1081 г, 1081 л, 1082 к, 1086 г, 1087 г, 1087 и, 1087 н, 1088 а, 1088 а1, 1088 в1, 1088 г, 1088 е, 1088 з, 1088 х, 1089 т, 1097 р, 1098 а1, 1098 б1.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Елата е много подходящ вид за прилагане на изборните форми на стопанисване и сечи с дълъг възобновителен период, които да осигурят неравномерна пространствена структура на насажденията. Прилагането на краткосрочно-постепенна сеч трябва да се ограничи с изключение на случаите, когато целта е постигане на разнообразие на местообитания на ниво ландшафт. Отгледните мероприятия трябва да се извършват своевременно за да се подобри устойчивостта и продуктивността на младите насаждения.

При планиране и извеждане на лесовъдските мероприятия да се осигури представянето на различните фази в развитието на еловите гори. Особено внимание трябва да се обърне за запазването на насаждения, които са достигнали "фаза на старост" (old growth forests).

Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, дървета с хралупи, острови на старостта, зони на спокойствие и т.н.

G3.1E1 Southeastern Moesian [*Picea abies*] forests

Горите от смърч са доминиращи в иглолистния горски пояс в планините на България. Най-големи площи заемат в Родопите, Рила, Пирин, по-ограничено се срещат в Западна и Средна Стара планина, Витоша и Осоговска планина. Основното развитие на смърчовите фитоценози е между 1500-1600 и 1900-2100 m надм. вис. В затворени котловини и дълбоки долини, главно в Родопите, където се наблюдават температурни инверсии, се създават условия за развитие на смърчови фитоценози и при 1200 m надм. вис. Формите на релефа, надморската височина, изложението, основната скала и почвите не са строго определящи за развитието на смърчовите гори, но имат съществено значение за флористичния им състав и продуктивността им. Предпочитани

са северните изложения и заравнените терени или склоновете с умерен наклон. Основните скали и почвите са кисели. Към горната граница на гората почвите са тъмноцветни планинско-горски, а на по-малка надморска височина - кафяви горски. Рядко (главно в Средните Родопи) смърчови монодоминантни и полидоминантни гори се развиват и на варовити, хумусно-карбонатни почви. Поради високия склоп на голяма част от смърчовите гори, в тях почти не се развива храстов, а в някои случаи и тревен етаж.

В долната част на разпространението си (1200-1800 m надм. вис.) горите от обикновен смърч по-често са смесени с участие на обикновена ела (*Abies alba*), бял бор (*Pinus sylvestris*) и обикновен бук (*Fagus sylvatica*). В тревния етаж участват както видове, характерни за европейските широколистни мезофилни гори, така и видове, характерни за иглолистните бореални гори - *Dentaria bulbifera, Epilobium montanum, Festuca drymeja, Luzula luzuloides, L. sylvatica, Oxalis acetosella, Rhytidiadelphus triquetrus, Vaccinium myrtillus, Veronica urticifolia, Viola reichenbachiana*. Тези гори се отнасят към подсъюз *Abieti-Piceenion* и асоциация *Veronico urticifoiliae-Abietum* (Рускова и Димитров 2011).

Този тип гори са включени в Червена книга на Р. България том. 3 Природни местообитания с категория "потенциално застрашено местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).

На територията на ТП ДЛС „Тракия" местообитанието е установено в следните отдели:

От Пловдив: 2334 е, 2334 г1, 2335 д, 2335 з, 2336 а, 2336 г, 2336 д, 2336 з, 2336 л, 2336 ч, 2337 а, 2337 д, 2337 ж, 2338 б, 2338 г, 2339 б, 2339 в, 2339 ж, 2339 з, 2339 и, 2339 м, 2339 п, 2339 т, 2339 х, 2339 ч, 2340 г, 2340 г1, 2340 к, 2340 м, 2340 о, 2340 х, 2340 щ, 2340 ю, 2340 я, 2341 в, 2341 в1, 2341 д, 2341 д1, 2341 е, 2341 ж1, 2341 к, 2341 м, 2341 н, 2341 п1, 2341 ф, 2342 а3, 2342 б2, 2342 в1, 2342 д3, 2342 з2, 2342 к, 2342 м1, 2342 о, 2342 о3, 2342 п3, 2342 р, 2342 р1, 2342 т, 2342 х2, 2342 ш1, 2342 ш2, 2342 я, 2342 я2, 2343 д2, 2343 д3, 2343 р1, 2343 р3, 2343 с1, 2343 х2, 2343 ю2, 2344 д2, 2612 е1, 2612 ж, 2612 к2, 2612 к3, 2612 м3, 2612 о2, 2612 п, 2612 п1, 2612 с1, 2612 т2, 2612 у1, 2612 х2, 2612 ц2, 2612 ш2, 2612 ю2, 2613 ч.

От Тамръш-Пловдив: 348 е, 349 г, 349 е, 349 и, 400 и, 400 к, 400 о, 401 и, 402 а, 402 в, 402 е, 402 з, 402 к, 402 л, 403 а, 403 б, 403 в, 403 г, 403 д, 403 е, 403 ж, 403 и, 404 а, 404 б, 404 г, 404 з, 404 п, 404 р, 405 в, 405 м, 405 н, 405 с, 406 б, 406 д, 406 л, 407 в, 407 д, 407 м, 407 о, 407 ц, 407 ч, 407 я, 408 в, 408 л, 408 н, 408 о, 409 б, 409 в, 409 д, 409 е, 409 ж, 409 з, 409 м, 409 н, 410 а2, 410 б, 410 д1, 410 д3, 410 е2, 410 ж2, 410 ж3, 410 и, 410 к, 410 м2, 410 н, 410 о2, 410 о3, 410 р1, 410 р3, 410 т, 410 т1, 410 т3, 410 у1, 410 у3, 410 ф3, 410 ч2, 410 ч3, 410 ю1, 411 а, 411 б, 411 г, 411 ж, 411 ж1, 411 м1, 411 н, 411 с, 412 а, 412 б, 412 г, 412 е, 412 л, 412 м, 412 о, 412 п, 413 а, 413 б, 413 г, 413 д, 413 е, 413 ж, 414 а, 414 в, 414 г, 414 ж, 414 з, 414 к, 415 а, 415 в, 415 г, 415 д, 415 е, 416 б, 416 г, 416 е, 416 ж, 416 л, 417 б, 417 в, 417 г, 417 д, 417 е, 417 з, 417 л, 417 м, 417 н, 418 б, 418 в, 418 д, 418 е, 418 ж, 418 з, 418 к, 418 м, 419 а, 419 б, 419 г, 419 д, 419 е, 420 а, 420 б, 420 г, 420 д, 420 е, 421 а, 421 в, 421 г, 421 д, 421 е, 422 в, 422 г, 422 д, 422 е, 422 ж, 423 в, 423 д, 425 г, 426 а, 426 ж, 426 з, 427 а, 427 б, 427 е, 427 ж, 427 з, 427 л, 429 з, 430 а, 430 в, 431 б, 432 д, 433 в, 433 г, 434 б, 434 г, 434 д, 435 к, 436 б, 440 и, 442 д, 456 е.

От Кричим: 1020 к, 1079 д.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Смърчовите насаждения са изключително подходящи за прилагане на изборните форми на стопанство и сечи с дълъг възобновителен период, които да осигурят неравномерната им пространствена структура. Да се ограничи прилагането на постепенната сеч освен когато целта е постигане на разнообразие на местообитания на

ниво ландшафт. Отгледните мероприятия трябва да се извършват навреме за да се подобри устойчивостта и качествената структура на младите насаждения. При планирането и извеждането на лесовъдските мероприятия да се осигури представянето на различните фази в развитието на смърчовите гори.

Особено внимание трябва да се обърне за запазването на насаждения, които са достигнали "фаза на старост" (old growth forests). Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – острови на старостта, дървета с хралупи, зони на спокойствие и т.н.

G3.56(1) Helleno-Balkanic Pallas' pine forests

На Балканския полуостров, включително територията на България, расте подвидът паласов черен бор (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*). Съобществата на паласовия черен бор в България са отнасяни към средиземноморската растителност. Видът е ксеротермен с голяма вертикална амплитуда на разпространение - около 1400 m (400-500-1800) m надм. вис. Преобладаващата част от черноборовите гори в съвременната растителна покривка се намират между (600) 800 и 1300-1500 m надм. вис., най-често в условията на силно пресечен релеф. Те се срещат в различни пояси - от ксеротермния дъбов пояс, през мезофилните габърово-горунов и буков, до микротермния иглолистен пояс в планините и попадат в различни климатични и фитогеографски териториални подразделения. Разпространени са от Славянка и Източните Родопи до Предбалкана. Най-широко разпространение имат в Родопите, Влахина планина и Пирин, сравнително по-ограничено се срещат в Славянка, Рила, Осогово, ниските планини в Западна България, Стара планина и Предбалкана. Попадат в трите климатични области на територията на България: умерено континентална, преходна и континентално-средиземноморска. Въпреки че по своите екологични особености фитоценозите на паласовия черен бор се отнасят към ксерофитния тип растителност, изложението не ограничава съществено развитието им. По-често се срещат на южни, с южна компонента и източни склонове. Наклонът на заеманите терени може да бъде много голям. Единични дървета се срещат и на отвесни скални стени и видът проявява пионерни качества. Силно предпочитани са алкалните скали, като в северните райони те са задължителни, а в южните части на страната се срещат и върху друг тип скална основа. Това определя развитието им върху хумусно-карбонатни почви от типа рендзини (*Leptosols rendzic*), като не е изключено и върху канелени горски или кафяви горски почви (*Cambisols*), особено на силикатна скална основа. Те често са ерозирани, слабо развити и с малка мощност. Влажността на почвите варира през вегетационния период от ниска до сравнително умерена.

Черният бор образува както монодоминантни (преобладаващата част от ценозите), така и смесени съобщества с други иглолистни или широколистни дървесни видове, които по своите екологични характеристики са ксеротермни или мезоксерофитни. На по-малка надморска височина, в ксеротермния дъбов пояс, предимно в южните райони на страната (Хасковско, Кърджалийско, Добростански масив), са останали отделни фрагменти от някога широко разпространени там черноборови гори. Част от тях са монодоминантни, в други с различно обилие се срещат ксеротермни видове дъб (*Quercus frainetto, Q. pubescens*), келяв габър (*Carpinus orientalis*), както и *Acer campestre, Fraxinus ornus, Pyrus pyraster, Sorbus torminalis* и др. В храстовия синузий са разпространени *Cornus mas, Corylus avellana, Cotinus coggygrya*, *Syringa vulgaris*,а средиземноморски облик им придава участието на *Genista carinalis, G. rumelica, Juniperus oxycedrus* и др. В тревната покривка доминират *Brachypodium pinnatum, B. sylvaticum, Festuca heterophylla, Melica uniflora, Poa nemoralis* и др. В състава им

участват редки и защитени от закона видове: *Anthemis rumelica, Carduus thracicus, Fritillaria pontica, Verbascum roripifolium, V. rupestre* и др.
От широко разпространени в миналото сега горите от черен бор са острови сред широколистната растителност. С увеличаване на надморската височина (800-900-1350 m) флористичното разнообразие на фитоценозите на черния бор се увеличава. Нерядко в ролята на субдоминанти или като примес, привнасяйки мезофилни черти във фитоценозите, се явяват *Quercus dalechampii*, *Fagus sylvatica, Carpinus betulus*,по-рядко *Abies alba, Fraxinus excelsior*, *Picea abies*,а на някои места се среща и *Abies alba* subsp. *borisii-regis*. Съставът на храстовия синузий не се променя съществено (*Carpinus orientalis, Clematis vitalba, Cornus mas, Corylus avellana, Cotinus coggygria, Daphne mezereum, Juniperus communis, J. oxycedrus, Rubus* spp.,рядко *Arctostaphylos uva-ursi*),но обилието им е силно ограничено. Тревната покривка изграждат *Brachypodium pinnatum, B. sylvaticum*, *Calamagrostis arundinacea, Hedera helix, Sesleria latifolia, Trifolium alpestre* и др., като се появяват и мезофилни видове: *Cruciata glabra, Oxalis acetosella, Sanicula europaea, Viola canina* и др. На скалисти терени в дерета, главно в югозападните райони на страната, черният бор формира фитоценози с водния габър (*Ostrya carpinifolia*). В тревната покривка са разпространени *Cephalanthera rubra, Poa nemoralis, Scabiosa rhodopensis, Sesleria latifolia* и др. . (Русакова и Вълчев 2011).
Тези типове гори са включени в Червена книга на Р. България том 3 Природни местообитания с категория "уязвимо местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).
На територията на ТП ДЛС "Тракия" местообитанието е установено в следните отдели:
От Кричим: 1018 в, 1021 д, 1021 к, 1022 в, 1022 г, 1022 д, 1022 е, 1023 б, 1023 е, 1023 н, 1025 б, 1025 в, 1026 г, 1026 е, 1026 ж, 1026 з, 1026 и, 1026 к, 1027 в, 1027 д, 1028 е, 1029 г, 1030 а, 1035 в, 1035 г, 1035 д, 1035 и, 1038 е, 1038 ж, 1038 з, 1038 и, 1039 а, 1041 а, 1041 ж, 1041 л, 1042 в, 1042 д, 1042 о, 1042 п, 1042 р, 1042 т, 1051 в, 1052 н, 1058 и.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Съобществата, доминирани от черен бор, включват в себе си както пионерни съобщества, така и гори намиращи се в различна фаза на заместване на черния бор с широколистни.

С цел запазване на черния бор в състава на тези гори е препоръчително е прилагане на разнообразни лесовъдски системи, а не само постепенна сеч, каквато е досегашната практика. В насажденията, в които все още няма формиран подлес от широколистни е подходяща групово-изборна сеч. При извеждане на сечите трябва да се създават благоприятни условия за настаняване на черния бор – достатъчно големи отворени пространства и минерализиран почвен слой.

В насажденията от черен бор разположени на стръмни скални терени да не се планират и извеждат лесовъдски мероприятия.

При планирането и извеждането на лесовъдските мероприятия да се осигури представянето на различните фази в развитието на черборовите гори.
Препоръчително е разработване на противопожарни мерки. Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – острови на старостта, дървета с хралупи и т.н.

G4.6 Mixed [Abies] - [Picea] - [Fagus] woodland
Смесени широколистно-иглолистни гори със задължително участие на обикновен бук (*Fagus sylvatica*) и/или обикновена ела (*Abies alba*) и/или обикновен смърч (*Picea abies*). Смесените буково-иглолистни гори имат фрагментарно разпространение в пояса на иглолистните гори във височинния диапазон 1000-1500 m (1800). Почвите са кафяви горски. Най-голямо разпространение имат в Рило-Родопския масив, районът с най-

широко разпространение на иглолистни гори на Балканския полуостров. В тревия етаж най-често участват, *Aremonia agrimonoides, Dentaria bulbifera, Dryopteris filix-mas, Epilobium montanum, Euphorbia amygdaloides, Geranium robertianum, Hieracium murorum* gr., *Lamiastrum galeobdolon, Luzula luzuloides, L. sylvatica, Mycelis muralis, Poa nemoralis, Veronica chamaedrys, Viola reichenbachiana.* Интразоналният характер на тези гори се потвърждава чрез участието на видове от иглолистните гори като *Melampyrum sylvaticum, Moehringia pendula, Sorbus aucuparia,* и др.). Имали са по-широко разпространение в България през атлантическия период, когато климатът е бил по-благоприятен в сравнение с наши дни.
На територията на ТП ДЛС „Тракия“ местообитанието е установено в отдели:
От Тамръш-Пловдив: 394 н, 396 в, 397 д, 397 з, 400 е, 401 а, 448 б.
От Кричим: 1018 г, 1018 ж, 1019 а, 1019 в, 1021 ж, 1042 г, 1043 б, 1044 б, 1046 б, 1046 д, 1046 ж, 1047 а, 1047 б, 1055 в, 1055 г, 1059 з, 1077 г, 1081 ж, 1081 з, 1081 и, 1081 к, 1084 и, 1095 а, 1096 а, 1097 а, 1097 л, 1098 з, 1098 ю, 1098 я, 1099 з, 1099 к, 1099 т, 1099 у**.**

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

В тези изключително продуктивни гори трябва да се прилагат лесовъдски системи, които да запазят смесеният им характер. Подходящи са изборната, групово-изборната, групово-постепенна и неравномерно-постепенната. Трябва да се ограничи максимално прилагането на краткосрочно-постепенната сеч, защото тази лесовъдска система не води до запазване на смесения характер. Отгледните мероприятия трябва да се извършват навреме за да се подобри устойчивостта и качествената структура на младите насаждения.
При планирането и извеждането на лесовъдските мероприятия да се осигури представянето на различните фази в развитието на насажденията и различните дървесни видове. Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи, зони на спокойствие и т.н.

Гори във фаза на старост (Old growth forests)

Горите във фаза на старост (Old growth forests) представляват последната фаза от развитието на насажденията, които със своята специфична структура и функционалност са местообитание на комплекс от видове от различни екологични и таксономични групи. Поради ограничените знания за тях все още не може да се определи колко от проучените видове са свързани единствено с тези гори, но определено може да се каже, че много видове намират в тях оптимални условия за съществуване. Нещо повече, при сравняване на ГФС и по-млади гори са отчетени съществени разлики във видовия състав и обилието, което е показател за уникалноста на тези екосистеми.

Гора във фаза на старост е горска територия, в която гората е достигнала значителна възраст, не е била обект на големи природни и антропогенни нарушения и се характеризира с наличие на стари живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид; дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клони; дървета с хралупи; стоящи и паднали едроразмерни мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане. В голямата си част тези насаждения имат неравномерна пространствена и възрастова структура.

Необходимо е на най-малко 2% от територията на горскостопанската единица да бъдат отделени насаждения за осигуряване на гори във фаза на старост. Препоръчително е те да бъдат относително равномерно разпределени на територията, като площта на един комплекс от стари гори да бъде не по-малко от 40 ха. По

възможност трябва да се осигури и свързаността на тези комплекси с коридори, които също са съставени от ГФС.

За да може да достигнат характеристиките на горите във фаза на старост определените насаждения трябва да се оставят на естествената им динамика. В тях се не се допуска лесовъдска намеса и извличане на дървесина, освен в случаите на големи природни нарушения /ветровали и каламитети на площи заемащи над 30% от ГФС/. Приблизително 160 до 230 години са нужни за да се формира гора със характеристики, на гора във фаза на старост. Трансформацията от зрели гори към гори във фаза на старост е постепенна и продължителността й зависи много от дървесния състав (видовете достигат за различно време пределна физиологична възраст), условията на месторастене (периодът е по-кратък на добри месторастения, отколкото на бедни) и първоначалната структура на насажденията (при хомогенна структура е по-бавно в сравнение с хетерогенната).

На територията на ТП ДЛС „Тракия” гори във фаза на старост са определени за отдели/подотдели/ - площи в ха.

ГСП „Чекерица”	1076 в – 21.5
26 б – 23.9	1139 а – 26.9
26 в – 7.0	1139 б – 22.1
27 а – 8.9	1154 д – 24.2
27 б – 10.0	1154 е – 5.2
85 б – 18.5	1154 ж – 6.6
86 а – 20.5	1154 к – 1.4
86 б – 5.4	1154 м – 4.8
129 г – 24.7	1154 п – 1.2
130 б – 27.3	1154 с – 9.5
130 в – 11.6	1154 т – 6.2
Общо – 157.8	1154 у – 0.1
	1154 ф – 0.2
ГСП „Кричим”:	1154 х – 0.3
1015 в – 1.7	1154 щ – 10.3
1015 г – 1.7	1154 я – 0.8
1016 а – 11.2	1147 е – 15.6
1016 в – 3.8	1156 б – 15.6
1024 а – 14.0	1156 в – 4.5
1025 а – 17.2	1156 г – 0.8
1026 б – 24.2	1156 д – 22.1
1027 а – 4.6	1156 е – 0.3
1027 б – 23.2	1156 ж – 28.1
1027 г – 1.8	1156 з – 0.3
1028 б – 0.8	1156 и – 14.8
1028 в – 16.2	1156 к – 17.2
1028 д – 2.3	1156 л – 0.9
1028 г – 16.9	1156 п – 0.2
1028 ж – 4.0	1157 а – 16.3
1028 з – 4.1	1157 б – 20.8
1029 б – 1.3	1157 в – 16.2
1034 а – 13.7	1157 г – 15.5
1036 а – 1.4	1157 д – 2.7
1036 б – 6.3	1157 е – 1.0
1036 д – 14.1	1157 ж – 8.3

1066 а – 7.1	1157 з – 7.9
1066 б – 47,9	Общо – 1054.5
1066 в – 2.8	
1067 а – 9,1	ЛУП „Тъмраш”
1067 в- 26,6	351 а – 3,0
1067 г – 20,8	351 б – 16,6
1068 а – 34,6	351 в – 2,9
1068 б – 4,1	351 о – 3,9
1068 в – 1,3	351 р – 3,0
1068 г – 15, 7	353 б – 1,0
1069 а – 30,9	353 м – 0,3
1069 б – 3,0	353 о – 0,2
1069 г – 16,4	353 с – 2,1
1069 д – 18,1	355 в – 5,7
1070 а – 4,7	355 г – 2,2
1070 б – 16,0	356 е – 2,9
1070 в – 18,4	357 а – 7,0
1070 г – 23,8	357 ж – 3,8
1070 д – 5,0	357 о – 8,9
1071 а – 0,4	357 р – 4,3
1071 б – 11,5	357 т – 1.5
1071 в – 19.5	359 д – 18.5
1071 г – 19.0	360 м – 8,9
1071 д – 13.5	Общо – 96.7
1072 а – 14.5	
1072 г – 5.7	
1072 б – 10,2	
1072 в – 18,1	
1074 а – 16.8	
1074 б – 16,8	
1075 а – 0,5	
1075 б – 16,2	
1075 в –16,9	
1075 г – 4,4	
1076 а – 9,9	
1076 б - 19,4	

Обща площ на отделените гори във фаза на старост – 1309 ха – 5,2 % от площта на държавните гори.

При залесена площ от 25046 ха следва да се заделят около 1252.3 ха /5 %ГФС / . В бившето ДГС-Кричим в двата участъка са заделени 1054,5 ha най – вече дъбови и букови гори над яз. Кричим. В ЛСУ Тъмраш са заделени 96,7 ха разпръстнати букови, дъбови и борови гори в съседство. В Средна гора(ГСП Чекерица) са заделени три масива букови и дъбови гори с обща площ 157,8 ха.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

В насажденията, отделени като гори във фаза на старост, **не се допуска лесовъдска намеса и извличане на дървесина**, освен в случаите на големи природни нарушения /ветровали и каламитети на площи заемащи над 30% от площта ГФС.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 3

Мониторингът на ГВКС 3 включва изършване на периодични наблюдения и анализ на състоянието им, чрез теренни наблюдения и разработване и прилагане на отделна програма за всеки вид гора.

1. Програмата за мониторинг трябва да бъде разработена със стандартни оперативни процедури, които да включват ясни индикатори, подходящи за целите на стопанисване. Тя може да се провежда веднъж или повече годишно, ако е необходимо сезонно отчитане, т.е. ако в горскостопанската единица настъпват значими събития само през определени месеци.
2. При теренната работа да се извършва наблюдение на показатели като жизненост на отделните дървета, структура на насаждението, здравословно състояние, наличие на дегенеративни процеси, честотата, размери и разположение на празните пространства, нивата на фрагментация, базовата територия, наличието на сукцесия и нейната посока и т.н. и/или интерпретация на дистанционно получени данни.
3. Трябва да се установят заплахите за видовете гори с ВКС 3 и доколко сериозни са те, и да се определят мерките, които трябва да се вземат за намаляването им.
4. За успешно прилагане на процедурите по мониторинг е необходимо обучение на персонала, участващ в горскостопанските мероприятия, което трябва да запознае всички с ограниченията предизвикани от наличието на ВКС и мерките за неговото опазване.
5. При извършване на мониторинга може да се окаже, че плановете за управление не отразяват реалното състояние на горите, заплахите и тенденциите. В такъв случай трябва да се потърси съвет от специалисти, които да определят дали има пропуски в плановете и дали досегашния модел на стопанисване е критичен за опазването на вида екосистема. При установяване необходимост от промяна към по-строг режим на стопанисване, териториите с наличие на ВКС 3 могат да бъдат включени в План за действие за опазване на биоразнообразието в рамките на по-голям ландшафтен обект или могат да бъдат включени в защитени територии.

ВКС 4. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, КОИТО ИЗПЪЛНЯВАТ ВАЖНИ ПРИРОДНИ ФУНКЦИИ В КРИТИЧНИ СИТУАЦИИ (НАПР. ЗАЩИТА НА ВОДОСБОРИ, КОНТРОЛ НА ЕРОЗИЯТА).

Тази ВКС се отнася до важните екологични функции на стопанисваната гора. Определени са следните компоненти:

- **Гори представляващи единствени източници на питейна вода**
- **Гори от решаващо значение за водосбора**
- **Гори с решаващо противоерозионно значение**
- **Гори с пожарозащитни функции**
- **Гори с решаващо значение за земеделието и рибарството**

На територията на ТП ДЛС „Тракия" са представени типове ГВКС, свързани с екологичните функции на горските екосистеми. Определянето на тези консервационни стойности е извършено по данни от лесоустройствения проект и проведени интервюта с горските служители и местните заинтересовани страни. За всяка една от идентифицираните ВКС-та за територията на ТП ДЛС „Тракия" са разписани конкретни мерки за стопанисване и мониторинг.

ВКС 4.1 ГОРИ – ЕДИНСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ПИТЕЙНА ВОДА

В България за ГВКС се считат всички ГТ попадащи в рамките на санитарно-охранителните зони 1 и 2 на източници за питейно-битово водоснабдяване, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г. За ВКС се считат също и ГТ попадащи в близост до източници за питейно - битово водоснабдяване, но без определени официални СОЗ, когато те са територии, включващи реката и крайбрежните заливаеми ивици на разстояние от 3500 м над водовземането и 50 м под него с широчина не по-малка от 1500 м от двете страни на реката.

За територията на ТП ДЛС „Тракия" в тази консервационна стойност попадат следните отдели и подотдели, определени като вододайна зона, обособени с цел снабдяване на населените места с вода за питейно - битови нужди:

Таблица № 2. Списък на отдели и подотдели, определени като вододайни зони за ТП ДЛС Тракия

ТП ДЛС „Тракия"	Отдели	Площи в ха на отделите

Вододайни зони с.Свежен,с.Бабек, с.Розовец, с.Чоба, с Чехларе	85 а-е,1-6, 87 а-к, м-у, ч, ш, 1-5, 88, 89, 90, 115 а-з, 1-4, 116 а-з, н, о, 1-12, 117, 118, 119, 120, 121, 122 а, г-р, 2-7, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 151, 152, 153 а, б, г,1,161 в-ф, 1,2, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172 а-в, м-т, ф-ц, ш, я, 1, 2, 194 2	2054,1
Вододайни зони: гр.Перущица, гр.Кричим, с.Устина	2 в-г, 2-3, 4 м-р, 96 г-ж, м-с, к 1, 3-4, 98 г, е-ж, п-ц, 4, 99 а-л, щ-я, б 1, 112 2, 107 в-е, 1, 3, 126 с-д 1, ж 1, и 1-л 1, ц 1, в 2-д 2, 1	219,2
Вододайна зона „Тъмраш”	346-360, 385-448, 454-472	5201,6
Водохващания за питейни цели – Санитарно охранителна зона /СОЗ/около язовир „Свежен”	87 р-у,ч, 5,90 с	4,3
Вододайна зона на река „Радина” за с.Розовец	137 к, 153 г	4,4
Вододайна зона на река „Керска” за с.Чехларе	166 в, 167 к, л, н, 168 ц	5,4
Вододайна зона на р. „Гърково дере”, р. „Средока”, р. „ Мандево дере, р.”Лясковско дере”за с.Свежен	87 н, о, ш, 88 е, 6, 89 д, 90 г, д, з	14,7
Вододайна зона на р. „Бабешка”за с. Бабек	116 б, 118 е, ж, 7, 8	10,0
Горски чешми и кладенци		
Каптажи –с.Чоба 6 бр.	194-2	2,6
Каптаж „Синката”	2 в, г, 2, 3,	25,6
Каптаж „Свети Врач”	4 м-р	7,8
Каптаж „Кошовете”	107 в-е, 1, 3	39,0
Каптаж	112-2	0,1

Каптажи 5бр.и СОЗ : **„Кънчев чучур”,** **„Груевица”,** **„Дизовото”,** **„Буковик 1”,** **„Буковик 2”**	126 д 1 99 в 99 д 8 е 96 е	Обща площ на СОЗ-146,7

По ГИС - За територията на ТП ДЛС „Тракия” в тази консервационна стойност попадат следните отдели и подотдели, определени като вододайна зона, обособени с цел снабдяване на населените места с вода за питейно - битови нужди: 85 1, 85 2, 85 3, 85 4, 85 5, 85 6, 85 а, 85 б, 85 г, 85 д, 86 2, 86 4, 86 а, 87 1, 87 2, 87 3, 87 4, 87 а, 87 б, 87 в, 87 н, 87 ш, 88 1, 88 2, 88 3, 88 4, 88 5, 88 6, 88 а, 88 б, 88 в, 88 г, 88 д, 88 е, 89 1, 89 2, 89 3, 89 а, 89 б, 89 в, 89 г, 89 д, 89 е, 90 1, 90 2, 90 3, 90 4, 90 5, 90 а, 90 в, 90 г, 90 д, 90 е, 90 ж, 90 з, 90 и, 90 к, 90 л, 90 м, 90 н, 90 о, 90 п, 90 р, 90 с, 115 1, 115 2, 115 3, 115 4, 115 б, 115 в, 115 г, 115 д, 115 е, 115 ж, 115 з, 116 1, 116 10, 116 11, 116 12, 116 2, 116 3, 116 4, 116 5, 116 6, 116 7, 116 8, 116 9, 116 б, 116 в, 116 г, 116 д, 116 е, 116 ж, 116 з, 116 н, 116 о, 117 1, 117 2, 117 3, 117 4, 117 5, 117 6, 117 7, 117 8, 117 а, 117 б, 117 в, 117 г, 117 д, 117 е, 117 ж, 117 з, 117 и, 118 1, 118 2, 118 3, 118 4, 118 5, 118 6, 118 7, 118 8, 118 а, 118 б, 118 в, 118 г, 118 д, 118 е, 118 ж, 119 1, 119 2, 119 3, 119 4, 119 5, 119 а, 119 б, 119 в, 119 г, 119 д, 119 е, 120 1, 120 2, 120 3, 120 4, 120 5, 120 6, 120 7, 120 а, 120 б, 120 в, 120 г, 120 д, 120 е, 120 ж, 120 з, 120 к, 121 1, 121 2, 121 3, 121 4, 121 5, 121 а, 121 б, 121 в, 121 г, 121 д, 121 е, 121 ж, 122 2, 122 3, 122 4, 122 5, 122 6, 122 7, 122 а, 122 д, 122 е, 122 ж, 122 з, 122 к, 122 м, 122 н, 122 о, 122 п, 137 1, 137 3, 137 а, 137 г, 137 ж, 137 з, 138 1, 138 а, 138 б, 138 в, 138 г, 138 д, 139 1, 139 а, 139 б, 140 1, 140 3, 140 5, 140 6, 140 б, 140 д, 140 е, 140 ж, 140 з, 140 и, 140 к, 141 1, 141 2, 141 4, 141 5, 141 а, 141 б, 141 в, 141 г, 141 д, 142 1, 142 2, 142 а, 142 б, 142 в, 142 г, 142 д, 143 1, 143 а, 143 б, 143 в, 143 г, 143 д, 144 2, 144 3, 144 а, 144 б, 144 в, 144 г, 144 д, 145 2, 145 а, 145 б, 145 в, 145 г, 145 д, 146 2, 146 а, 146 б, 146 в, 146 г, 147 2, 147 а, 147 б, 147 в, 147 г, 151 1, 151 2, 151 а, 151 б, 151 в, 151 г, 151 д, 151 е, 152 1, 152 а, 152 б, 152 в, 152 г, 152 д, 153 1, 153 а, 153 б, 153 г, 161 1, 161 2, 161 в, 161 е, 161 ж, 161 з, 161 и, 166 а, 166 б, 166 в, 166 г, 166 д, 166 е, 166 з, 166 и, 166 м, 166 о, 167 1, 167 2, 167 б, 167 д, 167 ж, 167 з, 167 и, 167 к, 167 л, 167 м, 167 н, 167 о, 167 п, 168 а, 168 в, 168 г, 168 к, 168 м, 169 а, 169 г, 169 и, 169 о, 169 п, 169 р, 169 с, 170 1, 170 2, 170 а, 170 б, 170 г, 170 ж, 170 и, 171 1, 171 д, 171 к, 171 н, 171 с, 172 1, 172 2, 172 б, 172 п, 194 2, (от Тамръш): 346 1, 346 10, 346 11, 346 2, 346 3, 346 4, 346 5, 346 7, 346 8, 346 9, 346 а, 346 и, 346 к, 346 л, 346 м, 346 н, 346 о, 346 п, 346 ф, 346 ц, 347 1, 347 2, 347 3, 347 а, 347 б, 347 в, 347 г, 347 д, 347 е, 347 з, 347 и, 347 с, 348 1, 348 2, 348 а, 348 б, 348 в, 348 г, 348 д, 348 е, 348 л, 348 о, 349 2, 349 3, 349 4, 349 б, 349 в, 349 г, 349 е, 349 и, 349 л, 350 1, 350 2, 350 3, 350 4, 350 б, 350 в, 350 д, 350 е, 350 ж, 350 з, 350 и, 351 1, 351 10, 351 3, 351 5, 351 6, 351 7, 351 8, 351 9, 351 а, 351 в, 351 г, 351 д, 351 л, 351 м, 351 н, 351 о, 351 п, 351 р, 351 с, 352 1, 352 2, 352 3, 352 а, 352 в, 352 д, 352 ж, 352 з, 352 к, 352 н, 353 2, 353 3, 353 6, 353 б, 353 д1, 353 м, 353 н1, 353 о, 353 п1, 353 с, 353 т, 353 ф, 353 ц, 353 ч, 353 ю, 353 я, 354 2, 354 3, 354 4, 354 б, 354 б1, 354 в, 354 д, 354 е, 354 з, 354 к, 354 п, 354 у, 354 ц, 354 ш, 354 я, 355 1, 355 2, 355 3, 355 а, 355 б, 355 в, 355 г, 355 з, 355 р, 355 с, 355 ф, 356 1, 356 3, 356 б, 356 е, 356 ж, 356 и, 356 л, 356 м, 356 о, 356 с, 357 1, 357 2, 357 а, 357 в, 357 д, 357 ж, 357 о, 357 п, 357 р, 357 т, 357 ф, 358 1, 358 б1, 358 в, 358 д, 358 е, 358 н, 358 п, 358 р, 358 х, 358 ч, 358 ю, 358 я, 359 1, 359 2, 359 3, 359 а, 359 б, 359 д, 359 е, 359 з, 359 н, 359 о, 359 о1, 359 т1, 359 ф1, 359 ш, 360 2, 360 4, 360 в1, 360 д, 360 ж, 360 ж1, 360 и, 360 м, 360 н, 360 р, 360 с, 360 у, 360 ф, 360 х, 360 ч, 385 1, 385 10, 385 11, 385 12, 385 2, 385 3, 385 4, 385 5, 385 6, 385 7, 385 8, 385 9,

385 а, 385 б, 385 в, 385 г, 385 д, 385 е, 385 ж, 386 1, 386 3, 386 5, 386 6, 386 7, 386 а, 386 б, 386 в, 386 д, 386 е, 386 ж, 386 и, 386 л, 386 м, 386 н, 386 п, 386 с, 386 т, 386 х, 386 ч, 386 ш, 387 1, 387 2, 387 3, 387 а, 387 б, 387 в, 387 г, 387 е, 387 ж, 388 3, 388 4, 388 6, 388 а, 388 б, 388 б1, 388 в, 388 д, 388 з, 388 о, 388 р, 388 т, 388 я, 389 1, 389 2, 389 3, 389 4, 389 а, 389 б, 389 г, 389 д, 390 1, 390 2, 390 3, 390 а, 390 б, 390 в, 390 г, 390 д, 390 е, 390 ж, 391 1, 391 а, 391 б, 391 в, 391 г, 391 к, 392 1, 392 2, 392 а, 392 б, 392 в, 392 в1, 392 г, 392 д1, 392 к1, 392 м1, 393 1, 393 2, 393 3, 393 4, 393 5, 393 6, 393 а, 393 б, 393 в, 393 е, 393 ж, 393 з, 393 и, 393 к, 393 м, 394 1, 394 2, 394 3, 394 а, 394 б, 394 в, 394 г, 394 д, 394 е, 394 ж, 394 з, 394 л, 394 м, 394 н, 394 о, 394 п, 395 а, 395 б, 395 в, 395 г, 395 д, 395 е, 395 ж, 395 з, 395 и, 395 к, 395 л, 396 1, 396 2, 396 3, 396 4, 396 а, 396 б, 396 в, 396 г, 396 д, 397 1, 397 2, 397 3, 397 4, 397 а, 397 б, 397 в, 397 г, 397 д, 397 е, 397 ж, 397 з, 397 и, 397 к, 398 1, 398 2, 398 3, 398 4, 398 5, 398 6, 398 а, 398 б, 398 в, 398 г, 398 д, 398 е, 398 ж, 398 л, 398 м, 398 н, 399 1, 399 2, 399 3, 399 а, 399 б, 399 в, 399 г, 399 д, 399 е, 399 ж, 399 з, 399 и, 400 1, 400 2, 400 3, 400 4, 400 5, 400 а, 400 б, 400 в, 400 г, 400 д, 400 е, 400 ж, 400 з, 400 и, 400 к, 400 л, 400 м, 400 н, 400 о, 400 п, 400 р, 400 с, 401 1, 401 2, 401 3, 401 4, 401 5, 401 а, 401 б, 401 в, 401 г, 401 д, 401 е, 401 ж, 401 з, 401 и, 401 к, 401 л, 402 1, 402 2, 402 3, 402 4, 402 5, 402 а, 402 б, 402 в, 402 г, 402 д, 402 е, 402 ж, 402 з, 402 и, 402 к, 402 л, 402 м, 403 1, 403 2, 403 3, 403 4, 403 5, 403 6, 403 а, 403 б, 403 в, 403 г, 403 д, 403 е, 403 ж, 403 з, 403 и, 404 1, 404 2, 404 3, 404 4, 404 5, 404 6, 404 а, 404 б, 404 в, 404 г, 404 д, 404 е, 404 з, 404 к, 404 м, 404 н, 404 о, 404 п, 404 р, 404 с, 405 1, 405 2, 405 3, 405 4, 405 5, 405 а, 405 б, 405 в, 405 г, 405 д, 405 е, 405 ж, 405 з, 405 и, 405 к, 405 м, 405 н, 405 о, 405 п, 405 р, 405 с, 406 1, 406 2, 406 3, 406 4, 406 5, 406 6, 406 7, 406 8, 406 а, 406 б, 406 д, 406 е, 406 ж, 406 з, 406 и, 406 к, 406 л, 406 м, 406 н, 406 о, 406 п, 407 1, 407 2, 407 3, 407 а, 407 а1, 407 б, 407 в, 407 г, 407 д, 407 е, 407 ж, 407 з, 407 и, 407 к, 407 м, 407 н, 407 о, 407 п, 407 р, 407 с, 407 ф, 407 х, 407 ц, 407 ч, 407 ш, 407 щ, 407 ю, 407 я, 408 1, 408 2, 408 а, 408 б, 408 в, 408 д, 408 е, 408 ж, 408 з, 408 и, 408 к, 408 л, 408 м, 408 н, 408 о, 408 п, 408 р, 409 1, 409 2, 409 3, 409 4, 409 5, 409 а, 409 б, 409 в, 409 г, 409 д, 409 е, 409 ж, 409 з, 409 и, 409 л, 409 м, 409 о, 409 п, 410 1, 410 10, 410 11, 410 13, 410 14, 410 2, 410 3, 410 4, 410 5, 410 6, 410 7, 410 8, 410 9, 410 а, 410 а2, 410 б, 410 б3, 410 д1, 410 д3, 410 е1, 410 е2, 410 ж, 410 ж2, 410 ж3, 410 з, 410 з3, 410 и, 410 и3, 410 к, 410 м2, 410 н, 410 н3, 410 о2, 410 о3, 410 р1, 410 р2, 410 р3, 410 т, 410 т3, 410 у1, 410 у3, 410 ф, 410 ф2, 410 ф3, 410 х1, 410 х2, 410 ч2, 410 ч3, 410 щ2, 410 ю1, 411 1, 411 2, 411 4, 411 5, 411 а, 411 а1, 411 б, 411 в1, 411 г, 411 г1, 411 д1, 411 ж, 411 ж1, 411 з, 411 к, 411 м, 411 м1, 411 н, 411 с, 412 1, 412 2, 412 3, 412 4, 412 а, 412 б, 412 в, 412 г, 412 е, 412 ж, 412 л, 412 м, 412 н, 412 о, 412 п, 413 1, 413 2, 413 3, 413 4, 413 5, 413 а, 413 б, 413 в, 413 г, 413 д, 413 е, 413 ж, 414 1, 414 2, 414 3, 414 4, 414 5, 414 6, 414 а, 414 б, 414 в, 414 г, 414 д, 414 е, 414 ж, 414 з, 414 и, 414 к, 415 1, 415 2, 415 3, 415 а, 415 б, 415 в, 415 г, 415 д, 415 е, 416 а, 416 б, 416 в, 416 г, 416 д, 416 е, 416 ж, 416 и, 416 к, 416 л, 417 1, 417 2, 417 а, 417 б, 417 в, 417 г, 417 д, 417 е, 417 ж, 417 з, 417 л, 417 м, 417 н, 417 о, 418 1, 418 2, 418 3, 418 4, 418 5, 418 а, 418 б, 418 в, 418 г, 418 д, 418 е, 418 ж, 418 з, 418 и, 418 к, 418 л, 418 м, 419 1, 419 2, 419 3, 419 4, 419 а, 419 б, 419 в, 419 г, 419 д, 419 е, 420 1, 420 10, 420 2, 420 3, 420 4, 420 5, 420 6, 420 7, 420 8, 420 9, 420 а, 420 б, 420 в, 420 г, 420 д, 420 е, 421 1, 421 2, 421 3, 421 4, 421 5, 421 6, 421 7, 421 8, 421 9, 421 а, 421 б, 421 в, 421 г, 421 д, 421 е, 422 1, 422 2, 422 3, 422 4, 422 5, 422 6, 422 7, 422 а, 422 б, 422 в, 422 г, 422 д, 422 е, 422 ж, 423 1, 423 2, 423 а, 423 б, 423 в, 423 г, 423 д, 423 ж, 424 1, 424 2, 424 3, 424 4, 424 5, 424 а, 424 б, 424 в, 424 г, 424 д, 425 1, 425 2, 425 3, 425 4, 425 а, 425 б, 425 в, 425 г, 425 д, 426 1, 426 2, 426 3, 426 4, 426 а, 426 б, 426 г, 426 д, 426 е, 426 ж, 426 з, 427 1, 427 10, 427 2, 427 3, 427 4, 427 5, 427 6, 427 7, 427 8, 427 9, 427 а, 427 б, 427 д, 427 е, 427 ж, 427 з, 427 и, 427 к, 427 л, 428 1, 428 2, 428 3, 428 4, 428 5, 428 6, 428 7, 428 8, 428 9, 428 а, 428 б, 428 д, 428 е, 428 ж, 428 з, 428 и, 429 1, 429 2, 429 3, 429 4, 429 5, 429 6,

429 7, 429 8, 429 а, 429 б, 429 в, 429 г, 429 д, 429 е, 429 з, 429 и, 429 к, 430 1, 430 2, 430 3, 430 4, 430 а, 430 б, 430 в, 430 г, 430 д, 430 е, 431 1, 431 2, 431 3, 431 4, 431 5, 431 а, 431 б, 431 в, 431 г, 431 д, 432 1, 432 2, 432 3, 432 4, 432 5, 432 6, 432 7, 432 8, 432 а, 432 б, 432 в, 432 г, 432 д, 432 е, 432 ж, 432 з, 432 и, 433 1, 433 2, 433 3, 433 4, 433 5, 433 6, 433 а, 433 б, 433 в, 433 г, 433 д, 433 е, 433 ж, 433 з, 433 и, 433 к, 434 1, 434 2, 434 3, 434 а, 434 б, 434 в, 434 г, 434 д, 435 1, 435 10, 435 11, 435 12, 435 13, 435 14, 435 15, 435 16, 435 17, 435 2, 435 3, 435 4, 435 5, 435 6, 435 7, 435 8, 435 9, 435 а, 435 б, 435 в, 435 г, 435 д, 435 е, 435 ж, 435 з, 435 и, 435 к, 435 л, 435 м, 436 1, 436 10, 436 2, 436 3, 436 4, 436 5, 436 6, 436 7, 436 8, 436 9, 436 а, 436 б, 436 в, 436 г, 436 д, 436 е, 437 1, 437 а, 437 б, 437 в, 437 г, 437 д, 437 е, 438 1, 438 2, 438 3, 438 4, 438 5, 438 а, 438 б, 438 г, 438 д, 438 е, 439 1, 439 2, 439 3, 439 4, 439 5, 439 6, 439 7, 439 8, 439 9, 439 а, 439 б, 439 в, 439 г, 439 д, 439 е, 439 и, 439 к, 439 л, 439 м, 440 1, 440 10, 440 11, 440 12, 440 13, 440 14, 440 15, 440 16, 440 17, 440 2, 440 3, 440 4, 440 5, 440 6, 440 7, 440 8, 440 9, 440 а, 440 б, 440 в, 440 г, 440 д, 440 е, 440 ж, 440 з, 440 и, 440 к, 440 л, 440 м, 440 н, 440 о, 440 п, 441 1, 441 2, 441 3, 441 4, 441 5, 441 6, 441 7, 441 а, 441 б, 441 в, 441 г, 441 д, 441 е, 441 ж, 441 з, 441 и, 441 к, 441 л, 441 м, 442 1, 442 2, 442 3, 442 4, 442 5, 442 6, 442 7, 442 а, 442 б, 442 в, 442 г, 442 д, 442 е, 442 ж, 442 з, 442 и, 442 к, 442 л, 442 м, 442 н, 442 о, 442 п, 442 р, 442 с, 442 т, 442 у, 443 1, 443 2, 443 3, 443 4, 443 5, 443 а, 443 б, 443 в, 444 1, 444 2, 444 3, 444 4, 444 5, 444 6, 444 7, 444 8, 444 а, 444 б, 444 в, 444 г, 444 д, 445 1, 445 2, 445 3, 445 4, 445 а, 445 б, 445 в, 445 г, 445 д, 445 е, 446 1, 446 2, 446 3, 446 а, 446 б, 446 в, 446 г, 446 д, 446 е, 446 ж, 446 з, 446 и, 446 к, 446 л, 446 м, 447 1, 447 2, 447 3, 447 4, 447 5, 447 а, 447 б, 447 в, 447 г, 447 д, 447 е, 447 ж, 448 1, 448 2, 448 3, 448 4, 448 5, 448 6, 448 7, 448 8, 448 а, 448 б, 448 в, 448 г, 448 д, 448 е, 448 ж, 448 з, 448 к, 448 л, 448 м, 448 н, 454 1, 454 2, 454 3, 454 4, 454 5, 454 6, 454 а, 454 б, 454 в, 454 г, 454 д, 454 е, 454 ж, 454 з, 454 и, 454 к, 454 л, 454 о, 455 1, 455 2, 455 3, 455 4, 455 5, 455 6, 455 7, 455 8, 455 а, 455 б, 455 в, 455 г, 455 д, 455 е, 455 ж, 455 з, 455 и, 455 к, 455 л, 455 м, 455 н, 455 о, 455 п, 455 р, 455 с, 455 т, 455 у, 455 ф, 455 х, 455 ц, 455 ч, 456 1, 456 2, 456 3, 456 4, 456 б, 456 в, 456 г, 456 д, 456 е, 456 ж, 456 з, 456 и, 456 к, 456 л, 456 м, 456 н, 456 о, 456 п, 456 р, 456 с, 456 т, 456 у, 457 1, 457 2, 457 4, 457 5, 457 а, 457 а1, 457 б, 457 б1, 457 г, 457 е, 457 ж, 457 з, 457 о, 457 п, 457 р, 457 т, 457 ф, 457 х, 457 ц, 457 ш, 457 щ, 458 1, 458 10, 458 2, 458 3, 458 4, 458 5, 458 6, 458 7, 458 8, 458 9, 458 а, 458 б, 458 в, 458 г, 458 д, 458 е, 458 к, 458 л, 458 м, 458 н, 458 п, 458 р, 458 у, 458 ф, 459 1, 459 2, 459 3, 459 4, 459 а, 459 б, 459 в, 459 ж, 459 з, 459 и, 459 л, 459 м, 459 н, 459 о, 460 1, 460 б, 460 в, 460 д, 460 е, 460 и, 460 л, 460 м, 461 1, 461 2, 461 а, 461 б, 461 в, 461 ж, 461 з, 461 к, 461 л, 461 о, 461 п, 461 р, 461 с, 461 т, 461 у, 462 1, 462 2, 462 а, 462 а1, 462 б, 462 в, 462 д, 462 е, 462 ж, 462 з, 462 и, 462 к, 462 л, 462 м, 462 н, 462 п, 462 р, 462 с, 462 т, 462 у, 462 ф, 462 х, 462 ю, 462 я, 463 1, 463 2, 463 а, 463 б, 463 в, 463 г, 463 е, 463 ж, 463 з, 463 и, 463 к, 463 л, 464 1, 464 а, 464 б, 464 ж, 464 л, 464 о, 464 т, 464 у, 464 ф, 464 х, 465 1, 465 а, 465 б, 465 г, 465 д, 465 е, 466 б, 466 д, 466 и, 466 л, 466 л1, 466 м, 466 м1, 466 н, 466 о, 466 п, 467 1, 467 2, 467 3, 467 4, 467 5, 467 а, 467 б, 467 в, 467 г, 467 д, 467 е, 467 ж, 467 з, 467 и, 467 к, 467 л, 467 м, 467 т, 467 у, 467 ф, 467 х, 468 1, 468 2, 468 3, 468 4, 468 5, 468 а, 468 б, 468 в, 468 г, 468 д, 468 е, 468 ж, 469 1, 469 2, 469 3, 469 4, 469 5, 469 6, 469 а, 469 в, 469 г, 469 д, 469 е, 469 ж, 469 к, 469 л, 470 1, 470 2, 470 3, 470 4, 470 5, 470 а, 470 б, 470 в, 470 г, 470 д, 470 е, 471 1, 471 2, 471 3, 471 4, 471 5, 471 6, 471 7, 471 а, 471 б, 471 в, 471 г, 471 д, 471 е, 471 ж, 471 з, 471 и, 471 к, 471 л, 471 м, 471 н, 471 о, 471 п, 472 1, 472 10, 472 2, 472 3, 472 4, 472 5, 472 6, 472 7, 472 8, 472 9, 472 а, 472 а1, 472 б, 472 в, 472 г, 472 д, 472 е, 472 ж, 472 з, 472 и, 472 к, 472 л, 472 м, 472 н, 472 о, 472 п, 472 р, 472 с, 472 т, 472 у, 472 ф, 472 х, 472 ц, 472 ч, 472 ш, 472 щ, 472 ю, 472 , (От ДГС „Кричим“): 1002 2, 1002 3, 1002 в, 1002 г, 1004 м, 1004 н, 1004 о, 1004 п, 1004 р, 1096 4, 1096 г, 1096 д, 1096 е, 1096 м, 1096 п, 1096 с, 1098 4, 1098 е, 1098 п, 1098 х, 1099 а, 1099 б, 1099 в,

1099 з, 1099 к, 1099 щ, 1107 1, 1107 3, 1107 в, 1107 г, 1107 д, 1107 е, 1112 2, 1126 1, 1126 а1, 1126 в1, 1126 ж1, 1126 к1, 1126 л1, 1126 т, 1126 у, 1126 х, 1126 ц, 1126 ц1, 1126 ч, 1126 ш, 1126 щ, (от ДГС „Пловдив“) 2339 2, 2339 4, 2339 5, 2339 б, 2339 в, 2339 ж, 2339 з, 2339 и, 2339 к, 2339 м, 2339 п, 2339 т, 2339 х, 2339 ч, 2339 ш, 2340 1, 2340 2, 2340 3, 2340 4, 2340 5, 2340 г, 2340 г1, 2340 к, 2340 м, 2340 о, 2340 х, 2340 ч, 2340 щ, 2340 я, 2341 1, 2341 2, 2341 3, 2341 а, 2341 в, 2341 в1, 2341 д, 2341 д1, 2341 е, 2341 ж1, 2341 к, 2341 м, 2341 н, 2341 п, 2341 п1, 2341 р, 2341 ф, 2342 1, 2342 10, 2342 11, 2342 12, 2342 13, 2342 14, 2342 15, 2342 16, 2342 3, 2342 4, 2342 5, 2342 6, 2342 7, 2342 8, 2342 9, 2342 а3, 2342 б2, 2342 в, 2342 в1, 2342 д3, 2342 ж, 2342 з2, 2342 к, 2342 к2, 2342 л, 2342 л1, 2342 м1, 2342 н2, 2342 о, 2342 о3, 2342 п3, 2342 р, 2342 р1, 2342 р2, 2342 т, 2342 ф3, 2342 х2, 2342 ш1, 2342 ш2, 2342 ю2, 2342 я, 2342 я2, 2343 10, 2343 11, 2343 12, 2343 13, 2343 14, 2343 7, 2343 8, 2343 а, 2343 б, 2343 в, 2343 г3, 2343 д, 2343 д2, 2343 д3, 2343 е1, 2343 е2, 2343 ж1, 2343 з, 2343 з1, 2343 и1, 2343 к1, 2343 м, 2343 м1, 2343 м3, 2343 н1, 2343 о, 2343 о2, 2343 р1, 2343 р3, 2343 с1, 2343 у, 2343 у1, 2343 ф, 2343 ф2, 2343 х1, 2343 х2, 2343 ц2, 2343 ч, 2343 ш2, 2343 ю1, 2343 ю2, 2343 я2, 2344 2, 2344 3, 2344 4, 2344 а, 2344 б2, 2344 в2, 2344 д, 2344 д2, 2344 е1, 2344 е2, 2344 ж, 2344 к1, 2344 к2, 2344 л, 2344 м, 2344 м1, 2344 м2, 2344 н1, 2344 н2, 2344 о, 2344 о1, 2344 р, 2344 с, 2344 у, 2344 у1, 2344 ц1, 2344 ш, 2344 щ1, 2344 ю, 2345 3, 2345 4, 2345 а, 2345 а1, 2345 и, 2345 р, 2345 т, 2345 у, 2345 ч, 2345 щ, 2345 ю, 2449 1, 2449 2, 2449 3, 2449 4, 2449 5, 2449 а, 2449 б, 2449 в, 2449 д, 2449 е, 2450 1, 2450 3, 2450 а, 2450 в, 2450 л, 2450 н, 2450 о, 2450 п, 2450 р, 2450 с, 2450 т, 2450 ф, 2450 ц, 2451 1, 2451 2, 2451 3, 2451 а, 2451 б, 2451 в, 2451 г, 2451 д, 2452 1, 2452 2, 2452 3, 2452 а, 2452 в, 2452 г, 2453 1, 2453 11, 2453 12, 2453 13, 2453 2, 2453 3, 2453 4, 2453 5, 2453 6, 2453 7, 2453 8, 2453 9, 2453 а, 2453 б, 2453 б1, 2453 в, 2453 в1, 2453 г, 2453 г1, 2453 д, 2453 д1, 2453 е, 2453 е1, 2453 ж, 2453 ж1, 2453 з, 2453 з1, 2453 и, 2453 и2, 2453 к, 2453 к1, 2453 л, 2453 л1, 2453 н, 2453 о, 2453 о2, 2453 п, 2453 п2, 2453 ф, 2453 ю, 2612 1, 2612 2, 2612 3, 2612 4, 2612 5, 2612 6, 2612 7, 2612 а1, 2612 б1, 2612 г, 2612 д3, 2612 е1, 2612 ж, 2612 з, 2612 и1, 2612 и2, 2612 к2, 2612 к3, 2612 м1, 2612 м3, 2612 о2, 2612 п, 2612 п1, 2612 с, 2612 с1, 2612 т2, 2612 у1, 2612 у2, 2612 х2, 2612 ц2, 2612 ш2, 2612 щ1, 2612 ю, 2612 ю1, 2612 ю2, 2613 2, 2613 3, 2613 4, 2613 5, 2613 а2, 2613 д1, 2613 е1, 2613 к, 2613 л, 2613 л1, 2613 м1, 2613 н1, 2613 о1, 2613 п, 2613 п1, 2613 ф, 2613 ф1, 2613 х, 2613 ч, 2613 ч1, 2613 ш1.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 4.1

1. До обособяване на санитарно-охранителни зони за източниците на питейна вода, съгласно Наредба 3 от 2000 г., се използват следните общи препоръки за лесовъдска намеса:

✓ Да се подпомага създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна пространствена структура;

✓ Да се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии във водосбора с гора;

✓ Пълнотата на насажденията във водосбора да не намалява под 0.5, но и да не е по-висока от 0.8, тъй като се увеличава процента на евапотранспирация;

✓ Забрана за използване на голи сечи;

✓ Зоните в непосредствена близост до водоизточниците изискват повече внимание, минимално нарушаване на земната повърхност при извоз на дървесина, дърводобив с много ниска интензивност или липса на такъв.

2. Трябва да се извършва обучение на персонала, който участва в горскостопанските мероприятия. Обучението трябва да запознае персонала с ограниченията предизвикани от наличието на ВКС и мерките за опазване на тези стойности.

3. След обособяване на санитарно-охранителни зони за източниците на питейна вода, съгласно Наредба 3 от 2000 г., горскостопанските мероприятия трябва да се съобразяват с посочените в нея режими на стопанисване и опазване.

4. В процеса на учредяване на СОЗ, стопаните трябва да търсят компенсиране на пропуснатите ползи или увеличени разходи при стопанисването на горите .

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.1

Горските стопани трябва да използват мониторинга на водите, извършван от компетентните органи – РИОСВ, басейновите дирекции или водностопанските фирми.

ВКС 4.2. ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДНИЯ ОТТОК ВЪВ ВОДОСБОРИТЕ

В България за ГВКС се приемат всички ГТ, които представляват:
1. ГТ попадащи във водосборите на поройни водни течения, чиято лесистост надхвърля 40%;
2. Съобщества на клек (*Pinus mugo*);
3. ГТ представляващи горна граница на гората (ГГГ), определени по реда на ЗГ или попадащи в 200 метрова ивица под ГГГ;
4. Крайречни естествени гори от *Q. pedunculiflora, Q. robur, Fr. oxycarpa, Ulmus minor, U. laevis, Salix alba, Alnus glutinosa, Popolus alba, P. nigra, Platanus orientalis,* попадащи в заливаемата тераса на речното течение;
5. Горите между дигата и десния бряг на р. Дунав, горите на островите и 200 метровата ивица от високия бряг на реката;
6. Гори в 100 метровата ивица на реките Марица, Тунджа, Места, Струма, Арда, Лом, Цибрица, Огоста, Скът, Искър, Янтра, Вит, Съзлийка, Стряма, Осъм, Русенски Лом, Камчия, Велека, Резовска (Българския бряг);
7. ГТ попадащи в санитарно-охранителна зона 3 на язовирите чието основно предназначение е за питейни нужди, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г.

За територията на ТП ДЛС ”Тракия” са определени ГВКС, покриващи изискванията на т. 4.2.4, 4.2.6 и 4.2.7 от определението, съгласно Националното ръководство за определяне на ГВКС.

4.2.4. (по ГИС): 226 ж, 226 к, 227 х, 228 я, (от Тамръш): 385 ж, 386 а, 388 а, 390 а, (от ДГС „Кричим“): 1007 г, 1009 а, 1011 в, 1011 г, 1011 д, 1034 а, 1036 д, 1069 д, 1070 г, 1070 д, 1071 а, 1076 а, 1107 б, 1107 е, 1108 е, 1151 е, 1151 и.

4.2.6. (по ГИС): 226 3, 226 а, 226 ж, 226 з, 226 и, 226 к, 226 м, 227 14, 227 15, 227 у, 227 х, 228 2, 228 я.

4.2.7. (по ГИС): (от ДГС „Кричим“) 1013 1, 1013 2, 1013 а, 1013 б, 1013 в, 1014 1, 1014 6, 1014 7, 1014 8, 1014 9, 1014 а, 1014 е, 1015 5, 1015 а, 1025 1, 1025 а, 1026 1, 1026 а, 1026 б, 1027 1, 1027 а, 1028 2, 1028 а, 1028 з, 1029 1, 1030 1, 1030 а, 1031 1, 1032 а, 1033 1, 1033 а, 1034 1, 1034 а, 1035 2, 1035 а, 1035 ж, 1035 з, 1035 и, 1036 2, 1036 5, 1036 а, 1036 г, 1036 д, 1036 е, 1037 1, 1037 2, 1037 3, 1037 6, 1037 а, 1037 б, 1037 г, 1038 а.

ГСП „Кричим” : 1013 а-в, 1001-2, 1014 а, е, 1, 6-9, 1015 а, 5, 1025 а, 1, 1026 а-б, 1, 1027 а, 1, 1028 а, з, 2, 1029 1, 1030 а, 1, 1031 1, 1032 а, 1033 а, 1, 1034 а, 1, 1035 а, ж-и, 1-2, 1036 а, г-е, 1, 2, 5, 1037 а-б, г, 1-3, 6, 1038 а

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 4.2

1. Планирането и провеждането на стопанските дейности в ГВКС следва да се съобразяват с поддържане и подобряване на ВКС 4.2.
2. За насажденията с ВКС 4.2, т.4 са в сила всички мерки, които са посочени за съответните насаждения, посочени във ВКС 3 напр. типа G1.2116 Dacio-Moesian ash-alder woods.
3. В насажденията, формиращи 100 метровата ивица около р. Марица и р. Стряма, както и тези в 200 метровата ивица около язовирите могат да се посочат следните общи препоръки за лесовъдска намеса:
- ✓ За намаляване повърхностния воден отток да се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие с гора на горските територии в ивицата;
- ✓ При нужда се провеждат залесителни мероприятия с използване на местни видове за увеличаване лесистостта;
- ✓ В насаждения с влошени структурни параметри и устойчивост да се планират и прилагат възстановителни мероприятия;
- ✓ Подпомага се създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна пространствена структура;
- ✓ Пълнотата на насажденията в ивицата да не намалява под 0.6;
- ✓ Забрана за използване на голи сечи;

4. Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи, зони на спокойствие и т.н.
5. Поради опасността от ерозия, трябва да се използват технологични схеми и техника, осигуряващи минимално нарушаване на земната повърхност при извоз на дървесина.
6. След прекратяване на стопанските дейности се извършва рехабилитация на нарушените терени (напр. извозни горски пътища);
7. Препоръчва се провеждане на обучение на персонала, участващ в горскостопанските мероприятия, което трябва да го запознае с ограниченията, предизвикани от наличието на ВКС и мерките за неговото опазване.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.2

В мониторинга на ВКС 4.2. се включват параметри като здравословно състояние на гората, наличие и интензивност на ерозионните процеси, промени в структурата и състава на насажденията, количество и структура на мъртвата дървесина. Като допълнение се организира мониторинг на параметри, характеризиращи водорегулационните функции на гората, като динамика на лесистостта, ерозионните процеси, степен на повреди по крайречната растителност и др.

За определяне на отклонения в функционалността на тези гори може да се използва мониторинга на водите, извършван от компетентните органи – РИОСВ, басейновите дирекции или водностопанските фирми.

ВКС 4.3 ГОРИ С РЕШАВАЩО ПРОТИВОЕРОЗИОННО ЗНАЧЕНИЕ

В България за ГВКС се приемат всички ГТ, представляващи:

1. ГТ с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнота над 0,6;
2. Гори, създадени по технически проекти за борба с ерозията, корекционни, брегозащитни и колматажни горски пояси,
3. Гори, предпазващи населени места или комуникации, разположени на пътя на паднали до момента лавини по данни от Планинската спасителна служба, гори в снегосборна област с наклон между 20°–50°, както и такива разположени под обезлесена снегосборна област с дължина над 200 м. и наклон над 20°;

От ГТ, включени на територията на ТП ДЛС „Тракия" за тази консервационна стойност се покриват определението по т.1 и 2.

1. ГТ с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнота над 0,6:

Гори с наклон над 30° – отдели/подотдели, площите им:

КРИЧИМ		2147.60	КРИЧИМ			КРИЧИМ			КРИЧИМ		
Междинна сума:		535.80			620.10			578.80			412.90
Отдел	**Подот-дел**	**Площ, ха**	**Отдел**	**Подот-дел**	**Площ, ха**	**Отдел**	**Подот-дел**	**Площ, ха**	**Отдел**	**Подот-дел**	**Площ, ха**
1001	ж	15.2	1029	д	4.3	1056	м	4	1093	в	2.5
1003	а	2.7	1031	г	13	1056	н	3.8	1093	н1	1.1
1005	е	15.6	1032	б	19.2	1056	о	5.4	1093	с1	1.8
1005	ж	4.3	1033	б	23.5	1056	п	6	1097	а	3.8
1006	д	4.6	1033	в	4.2	1057	в	9.5	1097	л	5.2
1008	б	3.7	1033	г	4.6	1058	а	18	1097	р	6
1008	г	2.6	1033	д	13.2	1058	б	1.1	1100	а	7.3
1008	д	16.2	1034	а	13.7	1058	в	2	1101	п	1.1
1008	ж	5.6	1034	б	11.9	1058	л	7	1102	а	2.1
1009	ж	3.9	1035	а	2.8	1058	м	5.5	1102	в	5.7
1009	з	27.1	1035	б	14.4	1059	а	9.4	1102	д	2.9
1010	а	21.7	1035	е	11.3	1059	б	9.1	1102	з	2.4
1010	б	15.9	1035	ж	3.7	1059	в	2.9	1103	в	2.5
1010	г	10.1	1035	и	1.9	1059	г	9.8	1103	н	2
1012	б	4.9	1036	в	3	1059	д	2.5	1103	п	1.1
1012	ж	3.1	1037	б	33.3	1059	е	4.8	1105	в	19.7
1012	н	5	1037	в	7.4	1059	ж	1.1	1105	г	22.2
1013	ж	6.8	1038	в	25.8	1059	з	2.6	1108	а	2.4
1014	б	7.7	1038	к	8.7	1059	о	9.3	1112	л	19.4
1014	в	2.6	1039	б	24.2	1060	а	8.2	1119	и	6.9
1014	г	9.3	1039	в	22.3	1060	б	7.3	1119	м	24.3
1014	д	2.6	1040	а	20.5	1060	з	3.7	1120	в	1.3
1015	б	8.4	1040	б	17.4	1061	д	6.9	1120	м	10.9
1015	з	27.4	1040	в	3.6	1061	е	11.7	1124	б	13.9
1015	к	1.1	1040	г	10.5	1061	к	11.9	1124	в	7.7
1015	н	2.8	1040	е	2.9	1061	л	7.1	1124	е	28.3
1016	а	11.2	1040	з	1.7	1062	е	10.7	1124	ж	2.1
1016	б	5.9	1041	в	2.4	1063	б	12.9	1124	з	3.1
1016	в	3.8	1041	г	11.8	1063	ж	2.8	1128	в	10.8
1016	д	6	1042	ж	6.1	1064	а	1.9	1129	а	14.5
1017	а	9.5	1042	з	15.3	1064	в	2.1	1131	б	8.5
1017	г	11.1	1042	и	9.5	1064	е	12.2	1131	в	8.8
1018	б	4.5	1043	д	4.3	1064	л	4.9	1131	е	1.9
1020	д	9.9	1046	а	12	1064	м	3.2	1132	а	9.2

1020	л	7.4
1020	о	2.4
1021	б	2
1021	е	3.2
1021	з	1.1
1021	и	5.1
1021	к	1.4
1022	а	8.3
1022	в	2.8
1023	з	3.7
1023	и	4.1
1023	л	21.5
1024	б	5.7
1024	в	22.5
1026	б	24.2
1026	в	8.3
1026	г	1.5
1027	б	23.2
1027	г	1.8
1027	д	9.1
1028	а	9
1028	в	16.2
1028	г	16.9
1028	д	2.3
1028	з	4.1
1029	в	22.1
1029	г	13.1

1046	б	7.2
1046	г	5.9
1046	д	13.8
1046	ж	10.2
1047	в	13.9
1048	б	3.7
1048	в	3.3
1048	е	2.7
1048	у	3.6
1051	а	19.3
1051	е	3
1051	з	8.1
1051	к	21.1
1052	б	4.1
1053	з	10.3
1054	г	24.2
1054	з	4.9
1054	к	6.5
1054	л	3.8
1055	б	8.6
1055	в	18.6
1055	г	3.4
1055	е	7.8
1055	о	3.1
1056	а	8.8
1056	б	11
1056	л	4.8

1065	а	11.1
1065	б	17.4
1065	е	11.9
1067	б	4.2
1067	в	26.6
1068	б	4.1
1068	г	15.7
1070	а	4.7
1070	б	16
1070	в	18.4
1070	г	23.8
1071	в	19.5
1071	г	19
1071	д	13.5
1072	б	10.2
1072	в	18.1
1072	г	5.7
1075	б	16.2
1077	а	20.7
1077	б	26.2
1077	в	5.7
1077	г	8.6
1078	б	2.1
1078	д	13.7
1079	а	5.8
1079	б	14.3
1093	б	4.3

1132	д	3.6
1132	и	3.1
1132	к	3.1
1137	в	5
1139	а	26.9
1139	б	22.1
1144	а	2.3
1146	б	3.7
1146	в	4.2
1146	е	17.9
1147	е	15.6
1147	ж	10.8
1155	я	8.7
1155	б1	19.8
1157	д	2.7

ЧЕКЕРИЦА		**126.70**
		126.70
Отдел	**Подот-дел**	**Площ, ха**
33	и	9.5
61	в	8.2
127	г	26.4
130	а	9
130	в	11.6
140	е	18.8
140	з	10.4
140	и	1.9
141	г	8.5
141	д	17.9
142	г	2
158	ж	2.5

ТЪМРАШ		**594.50**
		455.40
Отдел	**Подот-дел**	**Площ, ха**
346	н	13.9
346	п	15.7
351	о	3.9
351	п	9.5
353	ф	1.9
353	ч	1.3
354	в	1.2
354	з	16.1
354	к	1.1
354	ц	1.4
354	ш	1.7
355	в	5.7
355	г	2.2
355	з	1.7
356	е	2.9
358	е	21.3
358	х	10.2
360	ж	2.2
360	и	11.6
360	н	2.7
360	ф	7.1
360	х	1.3
385	г	1.7
358	д	1.1
385	е	19.7

ТЪМРАШ		
		139.10
Отдел	**Подот-дел**	**Площ, ха**
443	б	22.1
456	с	1.3
459	о	4.5
462	а	3.2
462	б	5.2
462	в	3.1
462	д	1.8
462	и	2.8
462	к	7.6
462	м	17.7
462	п	2
462	р	1.1
462	с	2
462	т	3.6
462	ф	4.3
463	б	4.7
463	д	2.1
463	е	9.5
463	з	2.8
465	а	18.1
465	е	4.4
472	е	3.9
472	ж	4
472	и	7.3

ПЛОВДИВ		**13.60**
		13.60
Отдел	**Подот-дел**	**Площ, ха**
344	д2	1.4
345	у	6.3
345	щ	5.9

				390	в	7.7											
				391	а	16.3											
				392	в	19.6											
				392	г	13											
				393	а	19.2											
				393	в	16.3											
				393	и	17.2											
				393	м	1.6											
				394	б	8.7											
				394	в	2.8											
				394	г	1.6											
				394	м	1.8											
				394	н	7.2											
				394	о	2.9											
				395	а	6.6											
				395	в	2.8											
				395	г	15.1											
				395	д	4.1											
				395	е	3.5											
				395	ж	10.4											
				395	и	6.2											
				395	л	6.3											
				396	а	3											
				396	б	9.7											
				397	б	6											
				400	б	7.9											
				401	а	1.8											
				401	б	3.6											
				402	в	16.9											
				403	б	11.2									**ЗАБЕЛЕЖКА:**		
				403	в	7.3											
				403	д	11.4									**ОБЩА ПЛОЩ:**		**2882.40**
				403	е	6.3											
				403	ж	3.8											
				403	и	1.9											
				404	б	14.6											

Насаждения с наклон над 30°: (по ГИС) 13 6, 21 а, 26 а, 33 и, 34 г, 51 з, 61 в, 85 ж, 99 д, 100 1, 100 з, 101 1, 102 а, 103 2, 103 3, 126 е, 127 5, 127 6, 127 7, 127 г, 127 д, 129 г, 130 а, 130 б, 130 в, 138 1, 140 е, 140 з, 140 и, 141 г, 141 д, 142 г, 158 а, 158 ж, 158 з, 205 а, (от Тамръш) 346 л, 346 м, 346 н, 346 п, 346 ф, 347 в, 347 г, 347 д, 348 в, 348 г, 350 д, 350 е, 350 ж, 351 10, 351 о, 351 п, 353 м, 353 н1, 353 о, 353 с, 353 т, 353 ф, 353 ч, 353 ю, 353 я, 354 б, 354 в, 354 е, 354 з, 354 к, 354 п, 354 ц, 354 ш, 355 в, 355 г, 355 з, 356 е, 357 р, 357 т, 357 ф, 358 е, 358 х, 358 ч, 359 а, 359 д, 360 д, 360 ж, 360 и, 360 м, 360 н, 360 с, 360 ф, 360 х, 385 г, 385 д, 385 е, 386 е, 386 ж, 386 и, 386 л, 386 м, 386 н, 388 б, 389 а, 389 б, 389 г, 390 в, 390 д, 391 а, 391 к, 392 а, 392 б, 392 в, 392 г, 392 м1, 393 а, 393 в, 393 и, 393 м, 394 б, 394 в, 394 г, 394 з, 394 л, 394 м, 394 н, 394 о, 395 а, 395 б, 395 в, 395 г, 395 д, 395 е, 395 ж, 395 з, 395 и, 395 к, 395 л, 396 а, 396 б, 397 б, 398 а, 398 б, 398 н, 400 б, 401 а, 401 б, 401 в, 402 а, 402 в, 402 з, 402 к, 402 л, 403 а, 403 б, 403 в, 403 д, 403 е, 403 ж, 403 и, 404 б, 406 а, 406 п, 413 а, 414 а, 430 а, 432 г, 442 а, 442 д, 443 б, 445 а, 455 и, 455 к, 456 р, 456 с, 456 т, 459 о, 460 л, 462 а, 462 б, 462 в, 462 д, 462 и, 462 к, 462 м, 462 п, 462 р, 462 с, 462 т, 462 у, 462 ф, 463 а, 463 б, 463 г, 463 е, 463 з, 463 к, 465 а, 465 б, 465 г, 465 д, 465 е, 468 а, 468 в, 468 д, 468 е, 468 ж, 470 2, 470 5, 470 б, 471 д, 471 ж, 472 б, 472 е, 472 ж, 472 и, 472 к, 472 л, 472 о, 472 п, 472 р, 472 с, 472 ф, 472 х, 472 ч, 472 ю (от ДГС Кричим) 1001 д, 1001 ж, 1002 а, 1002 б, 1002 к, 1003 1, 1003 2, 1003 6, 1003 а,

1003 б, 1003 н, 1005 е, 1005 ж, 1005 з, 1006 2, 1006 3, 1006 г, 1006 д, 1007 г, 1008 а, 1008 б, 1008 г, 1008 д, 1008 ж, 1009 1, 1009 2, 1009 3, 1009 6, 1009 7, 1009 а, 1009 б, 1009 в, 1009 г, 1009 д, 1009 е, 1009 ж, 1009 з, 1010 1, 1010 3, 1010 4, 1010 а, 1010 б, 1010 г, 1011 д, 1011 е, 1011 и, 1012 а, 1012 б, 1012 в, 1012 е, 1012 ж, 1012 н, 1012 о, 1012 т, 1012 у, 1013 а, 1013 б, 1013 в, 1013 з, 1014 а, 1014 б, 1014 в, 1014 г, 1014 д, 1014 е, 1015 2, 1015 3, 1015 а, 1015 б, 1015 в, 1015 г, 1015 д, 1015 е, 1015 з, 1015 и, 1015 к, 1015 л, 1015 м, 1015 н, 1016 а, 1016 б, 1016 в, 1016 д, 1017 а, 1017 г, 1018 б, 1018 в, 1018 е, 1019 а, 1019 в, 1020 2, 1020 4, 1020 а, 1020 г, 1020 д, 1020 з, 1020 и, 1020 л, 1020 о, 1020 п, 1021 а, 1021 б, 1021 в, 1021 г, 1021 д, 1021 е, 1021 ж, 1021 з, 1021 и, 1021 к, 1021 л, 1021 м, 1022 а, 1022 б, 1022 в, 1023 з, 1023 и, 1023 л, 1023 м, 1024 а, 1024 б, 1024 в, 1025 а, 1025 в, 1026 2, 1026 б, 1026 в, 1026 г, 1027 а, 1027 б, 1027 в, 1027 г, 1027 д, 1028 а, 1028 б, 1028 в, 1028 г, 1028 д, 1028 е, 1028 ж, 1028 з, 1029 1, 1029 6, 1029 а, 1029 в, 1029 г, 1029 д, 1030 1, 1030 а, 1031 1, 1031 а, 1031 б, 1031 в, 1031 г, 1032 а, 1032 б, 1033 1, 1033 а, 1033 б, 1033 в, 1033 г, 1033 д, 1034 а, 1034 б, 1034 в, 1035 а, 1035 б, 1035 в, 1035 е, 1035 ж, 1035 з, 1035 и, 1036 3, 1036 4, 1036 5, 1036 а, 1036 б, 1036 в, 1037 1, 1037 3, 1037 4, 1037 а, 1037 б, 1037 в, 1038 4, 1038 а, 1038 б, 1038 в, 1038 з, 1038 и, 1038 к, 1039 1, 1039 б, 1039 в, 1040 а, 1040 б, 1040 в, 1040 г, 1040 е, 1040 з, 1041 б, 1041 в, 1041 г, 1041 д, 1041 ж, 1042 е, 1042 ж, 1042 з, 1042 и, 1043 а, 1043 д, 1043 и, 1043 л, 1046 а, 1046 б, 1046 г, 1046 д, 1046 ж, 1047 3, 1047 7, 1047 а, 1047 б, 1047 в, 1048 3, 1048 б, 1048 в, 1048 е, 1048 у, 1049 1, 1051 а, 1051 е, 1051 з, 1052 б, 1052 в, 1052 о, 1053 а, 1053 б, 1053 в, 1053 г, 1053 е, 1053 з, 1054 г, 1054 д, 1054 з, 1054 и, 1054 к, 1054 л, 1054 м, 1055 1, 1055 б, 1055 в, 1055 г, 1055 д, 1055 е, 1055 н, 1055 о, 1056 а, 1056 б, 1056 л, 1056 м, 1056 н, 1056 о, 1056 п, 1057 в, 1057 е, 1058 а, 1058 б, 1058 в, 1058 ж, 1058 л, 1058 м, 1059 а, 1059 б, 1059 в, 1059 г, 1059 д, 1059 е, 1059 з, 1059 о, 1059 п, 1059 р, 1060 а, 1060 б, 1060 г, 1060 д, 1060 з, 1061 а, 1061 г, 1061 д, 1061 е, 1061 к, 1061 л, 1062 а, 1062 е, 1062 ж, 1063 а, 1063 б, 1063 в, 1063 г, 1063 ж, 1063 з, 1064 а, 1064 в, 1064 г, 1064 е, 1064 ж, 1064 з, 1064 и, 1064 к, 1064 л, 1064 м, 1064 о, 1065 а, 1065 б, 1065 в, 1065 г, 1065 д, 1065 е, 1066 а, 1066 б, 1067 1, 1067 2, 1067 3, 1067 а, 1067 б, 1067 в, 1067 г, 1068 а, 1068 б, 1068 г, 1069 а, 1069 д, 1070 1, 1070 а, 1070 б, 1070 в, 1070 г, 1070 д, 1071 а, 1071 б, 1071 в, 1071 г, 1071 д, 1072 1, 1072 2, 1072 4, 1072 а, 1072 б, 1072 в, 1072 г, 1073 1, 1073 2, 1073 3, 1073 4, 1073 а, 1073 б, 1073 г, 1074 1, 1074 2, 1074 3, 1074 4, 1074 а, 1074 б, 1075 1, 1075 2, 1075 3, 1075 4, 1075 5, 1075 6, 1075 7, 1075 а, 1075 б, 1075 в, 1075 г, 1076 1, 1076 2, 1076 3, 1076 4, 1076 5, 1076 6, 1076 а, 1076 б, 1076 в, 1077 а, 1077 б, 1077 в, 1077 г, 1078 а, 1078 б, 1078 д, 1079 а, 1079 б, 1079 г, 1079 д, 1079 е, 1085 л, 1091 т, 1092 2, 1093 а, 1093 б, 1093 в, 1093 н1, 1093 с1, 1097 а, 1097 л, 1097 р, 1097 с, 1097 ц, 1100 а, 1100 в, 1101 6, 1101 7, 1101 8, 1101 м, 1101 н, 1101 п, 1102 1, 1102 3, 1102 4, 1102 5, 1102 6, 1102 7, 1102 8, 1102 9, 1102 а, 1102 б, 1102 в, 1102 г, 1102 д, 1102 е, 1102 з, 1102 л, 1102 м, 1103 5, 1103 6, 1103 7, 1103 8, 1103 9, 1103 а, 1103 б, 1103 в, 1103 г, 1103 ж, 1103 м, 1103 н, 1103 п, 1104 3, 1104 4, 1104 г, 1104 д, 1105 а, 1105 б, 1105 в, 1105 г, 1106 3, 1106 4, 1106 5, 1106 6, 1106 7, 1106 8, 1106 б, 1106 в, 1107 1, 1107 2, 1107 3, 1107 4, 1107 а, 1107 в, 1107 г, 1107 д, 1107 е, 1108 10, 1108 11, 1108 2, 1108 4, 1108 5, 1108 6, 1108 7, 1108 8, 1108 9, 1108 а, 1108 б, 1108 в, 1108 г, 1108 д, 1108 е, 1109 а, 1110 а, 1110 б, 1110 л, 1111 4, 1111 а, 1111 в, 1112 л, 1116 д, 1117 1, 1117 е, 1118 6, 1118 7, 1118 т, 1119 2, 1119 б, 1119 ж, 1119 з, 1119 и, 1119 м, 1120 3, 1120 4, 1120 5, 1120 6, 1120 в, 1120 г, 1120 и, 1120 к, 1120 м, 1120 н, 1122 1, 1122 10, 1122 2, 1122 3, 1122 4, 1122 5, 1122 6, 1122 7, 1122 б, 1122 в, 1123 1, 1123 а, 1124 1, 1124 а, 1124 б, 1124 в, 1124 г, 1124 д, 1124 е, 1124 ж, 1124 з, 1124 к, 1124 л, 1125 2, 1127 1, 1127 5, 1127 д, 1128 в, 1129 1, 1129 а, 1130 1, 1130 2, 1130 3, 1130 4, 1130 5, 1130 6, 1130 9, 1130 а, 1132 в, 1132 г, 1132 д, 1132 з, 1132 и, 1132 к, 1132 л, 1133 1, 1133 2, 1133 3, 1133 6, 1134 4, 1134 л, 1134 м, 1135 2, 1135 3, 1135 4, 1135 5, 1135 6, 1135 з, 1136 1, 1136 2, 1136 г, 1136 л, 1137 в, 1138 1, 1138

10, 1138 11, 1138 12, 1138 2, 1138 3, 1138 4, 1138 6, 1138 7, 1138 8, 1138 9, 1139 1, 1139 2, 1139 а, 1139 б, 1140 3, 1140 4, 1142 1, 1142 2, 1142 3, 1144 а, 1145 1, 1145 2, 1145 3, 1145 4, 1145 5, 1145 6, 1146 б, 1146 в, 1146 е, 1147 1, 1147 д, 1147 е, 1147 ж, 1148 1, 1148 2, 1148 в, 1153 11, 1153 15, 1153 5, 1153 6, 1153 8, 1153 9, 1154 2, 1154 3, 1154 6, 1154 8, 1154 д, 1154 е, 1154 т, 1154 у, 1154 ф, 1154 х, 1155 3, 1155 7, 1155 8, 1155 б1, 1155 я, 1156 11, 1156 12, 1156 13, 1156 14, 1156 15, 1156 2, 1156 3, 1156 4, 1156 6, 1156 7, 1131 1, 1131 2, 1131 б, 1131 в, 1131 д, 1131 е, 1132 1, 1132 10, 1132 2, 1132 4, 1132 8, 1132 9, 1132 а, 1156 8, 1156 9, 1156 в, 1156 д, 1156 ж, 1157 1, 1157 3, 1157 д, (от ДГС „Пловдив“) 2336 з, 2344 д2, 2344 е2, 2345 у, 2345 ч, 2345 щ, 2345 ю.

2. Гори, създадени по технически проекти за борба с ерозията, корекционни, брегозащитни и колматажни горски пояси:.
Т. 2 (по ГИС): 15 2, 15 б, 15 в, 21 а, 49 1, 49 10, 49 2, 49 3, 49 4, 49 5, 49 6, 49 7, 49 8, 49 9, 49 а, 49 б, 49 в, 49 г, 50 1, 50 2, 50 3, 50 б, 50 в, 50 г, 51 1, 51 2, 51 3, 51 4, 51 а, 51 б, 51 в, 51 г, 51 е, 51 ж, 51 з, 51 и, 51 к, 67 з, 67 к, 67 л, 67 м, 67 н, 67 о, 83 1, 83 а, 83 б, 83 в, 83 и, 91 а, 91 б, 91 в, 121 1, 121 4, 121 5, 121 а, 121 б, 121 в, 121 г.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 4.3

1. Стопанисването на гори, представляващи ВКС 4.3. трябва да е насочено към ограничаване опасността от развитие на ерозионни процеси.
2. Планирането и стопанските дейности в ГВКС се съобразяват с ВКС 4.3. Като общи препоръки за лесовъдска намеса могат да се посочат:

В горите с решаващо противоерозионно значение:

- ✓ Да се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии с гора, като пълнотата на насажденията не се намалява под 0.5;
- ✓ Да се извеждат навреме отгледните мероприятия, особено в горските култури, за да се осигурят жизнеността и устойчивостта на насажденията;
- ✓ Когато пред насаждение от списъка на ГВКС 4.3 са поставени допълнително една или повече цели (напр. курортни гори), лесовъдските мероприятия трябва да постигнат баланс между тях, но като приоритет остава осигуряване на противоерозионната функция;
- ✓ Подпомага се създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна пространствена структура;
- ✓ При много стръмни терени (31-45°) не се водят голи сечи и краткосрочно постепенни сечи;
- ✓ При каменливи и урвести терени (над 45°) да не се провеждат стопански мероприятия;
- ✓ При извеждането на сеч да се използват техника и технологии, с които в минимална степен се нарушава растителната и почвената покривка;
- ✓ При нужда се провеждат залесителни мероприятия, като с предимство се използва коренната горскодървесна растителност;

В горите с решаващо значение против формиране на срутища и сипеи:

- ✓ Не се допуска извеждането на сечи;
- ✓ Провеждат се мероприятия за подпомагане на допълнително настаняване на растителност;
- ✓ Предвиждат се мероприятия за заздравяване устойчивостта в основата на склона при водни течения (включва изграждането на технически съоръжения за формиране на профил на равновесие).

3. Да се определят и картират пътищата и временни складове, които имат нужда от рехабилитация. След провеждането на дърводобива задължително се извършват необходимите възстановителни мероприятия, съобразно нарушенията на терена.
4. Да се разработят планове или правила за рехабилитация на нарушени или други територии, заплашени от ерозия и/или, в които мониторингът показва повишени нива на ерозия.
5. Препоръчва се провеждане на обучение на персонала, участващ в горскостопанските мероприятия, което трябва да го запознае с ограниченията предизвикани от наличието на ВКС и мерките за неговото опазване.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.3
1. Препоръчително е да се осъществят контакти и консултации със специалисти от РИОСВ.
2. За горите с решаващо противоерозионно значение да се извършва два вида мониторинг – краткосрочен и дългосрочен:
- ✓ краткосрочен – наличие на прояви на съвременна ерозия (засегната площ). Наблюдение – всяка година;
- ✓ дългосрочен – правят се измервания на мощността на почвения профил и мъртвата горска постилка (МГП). Наблюдение – през 10 г.

3. За горите с решаващо значение против формиране на срутища и сипеи се отчита динамиката на следните параметри:
- ✓ При формиран сипей се отчита обема на отложените материали;
- ✓ Площна динамика на свлачището;
- ✓ Площна (обемна) динамика на зоната на разрушаване;

Наблюденията се извършват всяка година.

ВКС 4.4. ГОРИ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ БАРИЕРА ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА ПОЖАРИ

За ГВКС се приемат всички широколистни гори разположени между иглолистни насаждения, между иглолистни насаждения и населени места, между иглолистни насаждения и земи с различно селскостопанско ползване, имащи ширина на насаждението минимум 100 м. И максимум 250 м. И състав включващ всички широколистни видове без бреза, акация и тополови култивари.

На територията на ДЛС Тракия като гори, представляващи бариера за разпространение на пожари са определени (по ГИС): 6 5, 6 6, 6 а1, 6 л, 6 п, 7 1, 7 2, 7 3, 7 4, 7 5, 7 6, 7 б, 7 б1, 7 г1, 7 д1, 7 з1, 7 л1, 7 м1, 7 н, 7 н1, 7 с1, 7 ю, 7 я, 8 г, 8 м1, 8 о1, 8 с, 8 т, 8 ф, 8 ц, 8 я, 22 к, 22 л, 23 1, 23 2, 23 3, 23 4, 23 6, 23 а, 23 б, 23 в, 23 г, 23 д, 23 е, 23 ж, 23 з, 23 к, 23 л, 23 ф, 23 х, 23 я, 24 б1, 24 д1, 24 н, 24 о1, 24 р1, 24 т1, 24 у1, 24 х1, 24 ч1, 25 10, 25 11, 25 12, 25 8, 25 9, 25 е, 34 е, 34 ж, 36 8, 36 р, 42 з, 49 6, 49 8, 49 в, 50 1, 50 2, 50 в, 50 г, 51 б, 51 з, 51 к, 63 5, 63 а, 63 в, 63 п, 64 3, 64 5, 64 6, 64 8, 64 в, 64 г, 64 д, 64 е, 64 з, 65 10, 65 7, 65 8, 65 9, 65 в, 65 д, 67 и, 68 б, 68 д, 68 з, 68 и, 68 л, 68 о, 69 н, 81 1, 81 б, 81 в, 82 2, 82 в, 82 г, 83 г, 84 к, 84 л, 84 м, 85 2, 85 3, 85 5, 85 б, 85 д, 85 ж, 86 1, 86 12, 86 2, 86 3, 86 4, 86 5, 86 6, 86 7, 86 8, 86 а, 86 д, 86 ж, 87 1, 87 4, 87 а, 87 б, 87 л, 88 1, 88 2, 88 3, 88 5, 88 6, 88 а, 88 г, 88 е, 89 в, 89 г, 89 д, 90 1, 90 2, 90 3, 90 а, 90 ж, 90 з, 90 и, 90 л, 90 н, 90 с, 91 б, 99 г, 99 и, 99 о, 121 б, 121 д, 122 о, 123 1, 123 2, 123 а, 123 и, 124 1, 124 3, 124 6, 124 7, 124 а, 124 в, 124 г, 124 е, 125 4, 125 5, 125 а, 162 5, 162 7, 162 з, 163 г1, 163 з, 163 и, 174 а1, 174 з1, 174 и, 174 т, 175 2, 202 л, 205 2, 205 а, 205 е, 205 з, 205 к, 206 5, 206 к, (от Тамръш) 356 б, 359 н, 392 2, 401 б, 442 п, 443 а, 446 а, 446 г, 454 ж, 458 у, 461 р, 466

и, (от ДГС „Кричим“)1004 ж, 1018 з, 1019 г, 1019 е, 1019 з, 1020 а, 1020 в, 1020 и, 1020 п, 1021 в, 1021 и, 1029 д, 1041 д, 1042 е, 1042 ж, 1044 з, 1044 и, 1044 к, 1044 н, 1045 б, 1045 з, 1046 г, 1047 в, 1048 б, 1048 г, 1048 з, 1048 с, 1049 а, 1050 б, 1051 а, 1051 з, 1052 л, 1052 о, 1052 с, 1052 х, 1053 б, 1053 з, 1054 з, 1056 а, 1056 о, 1060 г, 1061 г, 1066 б, 1081 б, 1082 е, 1083 е, 1084 а, 1084 д, 1085 л, 1087 б, 1089 а, 1089 в, 1089 г, 1089 д, 1091 а, 1091 г, 1091 ж, 1091 к, 1091 р, 1091 т, 1092 в, 1092 и, 1092 с, 1092 ф, 1093 1, 1093 б, 1093 в, 1093 е, 1093 н, 1093 н1, 1093 т, 1094 в, 1094 х, 1096 1, 1096 и1, 1098 е, 1099 а, 1099 з, 1100 1, 1100 б, 1100 к, 1100 р, 1101 м, 1101 н, 1126 г, 1126 е1, 1126 ж, 1126 ж1, 1126 к, 1126 к1, 1126 л1, 1126 т, 1140 а1, 1140 к1, 1140 у, 1140 ф, 1140 х, 1140 ч1, 1143 з, 1143 у, 1149 д, 1149 р, 1149 ц, 1149 ч, 1150 в, 1150 г, 1150 х, (от ДГС „Пловдив“) 2450 в, 2613 а2, 2613 ш1.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 4.4

1. Да не се допуска фрагментация на тези гори. Насажденията с отворен склоп или гори в които е воден дърводобив с висока интензивност са по-предразположени към пожари, тъй като създават предпоставки за увеличаване на тревното и храстовото покритие.
2. В наличните ивици широколистни гори да се запази и поддържа широколистния състав на гората. При стопанисването им да не се допуска понижаване на пълнотата под 0.7 върху цялата площ на ГВКС 4.4. При възобновителните сечи да се използват лесовъдски системи, които подпомагат създаването на групова структура.
3. При липса на подобни ивици да се планира създаването на буферни зони от пожароустойчиви дървесни видове с подходящи схеми на залесяване.
4. Да се разработят планове за борба с пожарите, които включват стандартни оперативни процедури за борба с пожарите и обучение на персонала, съгласно горското законодателство в страната.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.4

При тази ВКС се извършва мониторинг за честотата и площното разпространение на запалванията и пожарите в горскостопанската единица.

ВКС 4.5. ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ (ЗЕМЕДЕЛИЕ, РИБНИ ЗАПАСИ) И ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНФРАСТРУКТУРНИТЕ ОБЕКТИ

Всички гори с критично въздействие върху горските функции, от които зависят земеделието, състоянието на рибните запаси, защитата на инженерни съоръжения са ГВКС, когато представляват:

1. Ивично разположени гори, в съседство с обработваеми земи, създадени или функциониращи като полезащитни горски пояси, когато широчината на горската ивица не е по-голяма от 100 м;

2. Крайречни гори доминирани от различни представители на род Salix по брега на река Дунав и нейните острови, заливани при високи водни стоежи на реката, както и по бреговете на реките Марица, Тунджа, Места, Струма, Арда, Лом, Цибрица, Огоста, Скът, Искър, Янтра, Вит, Съзлийка, Стряма, Осъм, Русенски Лом, Камчия, Велека, Резовска (Българския бряг).

3. Гори създадени за защита на инженерни съоръжения.

За територията на ТП ДЛС „Тракия” са идентифицирани гори, които отговарят на определението за ВКС 4.5.2:

Гори отговарящи на определението за ВКС 4.5.	Отдели и подотдели	Площи на отделите
	-225 а, ж, з, и, к, х, 228 я,покрай дигата на р.Стряма,	8,1 ха
	-3 1, 111 1, за р. „Въча”	0,4 ха
	- 78 а, за „Кюмюрлийско” дере	7,7 ха

4.5.3 (по ГИС): 227 7, 227 о, 227 п, 227 р.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 4.5.1

Крайречните съобщества имат изключително важна защитна и противоерозионна роля и естетическа стойност. Поради факта, че са гранични екосистеми, те оказват благотворно влияние върху водните екосистеми посредством регулация на температурния режим и създаване на нови местообитания.

През последните десетилетия тези гори са обект на засилено негативно антропогенно влияние в резултат на изискванията за почистване на речните корита, които на много места се изпълняват не с оглед осигуряване на нормален воден отток на реките, а с явно комерсиална цел. Това на практика води до унищожаване на тези изключително важни за речните екосистеми гори.

За да бъдат запазени е необходимо **в тези гори да се спре всякаква дейност с изключение на санитарни сечи за отстраняване на част от сухите дървета**. При това мероприятие все пак трябва да се осигури и запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, дървета с хралупи и т.н

При необходимост от прилагане на мероприятието “почистване на речните корита” да се дефинират конкретни параметри на намесата. Допустимо е да се премахват само дървета в рамките на речното легло, които при екстремни нива на водите има реална опасност да създадат условия за задръставане и/или пречат на речния отток.

Да се извърши инвентаризация на териториите, заети от този тип местообитания. На местата където тези горски екосистеми са изчезнали или деградирали е необходимо да се приложат възстановителни мерки, които могат да включват възстановяване на нарушен хидрологичен режим, подпомагане естественото възобновяване на местните видове и изкуствено залесяване с местни видове.

Не се допуска трансформация на тези гори в интензивни култури.

Необходимо е да се предприемат мерки за подобряване охраната на горите и преустановяване на незаконните сечи на крайречни дървета.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.5

След провеждане на лесовъдски мероприятия е необходимо да се следи за изменения във състоянието и изпълнението на функции на гората като защитен фактор.

ВКС 5. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ОСНОВНИТЕ НУЖДИ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ (ПОМИНЪК, ПРЕПИТАНИЕ, БИТОВИ НУЖДИ, ЗДРАВЕ)

Тази ВКС се различава от биологичните и екологични стойности по участието на местните общности в ползването и управлението на гората. При определянето е оценена потенциалната зависимост на местното население от ресурсите, които им дава гората.

Една гора може да има статут на гора с ВКС, ако местните хора получават от нея жизненоважни горива, храни, фураж, лекарства, или материали за строителството, без да имат леснодостъпни алтернативи за тяхното набавяне. В такива случаи високата консервационна стойност изрично се определя като една или повече от тези основни потребности. Ако хората от някоя общност получават приходите си единствено от дадена гора и нямат алтернативен източник на доходи, то тази гора има ВКС.

Съгласно националното ръководство за определяне на ГВКС, в България следните ресурси могат да характеризират ВКС 5, според нивото на зависимост на местното население от тях, наличието на лесно достъпни заместители и взаимодействието с други ВКС:

- Дърва за огрев и битови нужди
- Паша и фураж – сено и листна маса
- Недървесни продукти – гъби, лечебни растения, горски плодове, охлюви, продукти от лов и други (недървесни горски продукти, с които може да се търгува, включително уловени животни, смоли, плодове, и т.н.)
- Водоснабдяване (вода за пиене и за всекидневни нужди – виж ВКС 4.1)

В административно отношение стопанството се намира в Пловдивска област на територията на общините: Брезово, Раковски, Кричим, Перущица, Родопи /част/, Марица /част/.

Таблица 3. Населени места по общини на територията на ДП ДЛС "Тракия"

№ под ред	ОБЩИНА	НАСЕЛЕНО МЕСТО	ЗЕМЛИЩА
1.	Кричим	гр. Кричим	гр. Кричим
2.	Перущица	гр. Перущица	гр. Перущица
3.	Родопи	с. Устина	с. Устина
		с. Скобелево	с. Скобелево
		с. Чурен	с. Чурен
		с. Лилково	с. Лилково
			с. Бойково
			с. Ситово
			с. Брестовица
5.	Брезово	гр. Брезово	гр. Брезово
		с. Бабек	с. Бабек
		с. Борец	с. Борец
		с. Върбен	с. Върбен
		с. Дрангово	с. Дрангово

		с. Зелениково	с. Зелениково
		с. Златосел	с. Златосел
		с. Отец Кирилово	с. Отец Кирилово
		с. Пъдарско	с. Пъдарско
		с. Розовец	с. Розовец
		с. Свежен	с. Свежен
		с. Стрелци	с. Стрелци
		с. Сърнегор	с. Сърнегор
		с. Тюркмен	с. Тюркмен
		с. Чехларе	с. Чехларе
		с. Чоба	с. Чоба
6.	Раковски	гр. Раковски	гр. Раковски
		с. Белозем	с. Белозем
		с. Болярино	с. Болярино
		с. Момино село	с. Момино село
		с. Стряма	с. Стряма
		с. Чалъкови	с. Чалъкови
		с. Шищманци	с. Шищманци
7.	Марица	с. Трилистник	с. Трилистник
			с. Калековец
			с. Маноле
			с. Скутаре

През последните няколко години във всички общини на област Пловдив, с изключение на град Пловдив се наблюдава намаляване на броя на населението, което е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото им развитие. Запазва се и тенденцията на застаряване на населението.

Община Брезово

Сериозен икономически резерв за общината е неоползотворения потенциал на наличния горски фонд, който е 30% от общинската площ. Освен дърводобивни функции, горския фонд може да осигурява добив на листников фураж, на билки, гъби и горски плодове. В по-голямата си част собствеността върху общинските горски територии е установена, като за целта са съставени актове за общинска собственост. Изготвен е и утвърден лесоустройствен план за периода 2011-2020 г.въз основа на който се планира по години дейността по стопанисване и управление на общинските горски територии.

През 2013 г. средногодишния добив от дървесина е завишен до 5335 пл. куб.м. Със създаването на Общинската горскостопанска единица се реши един важен проблем за жителите на общината – наред със задоволяване нуждите на населението от дърва за огрев, чувствително се подобри редът по стопанисването на горите, контролът по движение на дървесина в района, пожаронаблюдението и опазването на околната среда. В типичните горски територии стриктно се спазва лесоустройствения проект за типа на сечите, с оглед гарантиране подмладяването и опазване на екосистемата. Не е по-маловажно и значението на дейността за общинския бюджет, в който приходите от дърводобив през отчетния период достигат между 120 и 140 х. лв., при 55-60 х.лв. разходи. Чрез дейностите в горските територии се създават условия за укрепване на

няколко фирми, занимаващи се с такава дейност, които участват в провежданите от общината търгове и по този начин създават работни места.

Община Раковски

Община Раковски се намира в Южна България и е една от съставните общини на Област Пловдив. Общината е разположена върху площ от 264 кв.км и обхваща 7 населени места – селата Стряма, Шишманци, Белозем, Чалъкови, Болярино, Момино село и административния център град Раковски. Населението на община Раковски е 26 381 жители по данни от преброяването на НСИ през 2011г.

Общата площ на землището в Община Раковски е 263977,127 дка. Най-голяма е площта предназначена за нуждите на селското стопанство, заемаща 233611,259 дка или 88.5 % от общата площ на землището. За нуждите на горското стопанство се използват 5023,1 дка, представляващи 1.9 % от общата площ на землището.Фактът, че най-голям процент площ се заема от земеделски земи, определя общината като земеделска община и поставя селското стопанство като първостепенно за развитието.

Стопанисването на горския фонд на територията се осъществява от Държавна Дивечовъдна Станция „Чекерица". Разположена е край село Стряма. Тя е една от най-известните дивечовъдни станции в страната. Стопанисва близо 16 000 хектара земя. Поради характерните си особености районът е естествен развъдник на колхидски фазан, на фазани, яребици, гривяк, пъдпъдък, гургулици и др. От дивеча най-често се срещат сърни и зайци. „Чекерица" разполага с два ловни дома и предлага на клиентите си условия за екотуризъм и фотолов.

Гората в землището на с. Шишманци и с. Болярино е обявена за защитена територия с цел да се запази местонахождението на редките за страната ни птици като малката бяла чапла, гревестата чапла, нощната чапла и блестящия ибис.

Община Кричим

Община Кричим се намира в югозападната част на Пловдивска област в така наречената "Северна родопска яка". Заема част от Пазарджишко-Пловдивското поле и е разположена в подножието на северните склонове на Родопите. Общата й площ е около 50 000 декара. На територията й освен град Кричим, няма други населени места. Градът е разположен върху площ от 166 хектара и е с население около 10 000 жители. По броя на населението живеещо на територията на Община Кричим, тя е една от най-малките в Областта

Природо-климатичните условия са благоприятни за развитие на почти всички селско-стопански култури. На територията на Общината не са открити полезни изкопаеми, но е богата на водни ресурси в т.ч. и на термални води.

Горският фонд заема около 65 % от територията на Община Кричим. Горите представляват около 87 % от горския фонд. На територията на Община годишно се добиват 6 362 куб. м дървесина и се залесяват около 4,5 ха.

Създадените нови гори имат основни функции за задържането и освобождаването на водата от планинските райони към земеделските земи, предпазването от ерозия, производство на значителни количества горски продукти, различни от дървесина, съхраняване на биологичното разнообразие и развитието на туризма.

Дърводобива и лесокултурните мероприятия осигуряват дохода и заетостта на част от населението на Община Кричим.

Община Перущица

Община Перущица се намира в Южна Централна България и по-конкретно в югозападната част на област Пловдив. Разположена е в подножието на Западнородопските ридове Чернатица и Върховишки рид. Граничи с общините Стамболийски на север, Родопи на изток и на юг и Кричим на запад. Територията на общината обхваща площ от 48,7 км^2. Единствено населено място в общината е гр. Перущица. През 2012 г. населението на общината наброява 4986 души, което представлява 0.73 % от населението на област Пловдив.

В общинския план за развитие на общината за периода 2014-2020 год. горското стопанство изобщо не е разглеждано като възможност за развитие.

<u>Община Родопи</u>

Територията на община Родопи включва 21 населени места, 7 от които са планински. Административния център на общината е град Пловдив, но той не е част от нея.

Съгласно общинския план за развитие на общината, горските ресурси на община Родопи са разположени, основно, по северните склонове на Родопския дял „Чернатица" и около реките - Въча, Първенецка, Пепелашка, Тъмрашка и Чуренска.

Общата площ на горския фонд е около 97 000дка, от които 92 000дка са държавен горски фонд и 5 010 дка са гори на частни физически лица. На настоящия етап горските ресурси в територията на община Родопи се стопанисват и управляват от ДЛС „Тракия" и ДГС „Пловдив". Общината има собствена Наредба за управление на общинските горски територии.

Преобладаващите видове гори на територията на община Родопи са както следва:

Гори с дървопроизводителни и средообразуващи функции.

Видове залесена площ, дка-%

1. Бялборов високобонитетен 7 740 – 8.9
2. Бялборов средно и нискобонитетен 2 811 – 3.3
3. Бялборови култури 3 558 – 4.1
4. Черноборови култури 2 767 – 3.2
5. Двуетапни насаждения 2 076 – 2.4
6. Иглолистен-широколистен високобонитетен 4 187 – 4.9
7. Елов средно и ниско бонитетен 2 010 – 2.3
8. Буков високобонитетен 8 839 – 10.2
9. Буков среднобонитетен 3 648 – 4.2
10. Буков високобонитетен за превръщане 4 114 – 4.8
11. Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане 8 496 – 9.8
12. Смесен средно и ниско бонитетен за превръщане 4 283 – 4.9
13. За реконструкция 13 315 – 15.5

Гори със специални функции

1. Иглолистни 6 653 – 7.7
2. Широколистни високостеблени 1 817 – 2.1
3. За реконструкция 7 247 – 8.4
4. Издънкови за превръщане 1 890 – 2.2
5. Нискостеблени 494 – 0.5
6. Тополови 522 – 0.6

Общият размер на ползването на дървесина без клони, за последното десетилетие, в средно годишен аспект е 18 375 м3

Посоченото количество добивана дървесина, процентно се получава от:
Главни сечи - 41,3 %
Сеч от надлесни - 0,6 %
Отгледни сечи – 37,0 %
Санитарни сечи – 6,8 %
Реконструкции – 14,3 %

От наличния горски фонд през следващите 10 години се предвижда за отсичане на горска маса с клони, от която трябва да се получат следните основни групи продукти:
1. Едра строителна дървесина 46 655м3
2. Средна строителна дървесина 31 076м3
3. Дребна строителна дървесина 25 273м3
4. Дърва за огрев 52 689м3
5. Използваема вършина 523м3
6. Отпадък 47 062м3

Освен за производството на горепосочените стокови продукти, наличния горски фонд, разположен на територията на община Родопи се използва за паша (на едър и дребен добитък), чиято площ достига 61 961дка.

Санитарното състояние на горските ресурси е сравнително добро. Най-висок процент повреди са установени от златозадка (*Euproctis chrysorroea*) - 188 дка. В отделни борови насаждения е констатирана зараза от борово процесионка (*Thaumatopaea pityocampa*) – 94дка. От снеголоми (в резултат от тежката зима) са засегнати – около 15 дка. гори . Около 1% от горските насаждения страдат от гнилотии.

Общинският план предвижда насърчаване възникването и развитието на бизнес на съвременно технологично ниво, развитието на туристическия отрасъл, като алтернативен стопански сектор и пазарно ориентирано селско и горско стопанство. Заложена е Мярка 4.1.3. Инвестиции в развитието на горските райони и подобряването на жизнеспособността на горите.

Община "Марица"

Община "Марица", област Пловдивска, е създадена като община през 1987 г. с указ на Държавния съвет. Административният й център е базиран в областния център Пловдив. Обхваща 19 села -Труд, Маноле, Рогош, Граф Игнатиево, Строево, Скутаре, Царацово, Войводиново, Радиново, Костиево, Бенковски, Войсил, Манолско Конаре, Ясно поле, Динк, Желязно, Трилистник, Калековец и Крислово, всяко от които има свое землище.

По преброяването от 2011 г. община Марица има население от 32438 души. Демографската картина показва устойчивост както като цяло за общината, така и за отделните населени места, като тази устойчивост е характерна и за малките населени места.

Територията на община Марица представлява типична агроценоза. Естествените хабитати заемат около 2 % от територията. Горите са съставени са от цер, благун, полски бряст, габър, липа, топола, акация и др. Представените растителни видове са характерни за естествените и полуестествените пасища и ливади. Оформени са екосистеми на водолюбиви растения в близост до водните тела.

Поради природните особености на община Марица – релеф, надморска височина, почвена покривка и от икономически съображения, горското стопанство има символично значение. Оскъдният горския фонд в общината (само 528,0 ха; общо според кадастралната карта са около 651 ха, но тук се включват голини и други

подобни, които не са част от стопанисвания горски фонд) се стопанисва от община Марица (преди това се е стопанисвал от Държавно горско стопанство Пловдив). В общината почти няма гори за дърводобив. Интерес представляват горите по поречието на река Марица и по поречията и устията на реките Стряма, Потока, Пясъчник, и при с. Труд - рекреационни и за ловуване. Едроразмерната горска растителност е представена от широколистни видове, характерни за Тракийската горскорастителна област. Горските територии попадат в обхвата на ДГС „Пловдив". Част от землищата на селата Трилистник и Маноле попадат на територията на ДЛС „Чекерица".

Като слаба страна в общинския план за развитие на общината е посочено "Липса на гори за дърводобив". Като бъдеща перспектива е посочена " Възстановяване на равнинни гори на общински и държавни земи по поречията на реките."

Наличният горски ресурс като дървесен запас за ТП ДЛС "Тракия" е 5004341 куб.м., средногодишното ползване предвидено по ГСП е 66685 куб.м. Като недървесни горски ресурси интерес представляват наличието на лечебни растения, диворастящи гъби, добив на сено, както и възможност за паша на селскостопански животни в разрешените територии съгласно ГСП.

1. Ползване на дървесни ресурси

Ползването на дървата по ГСП за последните 3 години с натрупване е 62847 пл.куб.м. Продажбите от промишлен дърводобив през последните 3 години е 58618 пл.куб.м^3. Продажбите за физически лица, включително и по ТТК е 9391 пл.куб.м^3.

2. Пашуване

Територията на стопанството се използва за паша. Представена е информация по населени места за ползването на пасищата по плановете за паша.

Землище	Площ, Дка	Едър добитък	Овце	Свине
гр. Брезово	1767	50	485	0
с.Бабек	2608	115	523	0
с.Зелениково	9352	405	1895	0
с.Розовец	3674	158	715	0
с.Тюркмен	31	0	15	0
с.Чехларе	2047	92	386	0
с.Чоба	329	15	67	0
с.Борец	110	0	55	0
с.Върбен	7575	350	1392	0
с. Дрангово	33	0	16	0
с.Златосел	3344	150	634	0
с Отец Кирилово	10	5	0	0
с.Пъдарско	10	55	0	0
с.Свежен	11601	510	2240	0
с.Стрелци	961	52	135	0
с.Сърнегор	5335	255	910	0
гр.Кричим	8191	215	2238	0
гр.Перущица	9970	307	2507	0
с.Скобелево	1387	40	364	0
с.Устина	5716	179	1422	0

3. Ползване на лечебни растения и гъби

По ГСП „Кричим” е предвидено възможен добив на 5000 кг. гъби годишно /предимно манатарка и др./ От билките е възможен добив на жълт кантарион – до 1тон средногодишно,както и в по-малки количества липов цвят и др.От горски плодове : боровинка-до 1,5 т., шипка- по 20 т., къпини- по 2500 кг., малини- по 4000 кг., диви ягоди- по 2500 кг.

По ГСП „Чекерица” и ГСП „Тъмраш” не са посочени количествени показатели за добив на гъби, билки, плодове и др., но е възможен добив в количества, които няма да се отразят неблагопрятно на популациите и спазването на квотен режим за тези за които има съгласуван такъв

За периода 2011 г. – 2013 г. са издадени позволителни за добив както следва:

- Гъби – 58642 кг./манатарка, пачи крак, и други видове/
- Билки стрък – 37640 кг./жълт кантарион, мащерка, росопас, лайка, риган, мокреш, и други/
- Горски плодове: шипка – 2930 кг., боровинка – 1300 кг., къпина – 1152 кг., други – 4380 кг.
- Цвят: липа – 3280 кг., бъз – 1000 кг.
- Корени: гръмотрън – 2400 кг.

4. Ползване на дивеча.

Видове дивеч – Благородин елен, Елен лопатар, Сърна, Муфлон, Дива свиня, Дива коза, Мечка, Глухар, Див заек, Катерица, Чакал, Лисица, Белка, Черен пор, Язовец, Дива котка, Златка, Видра, Невестулка, Яребица, Пъдпъдък, Гривек, Гургулица, Гугутка.

5. Разпределението на площа по ловностопански райони е както следва:

В ТП „ДЛС-Тракия” са обособени следните държавни ловностопански райони /ДЛС/: „Чекерица”, „Тъмраш”, „ Виница-Градина” /последният само в ловностопанско отношение/.

На територията на стопанството са обособени и 24 бр. ловни района на ловнорибарските дружинки.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ, СВЪРЗАНИ С ВКС 5

Общи препоръки за управлението на горите в ДЛС с цел съхраняване на социалната им значимост:

- Изготвя се оценка на социалното въздействие на управлението на горите при което са идентифицирани засегнатите групи, проведени са консултации с техни представители, идентифицирани са основните въздействия на горскостопанските дейности върху тези групи и са разработени и консултирани мерки за намаляване на идентифицираните негативни въздействия. Предписаните мерки се вземат предвид при горскостопанското планиране и вземането на управленски решения.
- Ръководството на ДЛС осъществява ежегодни срещи с представителите на засегнатите групи. Жителите на местните общности трябва да имат възможност да обсъждат всички притеснения, свързани с горскостопанските дейности в социален и екологичен аспект, с директора на ДЛС през приемните му дни.
- Поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев и битови нужди, този елемент и в бъдеще ще бъде ключов по отношение определяне на отношението на местните хора и общински администрации към управлението на горите в стопанството. Ръководството на горското стопанство

трябва да предвижда необходимите количества дърва за добив, без обаче да бъде превишано предвиденото в горскостопанския план годишно ползване;

- Да се ползват възможностите за допълнителни приходи от събиране на такси по съответните тарифи за ползване на недървесни горски продукти и извършване на туристически дейности в земите от горския фонд;
- Да не се извършват голи сечи и подмяна на естествената горска растителност;
- Да не се извършват залесявания с не-типични и не-местни видове;
- Да не се превишават по обем и интензивност ползванията определени в горскостопанския план.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА РЕСУРСИТЕ, СВЪРЗАНИ С ВКС 5

Общи препоръки за мониторинг на управлението на горите с цел съхраняване на социалната им значимост:

- Периодично да се извършва консултация с местната власт и населението за проверка социалната значимост на ресурсите на територията на стопанството съгласно определението за ВКС 5;
- Ежегодно да се извършва контрол по дейностите предвидени в горскостопанския план, като те се съобразяват с препоръките и указанията за стопанисване на ресурсите, свързани с ВКС 5.

ВКС 6. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪХРАНЯВАНЕ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ И ТРАДИЦИИ, РЕЛИГИОЗНА И ЕТНИЧЕСКА ИДЕНТИЧНОСТ

Една гора може да се обяви за ГВКС, ако притежава или осигурява стойности, без които местната общност би претърпяла драстична промяна в културата, или за които общността няма алтернатива. Съгласно нормативната уредба в страната около 40 000 обекта на културно-историческото наследство в България имат статут на паметник на културата. Част от тях попадат в гори или са тясно свързани с горски територии.

Такива ГВКС в България, съдържащи ВКС 6, са всички:

1. Гори и земи от горския фонд попадащи в 500 м ивица около манастирите;

2. Гори или земи от горския фонд попадащи в 100 м ивица около параклиси, оброчища, аязма, текета, определени по приложения списък в *Приложение 6* и при консултации с местните хора;

3. Гори или земи от горския фонд попадащи в границите на паметниците на културата или в техните охранителни зони, определени по реда на Закона за Паметниците на Културата (ЗПК);

4. Гори или земи от горския фонд попадащи в ивица от 100 м около територии, традиционно свързани с провеждането в тях на събори, надпявания и други мероприятия, носещи стойност за съхраняване на културното наследство и националните традиции посочени в приложения списък по *Приложение 6.*

На територията на ТП ДЛС "Тракия" се срещат следните гори и горски територии, отговарящи на характеристиките на:

2. Гори или земи от горския фонд попадащи в 100 м ивица около параклиси, оброчища, аязма, текета

Защитена местност “Перестица”. Намира се в землището на гр. Перущица. Обявено със Заповед №173/09.03.1983 г. на КОПС при МС за историческа място. Прекатегоризирана в защитена местност със Заповед №РД-331/31.03.2003 г. на МОСВ. Обща площ – 6,1 ха. Тук са запазени останки от едноименната крепост и манастира “Св. Тодор” - подотдели 1133 „1”,”6”, 1134 “л”, „3”, „4”, 1135 “ж” (землище гр. Перущица).

В подотдели 1010 “б”, 1011 “е”, “ж”, има манастир “Св. св. Козма и Дамян” и минерални извори.

В подотдели 116 “е”, “ж”, 202 “м” в землищата на с. Бабек и с. Свежен се намира Тракийско светилище “Слънчева Стела”, което е свързано със жертвени приношения. Ежегодно тук се организира събор с масово участие на населението на общината.

В подотдел 150 “б” в землището на с. Розовец се намира един от най-древните жертвени камъни в страната “Кутела” – археологически паметник.

До подотдел 156 “е” в м. “Дерменка”, землището на с. Розовец се намира паметник. Той е лобно място на антифашисти. Ежегодно тук се провежда събор (възпоменание) в памет на загиналите.

Местност „Перестица“, Снимка: Н. Арабаджиева

4. Гори или земи от горския фонд попадащи в ивица от 100 м около територии, традиционно свързани с провеждането в тях на събори, надпявания и други мероприятия, носещи стойност за съхраняване на културното наследство и националните традиции

В м. „Кадрафил”, землище на с.Свежен, Община „Брезово” според една от историческите версии се намира гроба на Хаджи Димитър – подотдел 67 а /ГСП – „Чекерица”/.

Ежегодно през м.август там се провежда честване /възпоминание/ от гибелта на воеводата с участие на граждани и официални лица.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 6

Да не се планират и провеждат мероприятия, които водят до промяна на ландшафта, облика на местностите и понижаване стойностите на гората като ВКС 6 (напр. голи сечи, краткосрочно-постепенни сечи, възобновителни сечи с голяма интензивност). Особено внимание трябва да се обърне на запазване и по възможност подобряване на естетическите и защитни функции на гората (запазване на мъртви стоящи и лежащи дървета, живи единични и групи дървета с интересни интериорни качества, дървета с хралупи, стари дървета). През туристическите сезони и периодите на провеждане на традиционните събори, панаири или културни, исторически, религиозни мероприятия на местното население, в отделите на провеждането им да не се извършват дърводобивни, извозни и други горскостопански дейности, нарушаващи духа и спокойното протичане на мероприятията.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 6

Веднъж на 2 години да се извършва консултация с местната власт, населението, културните и туристически организации за проверка дали определените ГВКС запазват значимостта си съгласно определението за ВКС 6, както и за поява и описване на нови ГВКС на територията на стопанството.

Ежегодно да се извършва контрол по дейностите предвидени в ГСП, като те се съобразяват с препоръките и указанията за стопанисване на определените ВКС 6.